NATIONAL LIBRARY OF CANADA
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont.

National Library
Bibliothèque Nationale
MAY 17 1977
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

B163 | E | 4 | 1

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada ● Tel. 466-0951 Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h.-5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l.

Tellimishinnad Kanadas: 1. a. $20.00, 6 k. $11.00, 3 k. $7.00. USA-sse: 1 a. $21.00, 6 k. 11.50, 3 k. $7.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $24.00, 6 k. $13.00, 3 k. $8.00.

Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas ja USA-s: 1 a. $11.50, 6 k. $5.75.

Ülemeremaadesse: 1 a. $23.50, 6 k. $11.75. Üksiknumber .35¢. Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $3.50, tekstis $3.25, kuulutuste küljel $3.00.

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

„OUR LIFE" — „MEIE ELU" — Estonian Weekly. Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 ● Tel. 466-0951

— ★ —

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum.

Toimetaja New Yorgis B. Parming 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773

— ★ —

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas.

Asut. A. Weileri algatusel 1950.

Nr. 18 (1421) 1977 REEDEL, 6. MAIL — FRIDAY, MAY 6 XXVIII aastakäik

EESTI PAREMPOOLSETE POLIITILINE VÕIT ROOTSIS

Rootsi tühistagu Balti riikide annektsiooni tunnustamine, võtku Belgradis ülesse inimõiguste rikkumine Baltikumis ja nõudku N. Liidult balti poliitiliste vangide vabastamist

STOKHOLM („Meie Elu" kaastööliselt) — Aprilli lõpus toimus rootsi konservatiivse valitsuserakonna Stokholmi Liidu aastakoosolek enam kui 400 delegaadi osavõtul, nende seas ka Eesti ja Läti parempoolsete ühingute esindajad. Kolm päeva kestnud koosolekul valiti liidule uus esimees ja juhatus, muud juhtivad organid ning arutati läbi ligi sada poliitilist ettepanekut. Liidu uueks esimeheks valiti Moderata Samlings-partei riigipäevalige Margaretha af Ugglas. Eestlastest valiti liidu esinduskogu liikmeks Peeter Luksep ja liidu esinduse asemikuks partei järgmisel aastal toimuvale peakoosolekule Leelo Pukk.

Poliitiliste ettepanekute hulgas oli kaks ettepanekut Eesti ja Läti parempoolseilt ühinguilt. Neist puudutas esimene Rootsi tunnustuse andmist Eesti, Läti ja Leedu annekteerimisele N. Liidu poolt ja teine inimõiguste rikkumist Baltikumis. Balti küsimuses toimus ligi tunniajaline elav arutelu, mille juhatas sisse ettepanekute koostaja, Eesti parempoolse ühingu esimees Ants Kippar, kes oma ettepanekuid kaitsvas sõnavõtus kasutas ära kolm nädalat varem Rootsi riigipäeval toimunud välispoliitilist debatti.

Ants Kippar tsiteeris alguses välisminister Karin Söderi poolt ettekantud Rootsi valitsuse välispoliitilist deklaratsiooni, mille kohaselt mõisteti hukka inimõiguste rikkumised Tshiilis, Ugandas, Rodeesias ja Lõuna-Aafrikas. Ta märkis, et

ei leidunud ühtegi riigipäeva liiget, kes oleks julgenud puudutada põhiliste demokraatlike vabaduste ja inimõiguste rikkumist, mis päeviti leiab aset ainult 300 kilomeetri kaugusel N. Liidu poolt okupeeritud Balti riikides.

Viis miljonit eestlast, lätlast ja leedulast teisel pool Läänemerd loodavad, et uus kodanlik valitsus võtab

(Järg lk. 3)

TORONTOS AVALDATI SOLIDAARSUST PROTESTEERIVATELE TARTU ÜLIÕPILASTELE

Eesti akadeemiline pere Torontos avaldas mai vastuvõtul Tartu College'i ruumides solidaarsust ja tunnustust üliõpilastele Tartus, nende kindla hoiaku ja julge väljaastumise pärast kommunistliku diktatuuri vägivalla vastu. Ülikoolinoorus kviteeris tugeva aplausiga ja kõlasid elaguhüüded Tartu üliõpilastele, ülikoolile ja Vabale Eestile. Ühiselt lauldi traditsioonilist üliõpilaste laulu, Gaudeamus igitur.

Kogunemine Mai vastuvõtuks algas kell 20.00 ja enne kesköö saabumist oli kohal ligemale 200 üliõpilast, vilistlast ja ülikooli õppejõudu Koosviibimise korraldajaks oli Tartu College'i Akadeemiline Kodu.

Enne kesköö saabumist AK esimees Toomas Heinar andis sõna Eesti Üliõpilaste Seltsi Toronto koonduse esimehele Jaak Kivikule, kes lühidalt selgitas millise surutise all elavad ja töötavad üliõpilased Tartus ja kuidas nad enne aastavahetust uljalt korraldasid protesti-meeleavalduse valitseva kommunistliku diktatuuri vastu. Kuidas seda meeleavaldust miilits püüdis tõkestada ja kuidas filmimise ja fotostamise abil KGB püüdis meeleavaldajaid identifitseerida, et neid selle riigivastase tegevuse eest ülikoolist väljaviskamisega karistada.

Tuleb imestada julgust ning mehemeelt millega Tartu üliõpilased nõudsid olukorra parandamist ning Liidu konstitutsioonis loetletud inimõiguste rakendamist. Nendele uljastele üliõpilastele kuulugu siinsete üliõpilaste tunnustus ja solidaarsus. Kõlasid hüüded: „Elagu üliõpilased Tartus!" „Elagu Tartu Ülikool!", „Elagu Vaba Eesti", „Elaguhüüetele järgnes tugev aplaus ja

(Järg lk. 2)

Ontarios tulevad valimised

Ontario konservatiivide vähemusvalitsus kuulutas välja uued valimised, mis toimuvad 9-dal juunil. Praegu on konservatiividel Ontario parlamendis 52 kohta, uusdemokraatidel 38 kohta ja liberaalidel 35 kohta. Gallup näitab, et rahvas eelistab praegu konservatiive, eriti liberaalide arvel. Valimiste väljakuulutamise ametlikuks põhjuseks oli asjaolu, et konservatiivid pikendasid rendikontrolli senisel kujul, kusjuures majaomanikud olid õigustatud üüre tõstma 8% aastas. Uusdemokraadid ja liberaalid hääletasid sellele seadusele vastu põhjusel, et majaomanikel oleks õigus tõsta üüri edaspidi ainult 6%. Konservatiivid, kes tahavad oma olukorda parandada tegid sellest umbusalduse avalduse, sest nad teavad, et liberaalid dr. Smithi juhtimisel on praegu väga nõrgas positsioonis ja kuulutasid välja valimised.

Eelseisvate valimiste peamiseks loosungiks on Kanada ühtlus ja Quebeci separatismi küsimus ja teiselt poolt võitlus sotsialismi vastu.

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

PEAKOOSOLEK

peetakse neljapäeval, 19. mail kell 2 p.l. Eesti Majá keskmises saalis. Klubi liikmeid palutakse käesolevat kuulutust võtta kutsena ja rohkearvuliselt osa võtta. JUHATUS

E.E.L.K. PEETRI KOGUDUSE Noortekoor LOOTUS'e

KEVADKONTSERT

pühapäeval, 15. mail k.a. kell 7 õhtul.

Juhatab LEMBIT AVESSON

Kavas: Schubert, Telemann, Scarlatti, Türnpuu, j.t.

Kiriku korjandus.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS

Stone Church 45 Davenport Rd.

VÄLISMISJONI ÕHTU

Laupäeval, 7. mail kl. 7 õht.

Teateid eesti misjonäride tööst.

Valguspildid. Kõneleb Linda Reins.

KÕIK TERETULEMAST.

Praost Oskar Puhm ja õpetaja Udo Petersoo jagavad armulauda Peetri koguduse leerinoortele. (Lähemalt lk. 4) Foto — S. Preem

LIGI 19.000 DOLLARIT EESTI KESKARHIIVILE

Tartu üliõpilaste rahvuslik vaim olgu meie välisvõitluse tiivustajaks

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas kevadisel üldkoosolekul esines USA Rahvuskomitee abiesimees V. Lugus haarava ettekandega meie rahvuspoliitilistest, välisvõitluse ja noorte probleemidest. Toonitati, et välisvõitluse alal on sõlmitud häid suhteid möödunud Balti õhtul Ottawas ja Balti organisatsioonidel on Ottawas väga hea nimi ja suur mõju. Balti Liidu juhtimine tuleb eestlaste kätte, käivad ettevalmistused küüditamisaastapäevaks ja Belgradi konverentsi jaoks materjalide saatmiseks. Mitmekultuuri ühelt asutiselt on saadud $18.750,00 arhiivi kordaseadmiseks. 1978 aastal on Eesti Vabariigi 60-nes aastapäev, mis tuleb tähistamisele suurejooneliselt. Koosolekul viibisid ka piiskop Karl Raudsepp ja kaugematest liikmetest prof. Martin Puhvel Montrealist.

Koosolek algas palvusega, mille pidas Vana Andrese koguduse õp. Andres Taul.

EKN esimees U. Petersoo algatusel mälestati surma läbi lahkunud EKN liiget Elmar Saaget. Tema asemele on kutsutud EKN koosseisu asemik Rein Piiroja. Koosoleku juhatajateks valiti H. Lupp ja A. Jurs ning protokollijateks A. Kala ja L. Kahro. Aupeakonsul I. Heinsoo oma tervituses tõstis esile eriti õnnestunud Balti õhtult Parlamendimäel ja rõhutas neid seal sõlmitud kontakte ja nende suurt tähtsust meie välisvõitluses. Ta toonitas, et

Tartu üliõpilaste rahvuslik vaim on eriti imetletav, kuna trotsides kõiki karme survevahendeid astusid nad jõuliselt välja inimõiguste ja vabaduse eest. See mehine tegu tiivustagu meie välisvõitlust paguluses.

V. Lugus omas hästisõnastatud ettekandes märkis muuseas, et iga rahvusliku organisatsiooni töö edu panditks on meie rahvuslike kohustuste täitmine. Meie töö suuremaks takistuseks on loidus ja passiivsus. Vabadus eksisteerib ainult niikaua, kui meie täidame omi kohustusi. Meie kohustused on kahekordsed. Oleme oma rahva valitud esindajad ja peame täitma oma kohustusi oma valijate ees. Kuid selle kõrval on meil kohustusi ka oma rahva vastu kodumaal. Need viimased on pühad kohustused. Need, kes keeldusid möödunud aastal oma lastele õpetamast eesti keelt, kes keeldusid saatmast oma lapsi täienduskooli, kel ei leidunud ühtegi dollarit Eesti asja kasuks, — need said oma rahva vaenlasteks.

Vaike Lugus kõnelemas. Foto — S. Preem

On kummaline, kui ruttu suudetakse unustada, et oli küdüitamine, vangistamine ja kommunistide terror, et olid meeleheitlikult oma olemasolu eest võitlevad metsavennad. On kuritegu, kui keeldume sellest kõigest rääkimast oma lastele.

V. Lugus selgitas, et

skaudid ja gaidid kuulutasid varem välja „Noorte Aasta" ja selle tõttu on nüüd kaks erinevat noorte aastat.

Arvab, et katki ei ole selle väikese viperusega midagi. Skautide ja gaidide tööaastad käivad ikka Jüripäevast Jüripäevani. Tähtis on noorte ja vanade ning ka noorte organisatsioonide omavaheline koostöö. Selleks on vajalik, et kasvatame oma noori rahvuslikus vaimus ja vanemad peavad oma lastele tutvustama oma sugupuud. On vajalik teha noorte aastast meie noorte koondamisaasta. Meie ei tee erakonnapoliitikat, vaid teeme rahvuspoliitikat. Mäletan oma kooliõpilaspõlve aegasid okupatsioonide raske surve all. Oli neid noori, kes trotsisid okupantide survet. Nende teod olid ehk lapsikud. Nad olid vaba eesti rahva lapsed. Nende noored kehad puhkavad kus-

(Järg. lk. 3)

TERETULEMAST LÄÄNDE

XIII Lääneranniku Eesti Päevadele Vancouveris, Briti Kolumbias 10.—15-nda juulini käesoleval aastal.

Päevade asukohaks on kaunis University of British Columbia poolsaar.

Informatsiooniks palume kirjutada:

B. Tesnov, President 1091 West 59th. Ave. Vancuover, B.C. Canada. V6P 1Y1.

Majutamise reservatsioonid: H. Muld, 7362 Sussex Ave. Bby. B.C. Canada, V5J 3V5.

ETOBICOKE POLISH FOLKLORES korraldab

Harbourfront MITMEKULTUURILISUSE KABAREE

laupäeval, 7. mail Harbourfront CAFE's

algusega kell 7 õ.—kl. 1 öösel.

Lõbus õhtu koos tantsu ja muusikaga.

Kaastegevad: Estonian Gym Club, M.M.I. Czechoslovakian Dancers, Ontario Bhangra Association, Italian Aruzzi Dancers, Etobicoke Folklores, Portugese Canadian Centre of Culture, Spanish Dance School, Russian Volga Juniors. Muusikalised ettekanded ja plaadimuusikat. Poola suupisted serveeritud vaheaegadel.

Lähemaks informatsiooniks helistada 369-4951

NOORTE AASTA

Gaidide ja skautide noorte aasta, kestaks k.a. Jüripäevast kuni maailmalaagrini Lakewoodis 1978. a. Nii on see välja kuulutatud ja sellisena tuleb seda ka tervitada. On kaunis ja õilis, kui noored iseendile eesti ühiskondlikus raamis tähelepanu tõmbavad ja selle kaudu otsivad uut moraalset jõudu iseendis ja ühiskonnas, et oma tööd siit peale seda suurema innuga jatkata.

Selle noorte aasta proklamatsioonis taotletakse gaidide ja skautide moraalsete väärtuste esiletoomist koos eesti rahvusliku kuuluvuse rõhutamisega. Soovitakse esile tuua Eesti Vabariigi 60. aastapäeva pühitsemist koos tähelepanuga rahvuslikule tegevusele ja iseteadvuse arendamisele. Tahetakse pöörata otsene tähelepanu perekondlikus elus Eesti riigi ja rahva saavutustele ja emakeele arendamisele. Ning lõpuks keskendada meie ühiskonna tähelepanu järelkasvavale noorusele.

See on kõik hea ja kiiduväärt. Ometi oleks tahtnud näha, et algatus oleks pandud veelgi laiemale pinnale, kus kõik eesti noored oleks haaratud ja võiksid sellest algatusest osa saada. Sest meil on küllalt neid noori, kes ei kuulu skautluse ridadesse ja vajaksid osavõttu sellest, mis eesti skautluse poolt on nüüd algatatud. Kas ei otsustatud viimastel Eesti Päevadel Baltimore'is, et tuleb korraldada üldine Noorte Aasta? Kuuldavasti töötatakse Noorte Aasta suunas ka mujal. Kui skautlik noorus nüüd tahab oma noorte aastat korraldada iseseisvalt, siis kerkib küsimus kui palju Noorte aastaid meil on tulemas? Ühe ja ühise noorte aasta korraldamine ei ole siiski veel hilja, sest skautide programmi saab laiendada ja kõiki noori korraldajatena ja osavõtjatena juurde tõmmata. See on vajalik.

Erilist tähelepanu tahaks näha nende noorte suhtes, kes on võib olla perekondlikult kaduma minemas. Et neid üles otsitaks ja kaasa tõmmataks kas või üksikute ürituste kaupa. Ka neist võivad saada rahvuslikult häälestatud eesti ühiskonna liikmed, kui neile käsi ulatatakse. Kuid meil leidub ka teisi noori eesti koolide ridades, noortekoorides, tantsurühmades, spordiühinguis, naisvõimlejais, kirikute juures, jne.

Ka need noored võiksid sellest skautlikust algatusest ühiskorralduse all mõndagi saada, kui neile ligipääs võimaldatakse. Veelgi enam, paljudel sellistel noortel oleks palju pakkuda ka erirezhiimi all olevatele skautlikele noortele. Miks ei võiks näiteks noorte laulukoorid esineda skautlikel ettevõtetel noorte aasta raames. Sama küsimus kerkib tantsurühmade, võimlejate, suusasportlaste, koguduste noorte osas, kes on kõik teinud rahvuslikku tööd, ainult teises sektoris. Selline „teiste noorte" kaasatõmbamine annaks uusi sidemaid ja sõprusi, millistel võiks tuleviku elus olla etteaimamata tähendus.

Et luua sidet mineviku ja tuleviku vahel, ei oleks sugugi üleliigne, et kavandatud noorteaastal leiaks rakendamist ka meie aktiivne vanem generatsioon, kellel oleks mõndagi jutustada meie senistest organisatsioonidest ja seal tehtud tööst ning eesmärkidest. Laske ka see rahvas noorte hulka, kui tahetakse sidet luua. Siis avanevad olemasolevad ühiskondlikud lüngad, kuhu noored võiksid ja ka peaksid sisse astuma, et pärast noorte aastat tegeliku töö juurde asuda.

Nii tohiks skautlike noorte „Noorte Aasta" laieneda meie noorte ja vanade ühiskondlikuks suurürituseks, kust mõlemad pooled ammutaksid uut tegutsemisindu, mida jatkuks järgmiseks aastakümneks. Selline kaasatõmbamine saaks kaetud skautliku üldpildiga ilma vastollu sattumata skautliku tegevuse erinevusega üldisest ühiskonnast. Kõige olulisem on aga, et skautlusele endale annaks üritus laiemas ulatuses korraldajaina tugeva aupaiste ja see ei tohiks ülejõu käiv olla, arvestades skautlikku põhitreeningut ja arvatavat endadistsipliini.

Meie uus generatsioon on juba nähtavat silmapistvust saavutanud, kui mõtelda ainult andekatele talentidele muusika, spordi, kunsti, teaduse ja võib olla mõneski muus valdkonnas. Ka need peaks noorte aastal rakendamist leidma, et oma saavutustega endast nooremaile eeskujuks olla ja vaimustust külvata. Skaudi põhikäsk on teha igapäev midagi head, kuigi võib olla veidi teises sõnastuses. Kõikide noorte rakendamine ja kaasatõmbamine annaks selleks igapäevaseks heateoks võimaluse noorte aasta igaks üksikuks päevaks. Selleks õnn kaasa!

V.

KAASMAALASED

Laenu vajaduse korral kasutage TORONTO EESTI ÜHISPANGA madalaid laenuintressimäärasid.

HÜPOTEEKLAENUD ..... **9.5% aastas**
Intressid arvestatakse veerandaasta viisi — laenud on lahtised

PERSONAALLAENUD ..... **10.2% aastas**

Personaallaenud on laenuvõtja surma ja jäädava töövõimetuse puhul kindlustatud $10,000.00 ulatuses.

ÜHENDUSES ON JÕUD

AKTUAALSEL TEEMAL

PRESIDENT J. CARTERI ESIMESED SADA PÄEVA

President J. Carter tõotas ametisse astudes oma kõnes Ameerika rahvale uut ja värsket vaimu. Ta sidus USA välispoliitika inimõiguste eest võitlemisega ja rabas sellega N. Liitu tema kõige õrnema koha pealt. Võttis välispoliitilise initsiatiivi täielikult oma kätte. Kuid tema iskliku sõbra A. Yongi poolt juhitud aafrikapoliitika on tekitanud ainult suurt tüli ja pahandust. Kõige viimati esitas J. Carter USA energia kokkuhoiu poliitika, mis on praegu analüüsimisel. Kuid arvatakse, et USA Kongress kunagi ei kiida heaks presidendi kontroversiaalseid ettepanekuid, mis võivad keerata pahupidi kogu praeguse majandussüsteemi. Kuid kõige halvem on veel asjaolu, et sellist energiapuudust, nagu tema ennustab ei ole olemas. J. Carteri suured kontroversiaalsed plaanid ei ole pahandanud mitte üksi N. Liitu, vaid need on põhjalikult ärapahandanud ka kõik USA senised liitlased.

Kuna USA uue administratsiooni trastilised sammud puudutavad ka väga lähedalt Kanadat, kui tema lähemat naabrit ja muidugi ka meid eestlasi, sest J. Carteri inimõiguste eest võitlemine N. Liidus haarab ka eestlasi N. Liidu range okupatsiooni all, siis vaatleme siinkohal, mis J. Carteri senisest sajapäevalisest valitsemisest Valges Majas laias maailmas arvatakse.

Tänapäeva maailmapoliitikud suhtuvad J. Carterisse suure kriitikaga. Vaatamata sellele, et J. Carter on pahandanud Moskvat, mis on üldiselt positiivne samm, on ta aga pahandanud oma „lähtise suu" välispoliitikaga ka pea kõiki oma liitlasi. Ta on löönud sageli oma sõpru täiesti teenimatult ja põhjuseta. Kuid on ka neid, kes annavad J. Carteri esimese saja päeva juhtimisoskusele väga kõrgeid hindeid. tÜeldakse, et inimõiguste eest võitlemise ja relvastuse vähendamisettepanekutega ta on haaranud oma vastasel Moskval otse sarvist ja on surunud N. Liidu seljale. Moskva on otse kui arust ära, sest see löök väljast tabas N. Liitu väga halval ajal. Kremli vananenud juhtkond võitleb sisemise korruptsiooni, järjest suureneva kriminaalkuritegevuse, noorte ulakuse ja dissidentide vastu. Moskva oma J. Carterit sõimav propaganda aitab levitada dissidentide ideoloogiat.

Oma relvastuse piiramise ettepanekutega on Moskva otseselt surutud nurka. J. Carter julges ka lõpuks piiri tõmmata venelaste laiutamisele maailmameredel. Senini püüdsid venelased kalu kõigis paigus ja trotsides rahvusvahelisi kalapüügimäärusi, sest vene kalalaevad täidavad ainult norme ja need on väga kõrged. Selle tulemusena on N. Liidu ja USA vahekorrad praegu oma kõige madalamal punktil. Kuid oma lahtise suu välispoliitikaga on J. Carter pahandanud ka pea kõiki USA seniseid paremaid liitlasi ning oma mõistmatu aafrikapoliitikaga on asunud soodustama Moskvat ja F. Castrot Kuuba saarel.

J. Carteri uue adminitratsiooni mustaks lambaks ongi kujunenud tema isiklik sõber neeger Andrew Young, kes määrati USA saadikuks Liitunud Rahvaste Organisatsiooni juurde. Kuid A. Youngi välispoliitiline loba on toonud senini palju pahandusi. Tema kontroversiaalsed väljendused käivad otse risti vastu presidendi välispoliitikale. A. Young ülistas ja kiitis Moskva käsilase F. Castro tegevust Angoolas ja ütles, et kuubalased on olukorra Angoolas stabiliseerinud. See toimus seoses sellega, et USA pidi oma Zaire vasekaevandused maha jätma ja oma eksperdid sealt evakueerima, sest kuubalaste juhtimisel toimub Moskva toetuse ja relvadega invasioon Zairesse, et okupeerida USA vasekaevandusi.

Ameerika vaatab seda Moskva laiutamist tegevuseta pealt, mis on pahandanud seniseid Ameerika sõpru, Egiptust Sudaani, Marokot jt. Prantsuse president G. d'Estaing oli sunnitud oma lennukitel transporteerima Maroko sõdureid Zairesse, et sissetungijaid välja lüüa. A. Young näeb Aafrikas ainult valge rassi ohtu ja ta ei näe seal Moskva imperialismi ohtu. A. Young nimetas Briti taotlusi Rodeesias kanapojaajudega juhitud poliitikaks. Need väljendused oli ta küll sunnitud tagasi võtma. A. Young nimetas Lõuna-Aafrika ja Namibia kahe rassi koostöö poliitikat kriminaalseks. Kõige halvem on, et president on üldiselt nõustunud A. Youngi rumalustega. Kuid määras siiski abipresident V. Mondale oma Aafrika küsimuste eksperdiks.

USA liitlased suhtuvad üldiselt kriitiliselt J. Carteri välispoliitikasse. Bonnis peetakse J. Carteri aatomrelvastuse piiramise ja kontrolli ettepanekuid praegusel ajal, kus N. Liit suure hooga oma aatomrelvastust suurendab liiga ebareaalseiks. Kardetakse, et Moskva ja Washingtoni vahelised arvete õiendamised teevad raskusi ka tema liitlastele. N. Liit avaldab survet jälle Berliinile. Pariisis leitakse, et J. Carteri Aafrikast eemal seismise poliitika on ilmselt ohtlik. Selle tulemusena on tekkinud Aafrikas jõudude vakuum ja Moskva ja Kuuba täidavad selle vaakumi. Prantsuse president G. d'Estaing ütles ameeriklaste arvel väga kõvu sõnu, kui ta saatis oma lennukid ja instruktorid Zairesse, et peatada Moskva ja Kuuba laiutamist ning päästa USA vasetööstust Zaires. Londonis vaadeldakse USA endise maapähkli farmeri vehklemisi suure huumoriga. Kuid ei loodeta sellest palju tulu. Kairos ollakse J. Carterist vaimustatud, sest seal arvatakse, et ta on võimeline Iisraeli seniseid suuri ambitsioone Lähis-Idas kärpima. Jaapanis valitseb üldiselt ebakindlus. Kõige rohkem pahandab jaapanlasi USA vägede tagasitõmbamine Koreast. Teiseks kardetakse, et J. Carter valmistub Hiinaga eriti soojate vahekordade jalule seadmist ja see toimub Taiwani arvel.

Väga suurt ärevust on tekitanud J. Carteri uus energia poliitika nendes maades, kes ei oma õli ja peavad seda kalli raha eest ostma. Arvatakse, et J. Carter laseb ennast oma koonduslaagri minevikuga majandusministril Blumenthalil ja oma energia tsaaril Lessingeril õli suurfirmade huvides alt vedada. Tulemuseks on USA majanduse allakäik ja rahvas peab oma presidendi poliitilised rumalused kalli hinna eest lunastama. Kõige raskemini tabab see energia poliitika USA põhjapoolsemaid osariike.

AJK

Uus mitmekultuurilisuse minister

OTTAWA — Portfellita minister Joseph Guay asus mitmekultuurilisuse ministri kohale võttes üle selles osas tööministri John Munro ülesanded, kelle ressooris need olid alates 1974 a-st. Seega on mitmekultuurilisus saanud nüüd oma iseseisva ministeeriumi. Joseph Guay on valitud parlamenti Manitobast, kus omab häid sidemeit etniliste gruppidega.

Vannutamistseremoonial min. John Munro lubas uuele ministrile oma toetuse mitmekultuurilisuse kavade edasiseks arendamiseks, nagu kolmanda keele programmid mis praegu käigus.

„MEIE ELU" asutas eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses

Kiri Rootsist

ÜLIÕPILASRAHUTUSTEST TARTUS

STOKHOLM („Meie Elu" kirjasaatjalt). — Rootsi jõudis hilinemisega kaunis üksikasjalik kirjeldus üliõpilasmeeleavaldusest Tartus, mis oli toimunud läinud aasta 3. detsembril, millest „Meie Elu" kirjutas oma eelmises numbris. Raporti koostaja ja väljasaatja, kes ilmselt on sündmuse juures olnud, on kirjeldanud sündmuste käiku, miilitsavõimude katseid üliõpilasi laiali ajada ja kokkupõrkeid nendega. See kirjeldus rahutustest oli saadetud Stokholmi „Eesti Päevalehele" ja ka „Teatajale". Mõlemad ajalehed tõid selle täielikult ära, kusjuures „Eesti Päevalehes" ilmunud artiklis oli ehk mõningaid õige väikseid lühendusi, ka puudus „Eesti Päevalehes" kirjelduse autori varjunimi ja saatmise kuupäev.

„Teatajas" äratoodud artiklis seisis aga allakirjana: „Studiosus. Tartus, detsembris 1976". Kirjelduses ei ole sõnagagi mainitud, kas sellest meeleavaldusest võttis osa ka vene üliõpilasi, keda on Tartu ülikoolis õige suurel määral. Kirjeldusest nähtub, et meeleavaldajad olid ainult eestlased.

Äratab veel tähelepanu, et ülalmainitud meeleavaldusest ei olnud Rootsis kuni demonstratsiooni kirjelduse ilmumiseni midagi kuulda, kuigi Rootsis käib alaliselt rohkesti külalisi N. Eestist siin elavaile kaasmaalastele. N. Eesti kõva tsensuuri all ilmuvas ajakirjanduses ei olnud ju sellest sündmusest sõnakestki juttu, kuid kuuldused Tartu sündmusest pidi kiiresti levima meie ikestatud kodumaa rahva hulgas. Meid külastavad kaaseestlased N. Eestist on oma kõnelustes väga ettevaatlikud ja kardavad kodus levinud „kõlakuid" siin lühemalt refereerida. „Kõlakuiks" nimetatakse suusõnal edasiantavaid sündmuste kirjeldusi, mida N. Eesti ajalehed ei avalda. Nii ei teadnud Rootsis külas käivad kodumaalased palju jutustada ka mõni aeg tagasi toimetulnud Kunda vereтööst, mis varsti üldiselt teatavaks sai kodurahva hulgas. Punane rezhiim on elanikkonna väga vaikseks teinud. Siin käivad kodumaa külalised ei julge vabas maailmas ka telefoni tarvitada, sest neil on teada, et punase rezhiimi all elades nende kõnesid kuulatakse pealt. Nad ei saa vabas maailmas sellest kartusest lahti.

☆

Tartu ülikooli venestamine ja üliõpilaskonna elu avalduste kitsendamine algas pärast seda, kui Tartu praeguse ülikooli rektoriks nimetati Arnold Koop, kahtlase teaduskraadiga mees. „Eesti Nõukogude Entsüklopeedia" 4. andes, mis ilmus 1972, seisab järgmist: „Koop, Arnold, sündinud 16. märtsil 1922 Petrogradi kubermangus, eesti nõukogude haridus- ja riigitegelane, ajalookandidaat (1960). NSVL Pedagoogika Akadeemia korr.-l. (1968), NLKP liige (1946). Võttis Suurest Isamaasõjast osa Balti sõjalaevastikus ja Eesti laskurkorpuses. Lõpetas 1949 EK(b)P KK Vabariikliku Parteikooli, 1955 Tallinna Pedagoogilise Instituudi ja 1960 NLKP KK Ühiskonnateaduste Akadeemia. Oli 1952—56 Tallinna Pedagoogilise Instituudi õppejõud, 1953—56 dekaan ja 1960—68 rektor, 1968—70 ENSV kõrgema ja keskerihariduse minister. Aastast 1970 Tartu Riikliku Ülikooli rektor. EKP KK liikmekandidaat 1966—71, liige aastast 1971. NSVL Ülemnõukogu Kaheksanda koosseisu saadik, ENSV Ülemnõukogu seitsmenda koosseisu saadik (1967—68 Ülemnõukogu juhataja). Kirjutanud teose 1966: „NSV Liidu ja kodanliku Eesti suhted aastail 1920—1928". Nii seisab punases entsüklopeedias.

See Venemaa eestlasest Tartu ülikooli rektor on seega suhteliselt noor mees ja saanud oma „hariduse" peamisele kommude kõrgkoolides. Tema valitsemise all olevat Tartu ülikool kaunis kasarmuliku iseloomu võtnud.

☆

Panen tähele, et eestlaskond paguluses hakkab ikka vähem ja vähem mäletama meie rahva ja vabariigi minevikku. Vanem põlv hakkab välja surema ja umbes 50- ja 55-aastased on ka juba nõrgad meie rahva möödunud ajastu teadmisis. Mõni aeg tagasi kirjutati, et läinud aastal surnud major Madise olnud kindral Laidoneri adjutandiks. Ta ei ole kunagi seda olnud. Ülemjuhataja kindral Laidoneri esimeseks adjutandiks Vabadussõjas oli kolonel Maasing. Pärast teda oli lühikest aega Laidoneri adjutandiks kolonel Grabbi, kes aga varsti nimetati riigivanema adjutandiks ja pärast teda oli kindrali adjutandiks kapten Jaakson.

Laidoneri abikaasa kohta levitatakse vaba maailma eesti ajakirjanduses ka ebaõigeid teateid. Ta on praegu umbes 88-aastane ja viibib tõepoolest Viljandi külje all Jämejala haigla pikaaja ravi osakonnas. Kuid ta saadeti sinna mitte kaua aega tagasi. Proua Laidoner pääsis Venemaalt N. Eestisse tagasi ja elas pikemat aega oma korteris Haapsalus pensionärina. Hiljem asus ta oma endise naisteenija perekonnas, kes oli ka Haapsalusse asunud ja kes oli seal abiellunud. Tema mehel oli Haapsalus väike maja. Kui proua Laidoner haigestus, saadeti ta ravile ühte Tallinna haiglasse.

Proua Maria Laidoner oli isa poolt poola päritolu. Perekond elas Vilnos ja pr. Maria Laidoner, sündinud Kruszevska, õppis Vilno gümnaasiumis. Samal ajal õppisid Vilno junkrutekoolis Laidoner, Lill ja Soots, pärastised eesti armee kindralid. Laidoner tutvuski oma tulevase abikaasaga Vilnos. Preili Kruszevska sõitis varsti ühes vanematega Vilnost Turkestni, kus isa oli raudteeinsener. Laidoneri tutvus noore daamiga kestis edasi kirjavahetuse teel. Kui Laidoner oli juba ohvitser kapteni aukraadis ja õppis tol ajal Peterburis sõjaväeakadeemias, kohtus ta uuesti preili Kruszevskaga samas linnas, kus noor daam õppis kõrgemail kursustel. Seal nad siis abiellusidki.

Sõnumis pr. Laidoneri kohta oli ka märgitud, et Eesti Vabariigi president Konstantin Päts oli ka üksvahe viibinud Jämejalal, kus teda paljud külastajad olid tahtnud vaatama tulla. Siis olevat K. Päts saadetud Viljandist Venemaale tagasi.

See ei ole mitte nii. Olen K. Pätsi Viljndis viibimisest kirjutanud dr. Mats Nõgese ja ühe eesti halastajaõe jutustuse põhjal, kuid see lugu on juba unustatud. K. Päts sattus juhuslikult ikestatud kodumaale. N. Liidus hakkas maksma korraldus, et vanad ja haiged vangid tuleb saata nende endistesse kodukohtadesse. Venelased, kes K. Pätsi N. Eestisse saatsid, ei teadnudki midagi K. Pätsi isikust. Ta sai Jämejalal viibida ainult mõned päevad ja teda said külastada eelpoolmainitud dr. M. Nõges ja eesti halastajaõde. K. Päts oli väga kurnatud, kuid selge mõistuse juures. N. Eesti ametivõimud said varsti eksitusest teada ja saatsid K. Pätsi ühel ööl Venemaale tagasi, sest tema Eestisse jäämine pikemaks ajaks oleks võinud N. Eesti rezhiimile mittesoovitavaid demonstratsioone tekitada. Kus K. Päts suri, on meile jäänud teadmatuks. Igasuguseid kuuldusi liigub tema kohta. Üks viimane kuuldus ütleb, et ta on olnud Pihkvas. Mõned aastad tagasi anti Pätsi surmaasta kohta mitmeid erinevaid teateid. Nüüd seisab pidevalt N. Eesti teameteostes, et Konstantin Päts, kes oli sündinud 1874, on surnud 1956. Laidoneri kohta märgitakse, kes oli sündinud 1884, et ta olevat surnud 1953. N. Eesti entsüklopeedias öeldakse täpsemalt, et K. Päts on surnud 18. jaanuaril 1956.

Esto Mutual Fund Ltd.

29. aprillil aktsia hind $4.84

145 King Street West, Suite 900, Toronto M5H 3M1 — tel. 364-1131
Õhtul tel. 925-6812

Minister lubas toetust täiendus-koolidele

Kõneldes 22. aprillil mitmekultuurilisuse ühingu konverentsil Thunder Bay's, ütles minister John Munro, et kuigi föderaalvalitsuse tegevus on hariduseküsimustes piiratud, kuna need kuuluvad provintsivalitsuse kompetentsi, on mõnikord aidatud etnilisi gruppe keeleõpikute väljaandmisel ja muude õppevahendite muretsemisel. Nüüd on seda programmi laiendatud ja abi antakse vabatahtlike gruppidele õppematerjali hankimiseks keeleõpetamiseks ja õpetajate ettevalmistamiseks. Väljatöötamisel on juhendid täienduskoolide majanduslikuks toetamiseks.

CIA uus direktor sõjavägede staabiülemaks

Liiguvad kuuldused, et uus CIA direktor admiral Stanfield Turner saab varsti uueks USA sõjavägede staabiülemaks, vähemalt J. Carteri teisel valitsemisperioodil.

USA sõjaministeerium soosib Moskvat

Strateegiliste relvade kontrolli ja piiramise lepete asjas käib kulisside taga äge võitlus Pentagoni ja välisministeeriumi vahel. Pentagoni eksperdid soosivad N. Liitu ja on valmis tegema Moskvale uusi järeleandmisi, kuna välisministeeriumi eksperdid leiavad, et Moskva laiutamisele tuleb panna piiri.

Lugupeetud noortesõber!

1977 on Kanadas eesti gaidide ja skautide suurlaagri aasta. See on juba kuues Kanadas toimuv suurlaager, millest võtavad osa kõikide eesti gaid- ja skautüksuste liikmed Kanadas ning ka külalisi väljaspoolt, kokku umbes pool tuhat noort ja juhti. Suurlaager toimub Kotkajärvel 16.—24. juulil 1977 ja suurlaagri nimeks on KOTKAJÄRVE 77.

Nii nagu varem toimunud suurlaagrite korral, pöördume ka seekord eesti ühiskonna — organisatsioonide, ettevõtete, vabakutseliste ja üksikisikute poole palvega toetada majanduslikult meie ettevõtet. Teeme seda teadmises, et eesti ühiskond on alati olnud meie noorte ürituste suhtes vastutulelik ja abivalmis. Oleme kindlad, et ka seekordse suurlaagri korraldamisel ei keelata meile abistavat kätt. Kõik osavõtvad noored ja juhid tasuvad oma isikliku laagrimaksu, kuid sellest ei piisa kõikide nii suure ürituse kulude katmiseks ning suurlaagri programmi edukaks läbiviimiseks.

Noorte juhid on juba pikemat aega olnud tihedas töös suurlaagri ettevalmistamisel. Nende tööd ja panust ei ole võimalik dollaritesse arvestada, sest kõik see toimub vabast ajast, heast tahtest ning soovist pakkuda meie noortele head suurlaagrit eesti vaimu, keele ja kultuuri alalhoidmiseks ning noorte arendamiseks tublideks inimesteks ja headeks eestlasteks. Oleksime väga tänulikud, kui ka Teie annaksite omapoolse panuse väärika ning jõukohase toetusega aadressil: Gunnar Mitt, 7 Sidford Court, Toronto, Ont. M6S 2J3.

Kui soovite oma toetust tulumaksust vabastada, siis palume tshekk kirjutada National Estonian Foundation of Canada nimele. Kui seda ei soovita, siis Suurlaager Kotkajärve nimele.

Täname Teid juba ette!

Heade gaidi- ja skauditervitustega.

Tiia Kütt, ngdr
Maleva juht

Silver Kask, skm
Maleva juht

Ivar Nippak, nskm
Suurlaagri juht

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Välis-eestlased!

Oleme püsivad välis-eestlased ja käega löönud püüdele Eestit vabastada! Just niisuguse mulje saame, kui loeme „Meie Elus" 1. 4. 77 toodud Eesti Liit Kanadas Esinduskogu koosoleku kirjeldust. Eriti aga esimehe R. Kreemi sõnavõtte.

Ühing Eesti Liit Kanadas soovib haarata oma hõlma alla kõiki eesti organisatsioone, olla liit, mis poliitikaga ei tegele ja Eesti vabanemise eest ei võitle. (Siiski märkame selle liikmeskonnas poliitilisi võitlusorganisatsioone!).

Võitlejate eestlaste liit — Eesti Liit peab tegelema poliitikaga ja seminare on tarvis poliitilise juhtkonna kasvatamiseks.

Kellele on vaja niisuguste juhtide seminari, kes ei tegele poliitikaga, ega võitle eesti vabastamise eest?

Venelastele. Kanadale — võib olla.

Mitte eestlastele!

H. Riga
Warkworth, Ont.

Torontos . . .

(Algus esiküljel)

AK esimehe algatusel lauldi üliõpilaste traditsioonilist laulu „Gaudeamus igitur . . ."

Hiljem mitmed vanemad vilistlased ja professorid imestasid, et salmide juures „Vivat Academia" paljud üliõpilased jäid istuma, „Vivat homnes virgines" juures mõned naisüliõpilased tahtsid püsti tõusta ja mõned ei teadnud mida teha kui lauldi „Vivat et respublica". Nähtavasti selle laulu traditsiooni ei ole vajalise põhjalikkusega seletatud noortele üliõpilasorganisatsioonides.

Mai vastuvõtu eeskavalisse ossa kuulusid üliõpilaste ühislaulud ja laulu-tantsu ettekanne korp! Filiae Patriae liikmetelt. Esinejaiks olid Anne Tüll, Nora-Mall Kerson, Maria Tombak, Elle ja Ivi Laikvee ja Kersti Holsman. Nende kostüümid ja tants meenutasid charlestoni aega, mis omal ajal oli väga populaarne iseseisvas Eestis.

Noorteorkester KAJA saatel kestis hoogne tants ja laul kuni varajaste hommikutundideni.

Ligi 19.000 dollarit...

(Algus esiküljel)

kil Siberi mullas. Nende ohvrid kohustavad meid.

Meie ei tohi kunagi unustada oma põgenemist ja kommunistide terrorit ja vägivalda.

Kuid paljud on selle unustanud. Olgugi, et nad on selle all kannatanud ja selle läbi elanud. Kuid veelgi halvem on, et on neid, kes on ühinenud meie vaenlastega. On neid kes pakuvad piiramatuid võimalusi vaenlastele. Need on piiritagused inimesed, kes ise isoleerivad ennast eesti ühiskonnast. On neid, kes on hakanud otsesteks kommunistide kaastöölisteks. Meil on siin piiramatu vabadus igal ühel teha, nagu ta soovib. Kuid peame olema ühe kannatava rahva võimas hääl. Kommunistid sõimavad meid oma laimutrükistes igat moodi. Nad nimetavad meid sõjakurjategijateks. Nad kasutavad ära kõiki võimalusi. Saadavad meile kommunistlikku propakanda kirjandust, isegi kunsti. Nad tembeldavad meid kommunistide poolt ikestatud isamaa reeturiteks. Midagi pole kommunistide juures muutunud. Meid püütakse iga hinna eest killustada, selleks antakse isegi kingitusi kaasa. Kuid kui meie säilitame oma meelekindluse ja võitlusvaimu, siis jääme meie lõpuks võitjaks. Jääme eestlasteks, siis aitab meid ka Jumal. On kindel, et tuleb aeg, kus meie paljukannatanud rahvas saab jälle vabaks, lõpetas kõneleja.

Ettekande kohta võtsid sõna

U. Jürima, kes märkis, et kahjuks kiriku andmete järele abiellub 75% eesti noori muulastega.

Noorteaastaga seoses tekkinud viperusi selgitasid E. Salurand, G. Mitt, J. Pahapill, V. Lugus, H. Lupp ja U. Petersoo avaldas arvamist, et küsimused lahendatakse eeloleval sügisel kokkukutsutud noorte aasta komisjonis. A. Kala juhtis tähelepanu, et pagulaselu alguses oli Sigtuna eesti gümnaasium, mis hiljem Rootsis jätkus. Oleme nüüd rikkad, ehitame Eesti maju, vanadekodusid, kirikuid, paljudel rahvastel on omad erakoolid, juutidel, lätlastel ja isegi armeenlastel. Kas ei oleks vaja separaatkoolide raames eestlastele sel mandril üks selline kool ellu kutsuda.

Tegevuse ülevaadete all

U. Petersoo juhtis tähelepanu, et aasta 1978 on juubeliaasta.

60 aastat tähendab juba mitut generatsiooni. Otsustati, et see tuleb suurejoonelisemalt pühitsemisele. Balti Liidus tuleb juhtimine eestlaste kätte ja Balti liidu esimeheks on valitud Laas Leivat, juhatusliikmeks on E. Altosaar ja Balti liidu abiesimeheks on kutsutud väljastpoolt koosseisu kirjanik ja politseijuht Arvi Tinits-Kork. Küüditamispäev toimub eestlaste juhtimisel Queeni ja Churchi tänavate nurgal asuvas St. Michali katedraalis kolme rahva piiskopide kaastegevusel. Esineb Estonia orkester ja Eesti segakoor. Väliskõnelejaks on parlamendiliige Stanbury Ottawast. Küüditamispäev toimub 14. juunil.

U. Petersoo tegi teatavaks, et juhatusele tehti peakoosoleku poolt ülesandeks töötada välja ja panna käiku Kanada eestlaste teenetemärk. Eeltöö on nüüd jõudnud nii kaugele, et esimesed teenetemärgid loodetakse anda välja eeloleval sügisel EKN 25-dal aastapäeval. Statuut ja teenetemärgi kolleegium on moodustatud ja märgi kavandid on põhimõtteliselt heaks kiidetud, kuid on veel viimistlemisel.

Väliskomisjoni esimees L. Leivat

tõi ette rohkesti näiteid, kus meie väisvõitlus on vene kommuniste raskesti pahandanud. Eriti tige on meie välisvõitluse organisatsioonide tegevuse peale läti kommunist Brisulis. Praegune Kanada välisminister D. Jamieson suhtub Balti probleemi hästi ja on kuulda, et venelasi on ärritanud Balti õhtud Parlamendimäel Ottawas. Kommunistide vihavalangud on meie tööle kõige paremaks tunnustuseks. Meie konsuleid on Kanada Parlamendi mõlemate kodade ees tutvustatud, mis on diplomaatiliste tavade järele neile suurema tunnustuse andmine. Saadame materjale Belgradi konverentsi jaoks. On palju teha, kuid teeme niipalju kui suudame. Kes midagi teeb see ka vahel eksib. Ärme muretseme oma vastutustundetu, põhjendamata kriitikaga oma vaenlastele laskemoonaga meie vastu.

Rahvuspoliitilise komisjoni esimees H. Teder

oma ülevaates kõneles komisjoni tööst ja tegevusest. Märkis, et N. Liidu kalalaevastik allub otseselt Vene mereväe juhatusele. Ütles, et N. Liit kasutab rohkesti valet. Pariisis heideti mitu pommi ja teatati, nagu oleks pommi viskamise omaks võtnud baltlased. Tegelikult oli selle ettevõtte taga KGB, kes tahab Belgradi konverentsiks valmistada Balti organisatsioonide vastast meeleolu. Ta märkis, et Vabariigi aastapäeva kõned olid kõrgel tasemel ja vähene osavõtjate arv on tingitud

SYDNEYS LOODI IKESTATUD RAHVASTE INIMÕIGUSTE KAITSEKOMITEE

Tiiu Kroll-Simmul esimees — peakorter Eesti Majas

SYDNEY (M. K.) Seoses eelseisva konverentsiga Belgradis, kus tuleb analüüsimisele Helsingi konverentsi otsuste täitmine, toimus Sydney Eesti Majas ikestatud rahvaste esindajate nõupidamine inimõiguste nõudluste toetamiseks Nõukogude Liidu poolt allutatud ida-euroopa aladel. Koosolekul peeti vajalikuks avalikult protestida ja Austraalia ning maailma tähelepanu juhtida inimõiguste rasketele rikkumistele N.-Vene ja ta satelliitide poolt. Nõuda Helsingi konverentsil tehtud otsuste revideerimist rahvaste enesemääramise õiguste osas.

Eeltoodu hoogtöö läbiviimiseks otsustati luua vastav aktsioonikomitee, mille juhiks valiti Tiiu Kroll-Simmul, kes silmapaistvalt juhtis Balti aktsioonigruppi Balti riikide annekteerimise tunnustamise tühistamise käigus.

Koosolekust võtsid osa peale baltlaste, poola, ukraina, ungari ja tshehhi rahvuste keskorganisatsioonide esindajad ning Ikestatud Rahvaste Queenslandi nõukogu president ja sekretär Brisbane'ist.

Koosolekule ilmunud delegaate tervitas Ikestatud Rahvaste Nõukogu NSW-i president Douglas Darby.

Pikema ülevaatega Helsingi konverentsist ja selle tulemustest esines Tiiu Kroll-Simmul, kelle asjalikku ning rohkete näidetega illustreeritud sõnavõttu jälgiti suure huviga. Ettekanne tõendas kõneleja kompetentsust meie välisvõitluse küsimustest ning meie sihi taotluste taktikas.

Koosoleku käigus seati inimõiguste kaitse hoogtöö eesmärgiks selgitada Belgradis toimuva konverentsi tähtsust vabale maailmale ning eriti ida-euroopa ikestatud rahvastele. Arendada laiahaardelist küsimuse käsitlemist meie avalikuelu tegelaste ja akadeemikute poolt. Saavutada Austraalia valitsuse toetust rahvaste enesemääramise õiguste nõudlustes ning kolonisatsiooni lõpetamiseks ida-euroopa ikestatud aladel.

Hoogtöö üldjuhiks valiti üksmeelselt ja ainsa kandidaadina Tiiu Kroll-Simmul, kellele jäeti vastava komitee loomine oma äranägemise järgi, samuti hoogtöö peakorteri moodustamine.

☆

Seoses Parlamentide vahelise unioni kongressiga Canberras, viibis Austraalias Ameerika Ühendriikide Esindajatekoja liige Edward J. Derwinski, kes eriliselt tunnustatud baltlaste poolt tema Balti resolutsiooni läbiviimise puhul Esindajatekojas 2. detsembril 1975. Resolutsioon kinnitas Eesti, Läti ja Leedu N.Vene poolt okupeerimise ja annekteerimise mittetunnustamise poliitika muutmatut jatkumist Ameerika rahva esindajate seisukohalt.

Derwinski Sydneys viibides, korraldati talle vastuvõtt laupäeval Serbia Majas, Canley Vale'is, millest võtsid osa Ida-Euroopast pärinevate rahvusgruppide esindajad ning ametisikuist senaator M. Lajovic, Etniliste Ühiskondade Nõukogu abipresident NSW-is V. Menart, Fairfieldi linnanõunik Jim Marshall j.t.

Rahvasaadik Derwinski oli ilmselt liigutatud temale osutatud südamlikku vastuvõtu eest ja olles ise poola päritoluga (sündinud küll Ühendriikides) jätkus tal igaühega aega lühemaks vestluseks.

Tiiu Kroll-Simmulil oli võimalus külalisega pikemalt vestelda meie välisvõitlusalastes küsimustes ning äsjaloodud Inimõiguste Kaitsekomitee tegevussihtidest. Ühtlasi andis ta rahvasaadikule edasi Austraalia Eesti Seltside Liidu esimehe tervitused ning tänu teenete eest, mida ta eesti rahvale osutanud Ühendriikide Esinduskojas ning meie ühiskonna tegelasile USA-s. Oma vastuses pr. Kroll-Simmulile, kui ka hilisemal sõnavõtul E. J. Derwinski hindas kõrgelt Vene poolt allutatud rahvaste võitlusi oma päritolumaa vabaduse nimel. Ta manitses olla hea kodanik oma elukoha maal, kuid selle juures mitte unustada oma sünnimaad. Ta kinnitas oma vankumatut usku, et aeg tuleb, mil Vene koloss laguneb ja siis peame olema valmis vabaduse haaramiseks.

Lahkudes palus Derwinsky pr. Simmulil hoida temaga kontakti, kuna välisasjade küsimusis, on ta erihuvid olnud Ida-Euroopa probleemid.

Tiiu Kroll-Simmul ja Ameerika Ühendriikide Esindajatekoja liige Edward J. Derwinski Sydneys.

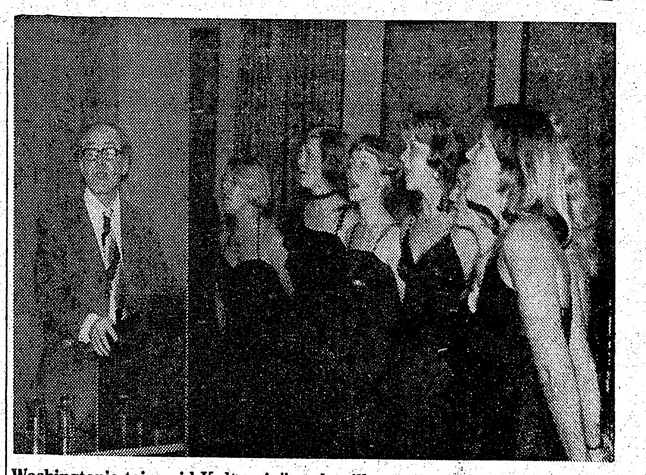

Washingtonis toimusid Kultuuripäevad, millest osavõtjaid oli ka Kanadast. Pildil — Raimond Kolk (Rootsist) kõnelemas, paremal — populaarne ansambel „Tuul" esinemas Kultuuriballil. Foto — Uno Teemand

Eesti parem- . . .

(Algus esiküljel)

need küsimused ülesse Belgradi järelkonverentsil ja et Rootsi, nii nagu ta seda tegi Tshiili puhul, esitab ÜRO (UNO) inimõiguste komisjonis resolutsiooni, milles inimõiguste rikkumine Baltikumis leiab hukkamõistmist.

Siirdudes tunnustuse andmise küsimuse juurde, kasutas ettepanekute kaitsja omaaegse riigipäevaliikme, hiljem välisminister Östen Undeni Balti riikidele positiivset sõnavõttu riigipäeval, 16. augustil 1940. Ta märkis, et see ei takistanud sama Östen Undeni koos oma sotsiaaldemokraatlike parteikaaslastega pealesurumast nii 1940 aastal N. Liidu annektsioonile tunnustuse andmist kui ka 1946 aastal 146 baltlase väljaandmist. Ants Kippar rõhutas, et ta

ei saa nõustuda liidu juhatuse argumendiga, nagu oleks tunnustuse andmise tühistamine võimatu selle tõttu, et Rootsi ei ole ühtegi tunnustamist tagasi võtnud.

Kui on tehtud välispoliitiliselt viga, siis pole kunagi liiga hilja seda parandada. Ta esitas küsimuse, et kas tahab Rootsi tõesti kuuluda nende väheste läänedemokraatiate hulka, kes jatkuvalt hoiavad kinni Stalini ja Hitleri vahetuskaubast aastast 1939. Ka ei pea paika väide, et annektsiooni tunnustuse tühistamisel tuleb anda tunnustus ühele uuele rezhiimile. Kui Rootsi võtab tagasi oma tunnustuse praegusele soveti okupatsioonivõimule, tunnustatakse automaatselt Eesti, Läti ja Leedu enesõjaaegsed seaduslikud demokraatlikud rezhiimid. Selline on tegelik olukord Balti riikide rahvusvahelise staatusega USA-s, Kanadas, Inglismaal, Prantsusmaal, Norras, Taanis jne. Nii toimus ka Austraalias, kus kodanlik valitsus peale valimisvõitu detsembris 1975 tühistas eelmise sotsiaaldemokraatliku valitsuse poolt N. Liidule de jure antud tunnustuse. Ants Kippar lõpetas oma sõnavõtu üleskutsega, et

rootsi konservatiivsed parteisõbrad hakkaksid tegutsema nende 5 miljoni inimese vabastamiseks, kes Lääne-Euroopa kõige rangemalt suletud piirkonnas seisavad kultuurilise ja rahvusliku hävimise ohus.

Järgnes terve rida toetavaid sõnavõtte rootsi parteikaaslastelt, millistes juhiti tähelepanu vajadusele mitte ainult ühekülgselt kinninaelutada kolonialismi ja inimõiguste rikkumist nii kaugetes maades nagu Lõuna-Aafrikas, Tshiilis ja mujal, vaid täie jõuga asuda toetama teiselpool Läänemerd asuvate eestlaste, lätlaste ja leedulaste võitlust enesemääramise ja inimõiguste taastamise eest. Läti parempoolsete esindajaist võttis sõna Dzintars Cerps, kriipsutades alla okupatsioonivõimu vastast vabadusvõitlust Baltikumis.

Eesti esindajaist võttis veel sõna nooremasse generatsiooni kuuluv Peeter Luksep,

kes oma hästi formuleeritud sõnavõtu alguses avaldas headmeelt selle üle, et Rootsis on viimasel ajal tõusnud huvi Ida-Euroopa sündmuste vastu. Edasi kriipsutas sõnavõtja alla seda tohutut võõrast survet, mis pikemat aega on kestnud Rootsi vahetus läheduses, mis aga rootsi avalikule arvamusele on olnud palju kaugemal kui sündmused Vietnamis ja Lõuna-Aafrikas. Liidu juhatus märgib oma seisukohas ettepanekute kohta, et Balti küsimuse ülestõstmine Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis (UNO-s) võib raskendada Rootsi muid aktsioone seal. Kuid millised on need aktsioonid peale selliste, mis taotlevad teatavates küsimustes maailma avaliku arvamise äratamist. Kas ei ole Balti küsimus üks neist, millele tuleb maailma tähelepanu pöörata? Mis puutub Belgradi järelkonverentsi, siis lasub Rootsil kui Balti riikide neutraalsel naabril kohustus inimõiguste rikkumise küsimuses ülesvõtmiseks Eestis, Lätis ja Leedus. Ja mis on sõjaaegsel annekteerimisele tunnustuse andmises Rootsile nii püha, et seda ei saa tühistada kui Balti riikidele sunniviisil pealesurutud vägivallaakti.

Peale Rootsi on ainult Soome, Shveits ja Uus-Meremaa annud tunnustuse ebaseaduslikule inkorporeerimisele.

Seda ei ole teinud teised neutraalsed riigid, nagu Austria, Iiri jt. Vaatamata sellele on kõigil neil riikidel N. Liiduga normaalsed suhted. Peeter Luksep märkis oma sõnavõttu lõpetades, et ta on üleskasvanud Rootsis sellele maale omase vabaduse ja demokraatiaga. Samavanused kaasmaalased kodumaal ei ole kogu oma eluajal saanud kasutada kultuurilist vabadust, poliitilist demokraatiat ega rahvusliku enesemääramise õigust. On siis palju nõutud, kui meie soovime, et Rootsi valitsus näitaks oma kompromissideta hoiakut väikerahvaste enesemääramise õiguse ja demokraatliku korra kaitsmisel. Pikas perspektiivis ei ole küsimus ainult Balti riikides, vaid demokraatia püsimises ja kõikide väikerahvaste enesemääramise õiguses.

Järgneval hääletusel võeti mõlemad ettepanekud nähtava enamusega vastu. Esimese ettepaneku kohaselt taotleb Moderata Samlingspartei Balti riikide N. Liitu inkorporeerimisele 1940 Rootsi tunnustuse andmise tühistamist. Sama ettepaneku kohaselt taotleb partei Balti küsimuse ülesvõtmist Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis (UNO-s) resolutsiooni näol, mis tunnustab eestlaste, lätlaste ja leedulaste enesemääramise õigust; kuulutab kehtetuks praeguse okupatsioonirezhiimi Eestis, Lätis ja Leedus; tagab kõigi nõukogude sõjajõudude väljaviimise Eestist, Lätist ja Leedust; kehtestab Eesti, Läti ja Leedu territooriumil ÜRO (UNO) ajutise halduse ja saadab sinna ÜRO (UNO) väeüksused ning viib ÜRO (UNO) kontrolli all läbi vabad valimised Eestis, Lätis ja Leedus.

Teise ettepaneku kohaselt tuleb parteil valitsuserakonnana teha kõik selleks, et Rootsi aitaks igati kaasa inimõiguste taastamisele Eestis, Lätis ja Leedus. Parteil tuleb taotleda Rootsi valitsuse kaudu Baltikumis toimuva inimõiguste rikkumise küsimuse ülesvõtmist Belgradi järelkonverentsil. Parteil tuleb mõjutada Rootsi valitsust võtma Balti poliitiliste vangide koheseks vabastamiseks ühendus N. Liiduga.

E. V. saatkonnahoone Helsingis müüdi bulgaarlastele

STOKHOLM (EPL) — Eesti saatkonna hoone Helsingis on EPL kuulmisel mõni kuu tagasi müüdud Bulgaariale.

Bulgaaria saatkond kolib Espoost Helsingi külje alt sinna pärast maja ümberehitamist ja remonti. Ehitatakse juurde üks korrus.

N. Liit võttis seoses Eesti okupeerimisega suvel 1940 hoone üle. Pärast venelaste taandumist Eestist 1941 lubas Soome välisministeerium alguses anda maja tagasi Eesti tolleaegsele Helsingi-saadikule Aleksander Varmale, kuid loobus sellest sakslaste survel. Hoone anti pärast sõda tagasi venelastele.

Mõne aasta eest toimus majade ja kruntide vahetamine Soome ja N. Liidu vahel. Sellega seoses läks maja soomlaste valdusse.

Hoone on olnud aastaid kasutamata. Kavatsus oli hoonet üle anda Helsingi õuekohtule, kuid peagi leiti, et ümberehitus läinuks liiga kalliks.

Helsingi üldplaanis on ette nähtud, et Eesti saatkonna krunti tuleb kasutada elumaja jaoks. Nüüd muudetakse bulgaarlaste soovil linnaplaani selliselt, et krundist saab „administratiiv- ja kantseleihoonete kvartal", kuhu tohib ehitada välisriikide esindamiseks mõeldud hooneid.

Eesti saatkonna maja on ehitatud 30-ndatel aastatel. Siis oli Eesti saadikuks Helsingis Hans Rebane.

Trudeau loobub peaministri kohast?

Peaminister P. E. Trudeau süüdistas järjekordselt Quebeci separatiste, et need tahavad hävitada Kanadat. Ta rääkis uuetüübilisest föderalismist ja kinnitas, et kui Quebec lahkub Kanadast, siis laguneb Kanada praegusel kujul. Lääneprovintsid taotlevad ka iseseisvust või liitumist USA-ga. Samuti toimub Atlandi provintsidega. P. E. Trudeau kinnitas, et kui Quebec saab iseseisvaks, siis ta loobub peaministri kohast. Samal ajal kirjutatakse, et peaminister P. E. Trudeau abielu lahutus Margaretiga on advokaatide käes.

Relvastusekontrolli läbirääkimised jätkuvad

USA ja N. Liidu esindajad jätkavad Genfis äsja Moskvas ebaõnnestunud relvastuse kontrolli nn. SALT II leppe sõlmimise küsimusi töökoosoleku raames 11. mail. Läbirääkimisi kavatsetakse jätkata otsides uusi teid kokkuleppeks puudutamata neid ettepanekuid, mille venelased Moskvas tagasi lükkasid.

TOETAGE MEIE VABADUSVÕITLUST OMA PANUSEGA EKN-ule KANADAS!

958 Broadview Ave. Toronto 6, Ont.

Majaomanike koolimaksud tõusevad

Toronto majaomanikele laotakse järjekordselt kõrgeid koolimakse. Koolinõukogu otsustas sel aastal tõsta koolimakse koguni 19.8% võrra. See tõstab Toronto majaomanike maksukoormat, mis juba praegu on suur. Hiljuti selgus, et mitusada kooliõpetajat on rohkem, kui neid on vaja. Kuid koolinõukogu otsustas nad kõik jätta ametisse.

EESTI KINNISVARADE VAHENDUS

UNO MANKIN

Toronto Real Estate Board'i liige

Oleme kolinud UUS AADRESS ON: 2670 A. YONGE ST.

Sissekäik Lytton Blvd-ilt.

Tel. 487-4477.

Kodus Tel. HI 7-2017

Sõbralik ja õiglane teenimine.

Peetri koguduse leerinoori pärast õnnistamist. Ees, vasakult — Mary Ann Toomingas, Linda Celia Laur, Aime Nurmse ja Katrin Kütti. Taga — Piret Susan Tomingas, Heidi Tiiu Klamas, õp. Udo Petersoo ja Linda Ann Kikkajoon.
Foto — S. Preem

PEETRI KOGUDUSE RAHVAROHKE LEERIPÜHA

Siis kui Eestis õitsesid sirelid, õunapuud, kastanid ja kullerkupud, oli aeg käes, et leerilapsed said leerist lahti. Leerilaste leerist lahtisaamine oli pidulikuks sündmuseks mitte üksi leerilõpetanute perekondàlele, vaid leeripühale elas huvi ja osavõtuga kaasa laiem üldsuski. Leerilaste õnnistamise jumalateenistusil olid kirikud rahvast tulvil ning ka siis, kui leerist lahtisaanu polnud just oma poeg või tütar, vend või õde, mindi kirikusse.

Leeripüha traditsioon jätkub kahanematu popularasusega ka võõrsil. Aprillikuu lõpul lõpetasid Toronto Peetri koguduse leeriõpilased oma usulise kooli õpingud, sooritasid omandatud teadmiste ja tarkuse testid ning nende õnnistamise jumalateenistus toimus pühapäeval, 1. mail algusega kell 2 päeval St. Pauli suurkirikus, kus oli kohal umbes 3000 kirikulist. Peetri koguduse oma kirik poleks paraku suutnud sellist kirikuliste hulka kuidagi ära mahutada.

Kuigi jumalateenistuse algusena oli ette nähtud kell kaks, hakkas kirikulisi kohale saabuma juba varsti pärast kella ühte. Kiriku ümbruskonna tänavad olid varsti pakil autosid ja kirikuõivais eestikeelset rahvast tungles kiriku ümbruses hulgana.

Kui siis oreli helid kutsusid kirikusse, täitus see teenistuse alguseks leerilaste vanemate, omaste, sõprade ja samuti pidulikku jumalateenistust kaasa elama tulnud rahvaga peauksest kuni altarini tihedalt.

Ja siis sisenes peagi kiriku peauksest leerinoorte kulg eesotsas vaimulikkudega ning nende järel pikk rida paarikaupa noori; tüdrukud lumivalgeis kleitides ja poisid pidulikult mustades ülikondades.

Jumalateenistusel teenis värskelt Kanada praostiks valitud Oskar Puhm oma tavalises koguduse õpetaja ametirüüs, kuna teenistus toimus oma koguduse piirides, kellele ta on endiselt kõigepealt oma koguduse õpetaja. Teise vaimulikuna teenis õpetaja Udo Petersoo, kes pidas ka õnnistamispäeva jutluse.

Jumalateenistust kaunistasid lauluga kvartett Lindau'd — Reet, Ellen, Rosemarie ja Paul — ning viiulil esines Nora-Mall Kerson. Neile lisaks laulis leerinoorte koor Margit Viia juhatusel.

Oma õnnistamiskõne aluseks oli õpetaja O. Puhm võtnud Joh. 14:6 sõnad: „Mina olen tee ja tõde ja elu —". Elus on palju teid ja teede hargnemisi. Valigem neist teedest kõige väärtuslikum ja see, mis viib kitsast rada pidi üles kõrgemate väärtuste juurde. See on ühtlasi võitluse tee tõe ja õiguse eest ning pidagem tõde ja õigust kalliks, nagu seda on pidanud teie vanemad ning pidas A. H. Tammsaare oma samanimelises suurteoses, ütles õpetaja.

Ka õpetaja U. Petersoo kõneles oma jutluses mitmesugustest eluteedest. Leerinoored on need õnnelikud, kes kõnnivad vaba maailma päikesepaistes teedel. Pidagu siis noored meeles oma vanemate elu ja selle taotlusi ning ka seda, et ainult noorte kaudu saab kasvada edasi vanemate elupuu .

Armulauast võtsid osa ka hulk leerinoorte vanemaid ja omakseid ning kui pärast armulauda ka lõpuliturgia ja lõpulaulud olid lõppenud, kulges J. S. Bachi „Passacaglia" helide saatel leerinoorte protsessioon kirikust välja vanemate ja lähedaste käte vahele, kus neid ootasid südamlikud õnnesoovid, lilled ja veel kord lilled. Kodudes järgnesid teadagi siis omaste ja sõprade osavõtul rõõmsad ja kombepärased leeripeod.

Leerinoori oli seekord arvuliselt 61 ja nimeliselt tähestikulises järjekorras lõpetasid leeriõppuse järgmised noored:

Peter Urmas Adelson, Alar Allas, Martin Kaarel Arike, Vello Ehvert, Maris-Ann Heinmaa, Tiina Katrin Igav, Matti Rein Jalakas, Tiiu Margit Jalakas, Erika Sylvia Jõgi, Kay Ellen Kallikorm, Alan Johannes Kann, Valdo Alan Karelson, Linda Karuks, Toomas Andres Kasekamp, Raivo Kasenurm, Ando Martin Kass, Mark Indrek Kass, Linda Ann Kikkajoon, Andrus Harry Kingissepp, Heidi Tiiu Klamas, Linda Irene Kukk, Linda Kängsepp, Mart Allan Käärmann, Katrin Aime Kütti, Linda Celia Laur, Ellen Lindau, Paul Kristjan Lindau, Annaliisa Luik, Kaarin Merike Maimets, Andres Richard Negus, Michael Robert Negus, Aime Nurmse, Karin Epp Ots, Edward John Paan, Robert Elmar Paan, Harald Allan Rajaste, Heidi Raps, Ene Pia Reitav, Elyn Norma Saar, Allan Seim, Heidi Lee Simonlatser, Erik Martin Soostar, Eva Ellen Tigane, Mary Ann Toomingas, Piret Susan Tomingas, Aarne Vello Tork, Linda Turu, Andu Tõllasepp, Tõnis Tõllasepp, Thomas Vanaselja, Paul Varik, Riina Karen Varik, Uku Vastopä, Robert Vessmann, Peet Vähi, Alan Walter Väli, Eric Paul Väli, Erik Gustav Vällik, Malle Marie Vällik, Tiina May Vällik, Michael Allan Õunpuu.

Lotus FLOWERS

792 Bathurst St.,
(Bloor'i lähedal) Toronto
Ont. M5R 3G1
Tel. 533-3884

KÕIGE ESIMENE JA VANEM BALTI LILLEÄRI TORONTOS.

Lilled kõikideks sündmusteks. Kohaleviimine Metro ulatuses.

Äris müügil **kunstipärased käsitööd:** ehted, keraamika, nahk- ja kootud esemed, puutaldrikud, küünlajalad ja laualambid.

Pakid Balti riikidesse ja Venemaale

Meie saadame riide- ja jalanõudepakke kuni 19¾ naela netto. Kõik on täielikult kindlustatud. Suur valik kaupu meie äris.

Äri lahtioleku ajad: esmaspäevast—reedeni kl. 9 hom.—kl. 7 õhtul. Laupäeval kl. 9 hom.—kl. 5 p.l. KESKNÄDALATEL suletud.

BALTIC EXPORTING CO.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N5 — Tel. 531-3098

Eestlased Humberside kooli näitusel Kanada Mosaiik"

Humberside Collegiate möödunud aastal suure tähelepanu osaliseks saanud etnilisi gruppe tutvustav näitus „The Canadian Mosaic" tuleb tänavu kordamisele veelgi laiaulatuslikumalt reedel 6. ja laupäeval, 7. mail. Nagu üks üldkorraldajaid Linda Gaibisels „Meie Elule" ütles, oodatakse sinna umbes 10 000 vaatajat. Humberside koolis on õpilasi 34-st rahvusest. Neist on eesti päritoluga — Laurie Lepik, Heidi Raps, Anne Roosman, Liis Truuvert, Karen Ilves, Rebecca Roosman ja Tina Gaibisels. Eestlaste osa peakorraldajaks on pr. Ilves.

Esitatakse etnilisi väljapanekuid, toite ja ettekandeid. Eestipoolses osas demonstreerib puukaunistamist Naima Aer ja esinevad Tiiduse võimlejad.

Näitus on avatud ja ettekanded toimuvad mõlemal päeval kl. 1 p. kuni kesköönì.

„Lootuse" kevadkontsert

Pühapäeval, 15. mail kell 7 õhtul toimub Peetri kirikus koguduse noortekoori „Lootus" kevad-kontsert L. Avessoni juhatusel. „Lootus" — asutatud aastaid tagasi ja selle aasta alguseni Katrin Veski (Kuuskne) ja s.a. jaanuarist L. Avessoni juhatuse all on tänu noorte lauljate huvile ja musikaalsusele arenenud kooriks mis on võimeline kiirelt õppima ja musikaalselt ette kandma ka raskemaid kompositsioone nii vaimulikust kui ka ilmalikust koori repertuaarist.

1976 a. detsembris tuli „Lootuse" ja „Cantate Domino" kooride koostöös esiettekandele L. Avessoni jõulukantaat „Üks Roosike . . ." — pühendatud noortekoor „Lootusele" — veebruaris esines koor koos teiste noortekooridega St. Lawrence Centre'is ja samas ka märtsis toimunud EKK kontserdil kuna aprillis oli kaks esinemist Peetri kirikus.

15. mai kontserdil on kavas nii vaimulikku kui ka ilmalikku muusikat J. S. Bach'i, F. Schubert'i, Türnpu, Avessoni jt. heliloojate loomingust.

Loodame et Toronto eesti muusikahuvilised leiavad võimaluse tulla kuulama meie noorte koorilauljate kontserti.

Kolme rahva piiskopid teenivad küüditamiste mälestusaktusel

Küüditamiste mälestusaktus korraldatakse Torontos tänavu Balti Liidu poolt teisipäeva, 14. juuni õhtul. Mälestusaktus peetakse St. Michael'i katedraalis, Bond St. ja Queen St. E. nurgal| Aktusel teenivad kolme balti rahva piiskopid — Eesti Ev. Luteri kiriku piiskop K. Raudsepp, Läti peapiiskop A. Lusis ja Leedu katoliku kiriku piiskop. Väliskõnelejaks on tuntud balti rahvaste sõber parlamendiliige Robert Stanbury, kes võttis osa ka Eesti Päevadest Baltimores. Kavalises osas on eestlaste poolt annud nõusoleku esinemiseks Toronto Eesti Segakoor ja Estonia orkester.

Väljasõidu Paasjärvele

korraldab Kivioja maarahva juhatus pühap., 15. mail.

Seal, kus talvel suusad sahisevad, on nüüdki tore ja tervislik matkata, puhu puhata ja olla värskes kevadlooduses.

Paasjärvele on selgi päeval teretulnud kõik ja igat teed kaudu. Üldkogunemine on Kiviojal suvepäevade aegsel parkimisplatsil, kust kl. 10 hom. algab ühissõit Paasjärvele nii, et nähakse ka Head Lake'i. Tagasi kodukohta üle Norlandi juba omal viisil. Sõidu kestvus Kiviojalt on üks tund ükspuha kummatpidi. Ärid on avatud Head Lakeis ja Norlandis. Viimases ka restoran. Bensiinijaamad ja autõravi.

Paasjärvel on „Targarehealuses" elav kamin, kus on mõnus viinereid suupäraseks paista. Kohvi vesi keeb. „Saab sõira saia süüa ja võib kerget tantsu lüüa". Suurt Loojat võib kiita sõnas ja kirjas. Inimkäte tööd austada ja hinnata. Ühislaul on „Kui Kungla rahvas" ja „Laul teeb rinna rõõmsaks". Emade austamiseks, kes ei saanud E. Majas emadepäevast osa võtta, lauldakse kaks salmi „Ema süda".

Kohale kohendudes ütleb mõne sõna maaraat Lembit Kõva ja Kivioja Ühingu peamees Al-der Rajaste. Teistel on samuti sõna ja hääleõigus, kuid veel ei tea, kes nad on. Informatsiooniks tel. 536-8289 ja 482-9507.

Korp! Fraternitas Estica tähistab sel nädalal oma 70. aastapäeva heites pilgu tagasi oma ajaloo lähekülgedele. Pildil — riigivanema auvilistlase Konstantin Pätsi külaskäik 11. novembril 1932. Teises reas istuvad keskel vil. prof. dr. A. Paldrok, auvil. K. Päts ja vil. praost J. Treumann.

TEENETEMÄRKE NOORTELE, JUHTIDELE JA SKAUDISÕPRADELE

Eesti Skautide Maleva Kanadas ringkirjaga teostati järgmised edutamised:

Hundu hoolsusmärk: Mark Evard, Mark Steven Haarmann, Andres Kasekamp, Karl Konze, Andres Loorits ja Alrek Meipoom.

Skaudi hoolsusmärk: Peeter Kivioja, Raavo Lainevool, Eric Lanno, Sulev Martin, Markus Pedriks, Toomas Pedriks, Harry Rüütel, Michael Sadul ja Jaan Vaikla.

Eeskujuliku skaudi märk: Toomas Holsmre, Erik Kivi, Mark Raoul Olo, Toomas Raja, Erik Soostar, Erik Teose, Mihkel Tombak, Toomas Vanaselja ja Robert Vessmann.

Nooremskautmasteriks ülendati: Larry H. Later.

Skautmasteri väitekirja kaitsmise õigus: Toomas Esko Kütti, Bruno Lindre, Rein Arvo Raud ja Linda Kristina Sildva.

Skautmasteriks ülendati peale edukat väitekirja kaitsmist: Raul Valdemar Olo.

Eesti Gaidide Maleva Kanadas ringkiri hindas tüdrukuid ja nende juhte:

Hoolsad hellakesed: Tiina Hubel, Lee Metsalo, Kristi Lüdig ja Marika Tamm.

Hoolsad gaidid: Epp Naelapea, Debbie Paju, Krista Punno, Katrin Sommer, Ava Kiilaspea, Anita Nippak ja Linda Roosipuu.

Eeskujulikud gaidid: Lillu Loorand, Mailis Must, Leena Norheim, Ingrid Piil, Enda Soostar, Merike Toomes, Liis Truuvert, Kristiina Valter, Linda Lõhmus, Annalisa Luik, Lia Palomets, Eva Tigane ja Kai Tüll.

Nooremgaideriteks ülendati: Talvi Norheim, Monica Haarmann ja Ester Mihkelson.

Gaideri väitekirja kaitsmise õigus: Imbi Roost, Anne Järviste ja Liis Teedla.

Kiitusekirjad hellakestele: Liisa Abe Susi Holmberg, Ingrid Jürman, Monica Reijo, Ellen Ruberg, Tiina Sermat ja Marina van der Veen.

Kiitusekirjad gaididele: Pia Kiilaspea, Kadri Koop, Tiina Kurvits, Karin Meipoom, Linda Paju, Maret Tae, Ellen Valter, Vivian Birk, Kaari Eistrat, Piret Jõgeda, Christine Kingissepp, Linda Kolli, Linda Makk ja Vivian Oder.

Kiitus ja tunnustus juhtidele: Aimi Ilves, Ingrid Kütt ja Tiina Toop.

Sõprusmärgid teenekatele vanematele ja sõpradele: prouad M. Sillamaa ja M. Valge, härrad H. Abe, H. Halling ja V. Hubel.

Eesti Gaidide Liidu ja Eesti Skautide Liidu poolt on annetatud ülemaailmsed teenetemärgid järgmistele juhtidele ja vanematele.

Gaidide Liidu „Põhjatäht" II järk: Aili Silm ja Inga Toomes.

Gaidide Liidu „Põhjatäht" III järk: Ellen Kütti ja Elsa Lindre.

Mõlema Liidu ühine „Tammetäht". I järk: Kolga Johannes, Kolga ja Elsa Peets.

Liitude ühine „Tammetäht" II järk: Johannes Ester, Richard Leitham, Aili Lestal, Arne Raud, Valden Sadul, Frida Terts ja Hugo Valter.

Juhtide Metsamärgi kursuse lõpetajad

Kotkajärvel, korraldatud V Eesti Metsamärgi kursusest võttis osa ja lõpetas 18 noortejuhti. Gaidjuhtidele anti üle kursuse kuldne rinnanõel, mis kujutab pakku löödud kirvest: Astrid Jõgi, Maie Kask, Tiia Kütt, Helgi Rosen, Liis Teedla, Helje Valter.

Skautjuhtidele seoti käela kursuse kaelarätik ja selle peale puupärlidest Metsamärk: Voldemar Kana, Katrin Kannel, Mati Kontus, Mati Lukas, Brian Meret, Peeter Niit, Heikki Paara, Valter Piigli, Linda Sildva, Karl Sütis, Margus Tae ja Andres Terts. Kursuse lõputunnused andsid üle kursuse juhid Peeter Kallaste ja Jaan Lepp.

Võistluste võitjad

Skautide igakevadisel salgavõistlusel on auhinnaks igavesti rändav „Põhjakotka" lipp, mille 21 aasta eest auhinnaks seadis selleaegne maleva juht Heino Jõe. Tänavu oli võistlustööks nöörsilla mudeli valmistamine, kusjuures hinnati materjali valikut, silla konstruktsiooni ja töö nägusust.

Tänavu võitis Lembitu Maleva Saare sõjasõitjate Tallinna salk, salgajuht Martin Toomes, abijuht Allan Mägi, poisid Peeter Jeeger, Ivar Luksep, Andres Palomets ja Leo Säägi. Salga nime hõbeplaadiga lipu andis üle võistluse korraldaja Ervin Aleve.

Võistlus toimub ka õnnetaalri levitamise alal ja parimad levitajad saavad preemiaid. Gaidide Maleva õnnetaalri levitamise tulemused tegi teatavaks majandusjuht Elsa Lindre. Gaidid levitasid kokku 1609 õnnetaalrit ja parimini tegi Rajaleidjate lipkonna gaid Tiina Pärnsalu — 113. Temale järgnes neli Põhjala Tütart: Helen Liiholm — 60, Kristine Neps — 55, Juta Metsala — 50, Maimu Nõmmik — 50 ja Rajaleidja Linda Kivi — 45. Õnnetaalrite ostjate vahel loositi välja pr. Tarumi maastikumaal, mille võitis L. Untveil.

Skautide õnnetaalri tulemused esitas majandusjuht Mart Pedel ja skautide kogutulemus oli $2064.00, ligi pool sellest kogutud parima üksuse Lembitu Maleva poolt. Parim üksiklevitaja oli Montreali Kalevi skaut Markus Pedriks — 103, järgnesid Allan Mägi (L) — 80, Jaak Raun (V) — 50, Mikk Jõgi (Tor. K) — 38, Paul Pede (L) — 35 ja Aldrek Meipoom (L) — 31. Järgnes 11 poissi 30 taalriga. Skautide õnnetaalri ostjate vahel loositud kunstnik J. Saarniidu maali võitis gaidjuht Ellen Kanne.

1000 dollarit EKN-ule toetuseks Vancouverist

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas sai vabadusvõitluslikuks tegevuseks hiljuti suurema toetuse Vancouveri eestlastelt. Mõni aeg tagasi asus EKN juhatuse ettepanekul Vancouveris EKN Vabadusfondi usaldusmehena tegevusse August Kaarna, kes ise on olnud EKN-u toetajaks. Paari kuu jooksul teostas ta Vancouveri eestlaste seas ulatuslikuma korjanduse, mis andis häid tulemusi. Teda abistas EKN juhatuse usaldusmees Vancouveris Enno Lepnurm. Neil päevil saatis A. Kaarna EKN laekurile J. Pahapillile korjandusaktsiooni senise tulemusena tuhat dollarit. Suuremateks toetajateks olid Enno Lepnurm, kes omab paaditööstuse, ning ehitusettevõtjad Paul Lepik ja William Lepik. Eraldi tshekid olid veel Hans Õunpuult ja Valmar Tammelt. Koos toetustega olid annetajate poolt mõningad soovid toetuste kasutamiseks vabadusvõitlushuks tööks.

EKN juhatus tvaldab kõigile lahkeile toetajaile Vancouveris nende heatahtliku kaasabi eest oma tõsist tänu. A. Kaarna teatas oma kirjas, et ta kavatseb oma korjandusaktsiooni Vancouveris veel jätkata.

Sault Ste. Marie Eesti Selts sai juhatuse

Sault Ste. Marie Eesti Selts elas tänavu kevadel üle valitsuskriisi. Ei saanud esimisel peakoosolekul juhatuse liikmeid. Nüüd õnnestus erakorralisel peakoosolekul vastav arv juhatuse liikmeid saada, isegi jäi üle kanditaate.

Seltsi juhatus jagunes järgmiselt: esimees — Ants Lübek, abiesimees — Ants Joala, laekur — Erich Männiste, abilaekur — Hedar Kiivit, sekretär — Ebba Põldmaa, varahoidja — Oskar Siitse. Rivisjonikomisjon: Romar Kail, August Albo, Helly Lübek.

Sault Ste. Marie, Eesti Selts sai tänavu aasta 80. aastad täis. Kavatsus on sügisel septembrikuus seda aastapäeva pidulikult tähistada „Eesti rannas".

Ühisend San Franciscost Vancouveri

San Franciscost toimub ühisend Vancouveri eestlaste suurkokkutulekule, mida korraldab EOLL Vanemate kogu liige Arno Bender. Ühislennuks kasutatakse Canadian Pacific Air lennuliini, millise „Flight 131" väljub San Francisco lennuväljalt pühapäeval, 10. juulil kl. 12.00 päeval. Tagasilennu aja võivad kaasalendajad ise määrata. Pilet on maksev üks aasta.

Edasi-tagasi pileti hind täisealistele $126.00, 2—11 a. vanad lapsed $84, nooremad ema süles tasuta. Grupilennu pileti hind on ligemale 50 dollarit odavam eraviisiliselt sama lennu pileti ostmisest.

Praeguseni on grupilennuga ühinenud 51 inimest.

Mainitud gupilennuga saab ühineda kuni 1. juunini s.a. kirjutada või telefoneerida San Carlos Travel, Mrs. Gloria Butler, 1495 Laurel Street, San Carlos, CA 94070. Tel. (415) 592-7793. Märgusõnana kasutada: Flight ESTONIANS TO VANCOUVER.

E.S.S. „Kalev'i" aastakoosolek

toimub 29. mail, 1977 Eesti Majas Noorteruumis kell 7:00 õhtul. Veteranide ja noorte võrk- ja korvpallitunnid toimuvad endiselt igal esmas- ja kolmapäeval Kent Senior Public kooli võimlas, Duffesin & Bloor. Lähemat informatsiooni telefonil 223-6141.

Eesti Õigusteadlaste Ühing

Kanadas pidas oma järjekordset koosolekut laupäeval, 30. aprillil abiesimehe Evald Tikenbergi majas ja tema perekonna hoolega oli osavõtjatele ja nende abikaasadele samas korraldatud ühine kohv. Ühiselt kuuldati ka Juhan Käis'i referaati, milles ta käsitas meie riigi üksikuid episoode meie rasketel aegadel. Ettekannet kuulati suure huviga.

Peakoosolek kinnitas ühemeelselt kõik eelmised aruanded ja võttis ühemeelselt vastu ka uue eelarve, mis on sisuliselt eelmiste aastate ulatuses. Liikmemaksuks määrati endiselt $2.00 aastas.

Ühel häälel valiti juhatus ja revisjoni komisjon endises koosseisus tagasi. Tegevuse osas sünnib üldiselt liikmete vaheliselt sama, mis kogu aeg on ühingut sisustanud. Uusi liikmeid loodetakse nii vanade kui ka noorte juristide hulgast. Sellel koosolekul oli juures 3 uut liiget.

ÜLE POOLE TUHANDE RAADIOSAATE MÜNCHENIST OKUPEERITUD EESTISSE

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Alates 1975. a. juunist alustas Münchenis tegutsev Radio Liberty eestikeelsete saadetega N. Eestisse. Alguses toimusid saated erineva sagedusega, alates 8. sept. 1975 regulaarselt kolm tundi päevas. Iga päev lähetatakse eetrisse pooletunniline saade kell 18.00—18.30. Saade korratakse kell 18.30—19.00, 22.00—22.30, 22.30—23.00, 03.00—03.30 ja 05.00—05.30 Kesk-Euroopa aja järgi. Eestikeelsed saated on kuuldavad lühilainel 31, 41 ja 49 meetrit, kevadel ja suvel ka 19 ja 25 meetrit. Nende ridade päeval kiirgus Münchenist eetrisse 511. eestikeelne saade. Kuidas need kodueestlastele olulised saated koostatakse, sellest annab allpool põgusa ülevaate meie kaastööline Saksamaal.

Võttes arvesse saksa ajakirjandusest loetud spionaazhilugusid ja atentaadikatset raadiojaama töötajate vastu, lähenen puude taha peidetud pikale valgele saatejaama hoonele teatud eelarvamusega. Oletan ranget valvet ja põhjalikku kontrolli enne kui pääseb hoonesse sisse. On nagu üllatuseks, et hoonet ei ümbritse okastraat ega ukse ees ei seisa relvastatud politseinikku. Et siin julgeolekuküsimus pole mite hooletusse jäetud, näitab katse maja sissekäigu fotografeerimiseks. Vaevalt saan aparaadi „laskevalmis", kui maja trepilt ruttab juurde noor daam küsimusega, et kas võõras härra kuulub raadiojaamas töötajate hulka. Saanud vastuse, et on tegemist eesti pagulaslehe reporteriga, ta vabandab viisakalt paar korda. Kaks trepil seisvat härrasmeest seiravad majja minevat võõrast siiski uurivate pilkudega just nagu oleks „kahtlasel tüübil" kurjad kavatsused või koguni pomm hõlma all.

Radio Free Europa/Radio Liberty peasissekäik Münchenis. Foto — A. Kokk

RIKKALIK INFORMATSIOON

Kaasmaalastest raadiomeeste jutule pääseb pärast isikutunnistuse ettenäitamist ja teatamist, keda soovitakse külastada. Kogu kontrollruum näeb välja nagu mõni hotelli retseptsioon. Vanem sümpaatne daam täidab külastajakaardi ning helistab välja eestikeelsete saadete peatoimetaja Aleksander Terrase. Viimane on teatavasti omaaegse riigisekretäri Karl Terrase poeg. Keskeale lähenev sõbralik härrasmees, endine soomepoiss, kellega jutt sobib esimesest momendist. Et on parajasti lõunaaeg, kutsutakse külaline keldrikorral asuvasse söögisaali keha kinnitama. Avar saal on tulvil lõunastajaid. Kõlavad peagu kõik kultuurrahvaste keeled, kusjuures tunduvad domineerivat slaavi rahvaste omad. Heitnud pilgu üle umbes paarisajapealise publiku, üllatab raadiojaama teenistujate noor koosseis. Ei hakka silma ainsatki hallpead nagu neid näeb rohkesti eestlaste kokkutulekul. On ilmselt tegemist pagulaste teise generatsiooniga või nendega, kes pääsenud vabadusse noorukitena.

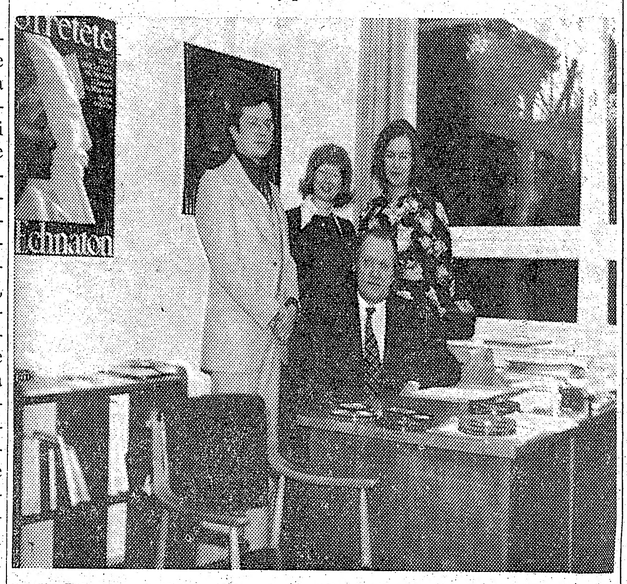

Radio Liberty eestikeelsete saadete toimetus. Istub A. Terras, seisavad, vasakult — P. Ristsoo, K. Tammik ja E. M. Kangro. Foto — A. Kokk

Pärast ühist lõunastamist raadiojaamas töötava eestlasperega tutvustab A. Terras toimetuse ruumide, arhiivi, allikatena kasutavate publikatsioonide ja muu juurdekuuluvaga. Arvesse võttes kasutada oleva materjali hulka ja mitmekesidust, võiks julgesti väita, et Radio Liberty toimetuses töötajad on kõige rikkalikuma materjaliga informeeritud eestlasteks kogu Euroopa mandril. Toimetusel on kasutada kõik paguluses ilmuvad eestikeelsed publikatsioonid, vähemalt kaks tosinat ajalehteajakirja okupeeritud Eestist, United Pressi, Associated Pressi ja teiste pressiagentuuride jooksvad telegrammid, lisaks neile veel toimetust huvitada võivad fotokopeeritud väljavõtted maailma ajakirjandusest.

VIIELIIKMELINE TOIMETUS

Kogu selle materjali väljavalimiseks ja läbitöötamiseks eestikeelsete saadete jaoks on eestlastest alatiselt kohal viieliikmeline toimetuse kolleegium. Balti saadete üldprogrammeerijaks on dr. Jaan Pennar USA-st, kellel seljataga paarkümmend aastat uurimistööd Radio Liberty juures. Eestikeelsete saadete peatoimetajaks on varem nimetatud Aleksander Terras Stokholmist. Temale pole raadiosaadete toimetamine mingiks võõraks alaks. Juba viiekümnendatel aastatel ta tegutses eestikeelsete saadete toimetajana Münchenis Ameerika Hääle juures. Oma kutseala kõrval Rootsis Skandinaavia lennuliinide ametnikuna on ta tegutsenud ka ajakirjanduse alal. Daamidest kuulub toimetusse filoloog Eeva Merike Kangro Rootsist. Ta on lõpetanud Lundi ülikooli soome-ugri keelte alal ning tegutsenud sama ülikooli juures lektorina. Kristi Tammik sai paguläseestlastele tuntuks 1975. a. suvel, mil ta koos abikaasa Raivoga otsustas olles külastusreisil Lääne-Saksamaal mitte enam N. Eestisse tagasi pöörduda. Ta on õppinud Tartu Ülikoolis keeli ja ajalugu ning valdab perfektselt soome ja vene keeli. Kodumaal oli üldiselt tuntud kui meeleolulauljanna, turniiritantsijanna seltskondlike tantsude alal ja laulutekstide autor. Toimetuse meespere Benjaminiks on 27-aastane Peeter Ristsoo Torontost. Ta on õppinud Toronto ülikoolis ajalugu ja poliitteadusi. Hea kooli juures võib temast loota järelekasvu meie hõredaks jäänud ja vananevale ajakirjanikeperele. Toimetuse koosseisu kuulub veel Andres Jüriado, kes elab alatiselt New Yorgis, kust lähetab oma kaastöö. Alatiseks vabaks kaastööliseks on Karin Saarsen Rootsist. Seega toimetajaid ja kaastöölisi peagu igalt mandrilt, kus elamas eestlasi. Nõrgalt tuleb kaastööd eestlaste tegevuse kohta Austraaliast ja viimasel ajal Kanadast, märgib A. Terras.

Puudutame jutuajamises ka toimetuse koosseisu moodustamise küsimust. Selles osas on ainuüksi pädev Radio Free Europa/Radio Liberty personaalbüroo, mitte aga üks või teine paguläseestlaste organisatsioon või rühmitus, kinnitab A. Terras kindlasõnaliselt. Samuti ei eelistata saadetes ühe või teise eesti rahvusgrupi või organisatsiooni tegevuse esiletõstmist. Eestikeelsetesse saadetesse võetava materjali määrab selle väärtus, sisu ja aktuaalsus, mitte aga allika päritolu, väidab A. Terras.

HEA KUULDAVUS

Eestikeelsed saated on okupeeritud Eestis ja Soomes hästi kuuldavad, välja arvatud linnades, kus tegutsevad nõukogude segajad. Eriti hea on kuuldavus saartel. Nagu kinnitab A. Terras, hinnatakse N. Eestis saadete sisu positiivselt, mida tõendavad üle 70-ne autentse intervjuu.

Jälgime stuudios saadete sisseräägimist helilindile. Kõlakindla klaasiga eraldatud ruumis alustab A. Terras diktorina: „Siin vabaduse raadio." Edasi ütleb üks naishääl: „Alustame oma pooletunnilist saadet kodumaale. Täna kuulete: päevauudiseid, kommentaari selle kohta kuidas NSV Liit püüdis muuta ÜRO dokumenti inimõiguste rikkumise kohta, intervjuud ülempreester Martin Juhkamiga Stokholmis ja lõpuks üheksanda osa sarjast „Eestlased Rootsis", kus täna räägime kirjandusliikust uudisloomingust võõrsil. Kõigepealt päevauudised . . ."

A. Terras loeb päevauudised rahulikult ja veenvalt. Maailma tähtsamatele päevauudistele pühendatakse 6—7 minutit saateajast. Järgneva 3—4 minuti jooksul informeeritakse kodueestlasi väliseestlaste tegevusest. Ülejäänud aeg kasutatakse kommentaarideks, intervjuudeks ja ülevaadeteks. Päevauudised kogu maailmast vajavad enne eetrisse saatmist kahe allika kinnitamist. Laupäevastes ja pühapäevastes saadetes loetakse väljavõtteid N. Eestis keelatud raamatutest. Praegu on käsil Alfred Lutsu „Heitluste keerises", A. Viirlaiu „Kustuvad tuled" ja H. Susi „Üle lahe". Lühikest saadet laupäeval muusikaga noortele toimetab Kristi Tammik. Pühapäevastes saadetes on juttu usulistel teemadel, milleks kaastööd ka peapiiskop K. Veemilt ja teistelt vaimulikelt.

Kuna Radio Liberty eestikeelsed saated on Saksamaal halvasti kuuldavad, siis ei saa ühe saate kuulmise järgi anda objektiivset hinnangut saadete üldisele tasemele. On aga kindel, et eestikeelsete saadete toimetus vahendab kodueestlastele päevauudiseid, mis pole käinud läbi nõukogude tsensuurist. Samuti püütakse anda erapooletu pilt eesti paguläste tegevusest võõrsil.

22-ES KEELES

Kogusummas toimuvad ühendatud Radio Free Europe/Radio Liberty saated 22-es keeles. Venekeelseid saateid läheb eetrisse 24 tundi päevas. Peale selle on saateid orjastatud Ida-Euroopa rahvaste keeltes ja N. Liidu vähemusrahvaste (armeenia, ukraina, tatari, valgevene, kirgiisi, türkmeeni j.t.) keeltes. Raadiosaateid finantseerib USA kongressi raames tegutsev sektsioon Board for International Broadcasting. Kogukulud 1977. aastal vastavalt eelarvele 52.745.000 US dollarit.

Küsimusele, kas eestikeelsetel saadetel on väljavaateid ka tulevikus, vastas A. Terras, et USA kongress on kinnitanud eelarve ühel häälel kuni 1977. a. septembrini. Kuna viimased valimised ei toonud suuri muudatusi kongressi koosseisus, on loota, et saadete finantseerimist jatkatakse ka tulevikus.

Lõpuks avaldas A. Terras soovi, et eestlased eriti Austraalias, Kanadas ja Saksamaal aitaks oma kaastööga mitmekesistada saadete sisu. Kõik sõnumid, mis käsitlevad eestlaste elu ja tegevust paguluses ning võiksid olla huvitavad kodueestlastele, on teretulnud ja honoreeritavad. Eriti aga need teated, mis käsitlevad väliseestlaste väljaastumist oma sünnimaa ja rahva õiguste kaitseks.

-kk

KAI KÄÄRID

MAALID MÜÜGIL suures valikus.

Helistage ette 225-5595.

390 Princess Ave., Willowdale

Rahvusfondi telegramm USA presidendile

STOKHOLM — Eesti Rahvusfondi Esinduskogu aastakoosolekult saadeti president Carter'ile järgmine telegramm: Meie soovime tänada Teie ekstsellentsi jõuliste avalduste eest mis Teie olete teinud inimõiguste ja kodanike vabaduste pideva rikkumise üle Ida-Euroopas ja teistes maades. Meie julgeme loota, et Teie härra President saate jätkama senist USA traditsioonilist vägivaldse inkorporeerimise mittetunnustamise poliitikat Balti riikide annekteerimise suhtes, tunnustades nende rahvaste enesemääramise õigust ja nende vaba ja sõltumatu rahvusliku eksistentsi taastamise taotlusi.

Rootsi välisminister Karin Söder"ile saadeti järgmine telegramm: Meie palume Teie Ekstsellentsi vastu võtta tänu 30. märtsil välispoliitilises vaidluses avaldatud väljenduste eest, et Rootsi saab jätkama tööd lahus olevate perekondade ühendamiseks. See on angazheerimine inimõiguste rikkumise vastu. Meie loodame et Teie Ekstsellents saate toetama ka võitlust teistel aladel inimõiguste rikkumise vastu.

Koosolek kinnitas möödunud tegevusaasta aruande, tasakaalus 62.173 krooniga. Tegevuskavas on esikohal bülletäänide väljaandmine ja trükised aktuaalseil teemadel ning aktsioonid teemadel ning aktsioonid ühenduses julgestuskonverentsiga.

Esimeheks valiti uuesti senine esimees mag. E. Krepp. Juhatusse: O. Aule, E. Eliaser, A. Horm, M. Juhkam, R. Kaasik, R. Kõrgma, K. Käärik, A. Lemberg, A. Martinson, M. Mathiesen, M. Mester, B. Mäelo, V. Mänd, H. Nurk, S. Nurmiste, V. Palm, J. Randmets, K. Ristikivi, A. Ruusa, L. Schönberg. Revisjonikomisjoni: A. Mägi, J. Ojasaun, E. Penno, E. Rumma, H. Somp. Finantskontrollkomisjoni: S. Nurmiste, E. Karma, L. Laid. Valimistoimkonda: R. Tarmet, J. Mühlberg, H. Kilvar.

MEILT OSTATE SOODSAMALT SKANDINAAVIA:
Elu-, söögi- ja magamistoa mööblit.
Modern esemeid teie tubade kaunistamiseks
j.m.e.
Kontrollige meie hindu enne kui ostate.

house of denmark

Ari avatud — esmaspäevast kuni reedeni kl. 10—9 õ. ja laupäeval kl. 10 kuni 6 õ.

1942 Avenue Rd. Tel. 787-5767
(HWY 401 2 bl. lõunasse)

Teid teenib eestlastele tuntud sisedekoraator JACQUES OPPERS

EESTI PAREMPOOLNE ÜHING ROOTSIS TAOTLEB VANGIDE VABASTAMIST

STOKHOLM („Meie Elu" kaastööliselt) — Eesti Parempoolne Ühing pidas oma peakoosoleku 17. märtsil Stokholmi Eesti Majas poolesaja liikme ja külalise osavõtul. Ettekandega Rootsi aktuaalsest poliitilisest olukorrast esines Moderata Samlingspartei riigipäevaliige Kurt Söderström.

Moderata Samlingspartei eriühingute tegevust korraldava põhikirja kohase peakoosoleku esimese osa moodustasid valimised. Ühingu esimeheks valiti edasi Ants Kippar ning uueks abiesimeheks Jaan Vilval. Ülejäänud juhatuse liikmed jagasid oma ametid järgmiselt: laekur Jakob Puustusmaa, abilaekur Kulla Velliste, sekretär Peeter Luksep, informatsioonijuht Leelo Pukk, valimisjuht Olaf Muruk, ametita liikmed Leonhard Urm, Helmut Kolk, Annus Estra ja Priidu Pukk. Ühingu revidendiks valiti Jaan Viidas ja revidendi asemikuks Ailo Mikiver. Noorteliiduga kontakti pidajaks Peeter Luksep. Esmakordselt valiti naiskomitee koosseisus prouad Leelo Pukk (kokkukutsuja), Kulla Velliste, Helgo Kippar, Frida Muruk ja Meta Jürisoo. Esindajaks Moderata Samlingspartei Stokholmi Liidu aastakoosolekule valiti Ants Kippar, Jaan Vilval, Leelo Pukk, Helmut Kolk, Jakob Puustusmaa ja Toomas Jürisoo.

Liidu teenistujate nõukogu liikmeiks valiti Senta Karupää, Heldur Velliste ja Ilmar Laan. Liidu pensionäride nõukogusse Frida Muruk ja Jakob Puustusmaa. Ühingu esindajaiks Medborgarskola aastakoosolekule Leelo Pukk, Ahti Pae ja Kristjan Meikop.

Peakoosoleku teine osa oli pühendatud Ühingu poolt koos Läti parteikaaslastega esitatud, Balti riike käsitlevate ettepanekute arutamisele.

Esimene ettepanekuist puudutab Balti riikide N. Liitu inkorporeerimisele 1940. a. Rootsi tunnustuse andmist.

Üksikasjalikult põhjendatud ettepanekus nõutakse, et Moderata Samlingspartei valitsuserakonnana taotleks tunnustuse andmise tühistamist.

Edasi nõutakse, et partei taotleks Balti küsimuse ülesvõtmist Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis resolutsiooni näol, mis esiteks tunnustab eestlaste, lätlaste ja leedulaste enesemääramise õigust; teiseks kuulutab kehtetuks praeguse okupatsioonirezhiimi Eestis, Lätis ja Leedus; kolmandaks tagab kõigi nõukogude sõjajõudude väljaviimise Eestist, Lätist ja Leedust; neljandaks kehtestab Eesti, Läti ja Leedu territooriumil ÜRO ajutise halduse ja saadab sinna ÜRO väeüksused ning viiendaks viib ÜRO kontrolli all läbi vabad valimised Eestis, Lätis ja Leedus.

Teine ettepanekuist käsitleb inimõiguste rikkumist Eestis, Lätis ja Leedus nende riikide okupeerija, N. Liidu poolt. Peale üksikasjaliku faktilise materjali esitamist nõutakse, et Moderata Samlingspartei valitsuserakonnana teeks kõik selleks, et Rootsi aitaks igati kaasa inimõiguste taastamisele Eestis, Lätis ja Leedus. Nõutakse, et partei taotleks Rootsi valitsuse kaudu inimõiguste rikkumise küsimuse ülesvõtmist eelseisval Belgradi järelkonverentsil. Lõpuks nõutakse, et partei mõjutaks Rootsi valitsust võtma Balti poliitiliste vangide vabastamiseks ühendust N. Liidu valitsusega. Eesti poliitilistest vangidest nimetatakse ettepanekus Artjom Juskevitshit, Mati Kiirendit, Kalju Mätikut ja Sergei Soldatovi.

Eesti Parempoolse Ühingu ettepanekud, mis tulevad arutusele aprilli lõpus toimuval Moderata Samlingspartei Stokholmi Liidu aastakoosolekul, leidsid peakoosoleku poolt üksmeelse heakskiidu.

Peakoosolekule järgnenud kohvilauas esines ettekandega aktuaalsest poliitilisest olukorrast Moderata Samlingspartei riigipäevaliige Kurt Söderström, kes on eestlastele hästi tuntud eriti seoses kahekordse kodakondsuse küsimuse ja minoriteediprobleemide Rootsi riigipäeva raames ülesvõtmisega. Ta valgustas oma analüüsivas ettekandes partei tegevust konservatiivse valitsuserakonnana, juhtides tähelepanu raskustele, milliseid kolme kodanliku partei koalitsioon on enesega kaasa toonud. Ta rõhutas, et uue kodanliku valitsuspoliitika teostamine on aeganõudev eriti arvestades praeguste majanduslike raskustega. Lõpuks peatus ta minoriteedipoliitiliste küsimuste juures, märkides et tänu kodanlikule valitsusele soodustub ka Rootsis asuva eesti rahvusgrupi tegevus.

AUSTRAALIA KROONIKA

Asja toimus kuninganna Elizabethi külaskäik Austraaliasse. Ta on käinud siin ka varemalt, kuid see on esmakordne juhtum, kus ta külastab seda mandrit mitte Inglise ja kõigi oma ülemere valduste kuninganna, vaid ainult Austraalia kuninganna, ja sõitis ringi mitte Inglise, vaid Austraalia kuningliku standardi all.

See muutus on tingitud teatavasti sellest, et omaaegse G. Whitlami töövalitsuse algatusel Austraalia üleliiduline parlament võttis vastu seaduse, millega Elizabeth Windsor proklameeriti Austraalia kuningannaks. Teatavasti kuulus Austraalia kuninganna tiitel ka varemalt ta kuninglikkude tiitlite hulka, kuid see figureeris ta kodumaiste tiitlite järel ülemere valduste loetluses. Nüüd on see tiitel Austraaliaga suhtlemises peasikohal.

Selline muudatus põhjustas teatud juriidilist kurioosumi. Nimelt Inglismaa ja oma muude valduste osas on praegune kuninganna Elizabeth II, Austraalia kuninganna aga Elizabeth I, s.o. lihtsalt Elizabeth, sest Austraalia seisukohalt ta on esimene selenimeline kuninganna. Walesi printsist, kooskõlas sellega, saab kord Austraalia kuninganna lihtsalt Charles, sest Austraalia kuningana tema oleks Charles I, mitte Charles III. Pole kahtlust, et protokolli osas põhjustab selline vahe küllaltki segadusi, kuid sellest vaigitakse.

Vabariiklik liikumine on viimastel aastatel Austraalias mõningal määral maad võtnud, kuid peamiselt radikaalsetes akadeemilistes ringkondades. Laiemates rahvahulkades sel liikumisel ei näi pinda olevat.

☆

KA KANGURUD NAERAVAD

Punaarmee häälekandja „Krasnaja Zvezda" tungis hiljuti kallale Austraalia peaministrile M. Fraserile viimase poolt teostatava relvastumisprogrammi pärast. Ajakiri olevat süüdistanud peaministrit, et ta asetab oma rahvale raske koorma ja teeb seda pealegi asjatult, sest mingit hädaohtu Nõukogude Liidu poolt Austraalial tegelikult ei ole.

Ajakirja arvates jutt hädaohust Austraaliale Nõukogude Liidu poolt on nii absurdne, et isegi kängurud naeravad selle üle.

Tegelikult ongi asi nii, et seda hädaohtu ei näe just kängurud ja kängurude mõistusega radikaalid, mil puhul nad võivad ka selle üle naerda. Normaalse mõistusega ja lahtiste silmadega inimesed ei näe siin mingit põhjust naermiseks koos kängurude ja punaste professoritega, sest asi ei ole sugugi naljakas.

On ju selge, et kuigi Austraalia sõjalise jõu ajakohastamine ning suurendamine toimub esijoones Nõukogude Liidu ekspansionistliku poliitika tulemusena, Austraalia vajab oma kaitsevõimele vastavat sõjalist jõudu endakaitse huvides nagu iga teine riik maailmas ka olenemata Nõukogude Liidu poliitikast, sest seda dikteerivad talle ta asukoha mitmed geopoliitilised tegurid.

Ja lõpuks, miks ei tohi naerda, kui tegemist on Nõukogude Liidu ebamõõduka relvastumisega, aga tohib naerda, isegi koos kängurudega, kui seda sama teeb — ainult mõõdukuse piires — kümneid tuhandeid kilomeetreid pika rannajoonega Austraalia?

☆

HALVENEV VAHEKORD INDONEESIAGA

Austraalia vahekord Indoneesiaga on viimastel kuudel järjekindlalt halvenenud. Halvenemise protsess algas Ida-Timori annekteerimisega Indoneesia poolt. Indoneesia valitsus ootas, et Austraalia valitsus annab talle selles asjas diplomaatilist toetust või vähemalt jääb erapooletuks. Tegelikult aga ei juhtunud ei ühte ega teist, vaid Austraalia valitsus asus Ida-Timori annekteerimise suhtes enam-vähem hukkamõistvale seisukohale, mida Indoneesia ei taha hästi mõista, kuna Suharto arvates Austraalia endine peaminister G. Whitlam oli talle mõista andnud, et Austraalia on nõus Ida-Timori annekteerimisega Indoneesia poolt.

Erilise kibeduse põhjuseks on aga mitte niivõrd Austraalia valitsuse ametlik seisukoht, vaid see, et Austraalia valitsus on sallinud omal maal Fretilini sõbralikkude ringkondade takistamata tegevust. Siinsed punased on nimelt arendanud siin mandril kaunis intensiivset aktiivsust Fretelini kasuks, kaasa arvatud isegi salajase raadioühenduse pidamine Ida-Timoris asuvate Fretelini vastupanu pesade ja välismaailma vahel, milline ühendusepidamine Indoneesia valitsuse korduvate protestide tulemusena viimaks siiski likvideeriti. Muu tegevus aga, eriti propaganda Fretilini kasuks ja selle liikumise materiaalne abistamine, käib lakkamatult edasi.

Indoneesia valitsuse suurimaks kannatuseprooviks oli see, et Austraalia endine konsul Timoris Mr. Dunn käis Portugalis Timori põgenikke intervjueerimas ja tuli sealt tagasi laia jutuga Indoneesia sõdurite metsikutest tegudest Timori okupeerimise ajal. Eriti ärritas indoneeslasi see, et Dunn pidi sõitma USA-sse tunnistusi andma Kongressi vastavale komisjonile, mis ka tegelikult sündis.

Igatahes jõudsid Austraalia ning Indoneesia vahekorrad kriitilisse ajajärku ja on raske ütelda, kas endiste sõbralike suhete taastamine mõlema riigi vahel on mõeldav praeguste valitsuste võimuloleku ajal.

L. Trett

N. Liit ei lase leiba sisse tuua

BERN — N. Liit on teatanud rahvusvahelisele postiliidule Bernis, et N. Liitu pole tulevikus lubatud posti teel saata küpsetatud toiduaineid. Arvatakse, et see määrus on sihitud juutide vastu ja takistab juutide hapendamata leiva, nn. matske saatmist Venemaale.

1963 keelati N. Liidus ära matske küpsetamine. Rahvusvahelise protesti peale võeti keeld tagasi ja lubati mõnes kohas seda küpsetada. Suur osa juute on siiski olenevad välismaalt saadetud matskest. (EPL)

Meie Noored

KAOTUS

Meie pere elu kulgeb vana rada. Mina tahan ikka olla suurte inimeste moodi, nii et ei jonni sugugi. Teen hommikuti ise oma aseme korda. Puhastan tube ja vahest suvatsen isegi kogu perele toitu valmistada. Õde Kaari aga lesiks hommikuti voodis, kooliraamatud sean mina talle korda, vanaema teeb meile ülevaatust, et riided ja juuksed korralikud oleksid ning ema poputab magamistoas väikevend Ennu, silitades ta pead ja sosistab: „Jää veel veidikeseks tutitu!"

Mu sõbra Mallele tuli aga tohutu suur kaotus. See mis mulle näib olevat täiesti talumatu, juhtus temale. Ta ema suri. Oh, kuidas pelgan sõna — surm! Ema oli Mallele igas olukorras tugev tugi, oli kaitseks, nõuandjaks, lohutajaks, sõbraks. Nüüd ei ole teda enam, vaiksel, nõrgal Mallel.

Alatiks kui teda püüdsin tröösti da, puhkes ta uuesti nutma. Ma ei leidnud ainustki sõna, mis oleks vähegi vaigistanud või leevendanud sõbra nuttu ja kurbust. Selleasemel hakkas mul omal kurgus mingi enneolematu lämbumistunne. Kujutlesin, et kui see juhtunuks minu emaga... Siis voolasid mul pisarad samuti kui Mallel... Hirmus oleks teadmine, et teda ei ole enam kunagi.

Läbi pisarate kuulsin Malle sosinat: „Ega ma alati ema sõna ei kuulanud ja praegu, mil teda enam ei ole, on mul sellest kahju ja häbi." See pihtimus nagu leevendas või kergendas mu rasket südant. Nüüd ma suutsin ning oskasin jälle midagi öelda:

„Ära sellepärast muretse, Mallekene! Sina olid mu sõprade seast siiski kõige parem tüdruk oma emale. Ma küll püüan ka olla nii nagu sina olid, aga ikka teen midagi uuesti valesti, mida ise alles palju hiljem märkan. Tead ju, mu õde Kaari ei tahagi end sundida kodustele meele järele olema ja tillu Enn teeb asju tihti just vastpidi. Tead, ma sageli imetlesin eneses, kui head lauakombed sul on." Malle vajus mõttesse ja minugi peas hakkas tekkima üks uus idee.

„Mallekene", ütlesin talle, „mäletad, kui sa kord meil olles meie noorematele korda õpetasid ja ikka neid käskisid eesti keelt kõnelda? Mäletad, kuidas mu ema siis rõõmustas, et just sinu sõnad neile erilist mõju avaldasid. Mäletad seda laulu:

mingu välja Vabariigist need,
kes küll söövad eesti leiba —
kuid ei räägi eesti keelt!

Sina õpetasid selle meile. Laulsime seda ja vanaema plaksutas rõõmu pärast käsi. Nüüd laulab ka vanaema seda laulu ja tuletab sind meelde."

Malle vaatas mulle suurte imestanud silmadega. Ma ei leidnud sõnu kuidas just oma mõttetuuma kõige targemalt väljendada, seepärast jätkasin otsekoheselt: „Sa tead, et Sa mu emale ja vanaemale meeldid, seepärast tule igapäev meile, tule alati kui isa lubab, ja ole meil. Olen kindel, et mu ema ja memm hoiavad sind samuti kui mind. Praeguses olukorras oleksid nad sulle parimateks sõpradeks. Arvan, et nad hellitaksid sind veelgi rohkem kui mind, sest nad mõistavad, et just praegu sa vajad seda". Vaikisime tükk aega mõlemad Mallega. Siis tuli mulle meelde üks eesti vanasõna, mille olin kuulnud vanaemalt. Ma nagu ei julgenud seda valjusti öelda ja laususin siin poolsosinal: „Aeg kõik haavad parandab." Malle vaatas uuesti tõsiselt mulle otsa. Arvan, ta mõtles sel momendil, et ma kõigele vaatamata, siiski ei tunne ega taju tema kaotuse suurust.

Nüüd on mu sõber Malle meie pere s nagu omainimene. Mul oli õigus. Ema, vanaema ning meie kõik hoiame teda. Me püüame anda talle südamesoojust. Vanaema ütles, et just seda soojust vajab ta eriti praeguses olukorras.

Hella Leivat

Ema hool

Oh minu hella eidekene!
Kuidas sa mind kasvatasid,
kasvatasid, kallistasid,
üles tõstsid, hüpatasid,
maha panid, mängitasid,
suu juures suisatasid,
kahel käel kiigutasid!

RAHVALAUL

Tänu emale

Täna pühitseme emadepäeva. Sellel päeval mõtleme milleks me emasid täname. Kes see on, kes teeb meile hommikul sööki? Kes see on, kes vaatab, et saame õigel ajal kooli? Kelle mureks on, et meil on puhtad riided ja puhas kodu? Vihma ja poriga vahel „unustame" mudased saapad jalast võtmata ja „kuidagi" puhtale põrandale on tekkinud suured mustad jäljed. Kes seda puhastab? See on ikka ema!

Alati meile ei meeldigi kõik, mis ema käsib meil teha. Kellele meeldib, kui ema meid õppima sunnib ja küsib: „Poiss, kas eesti kooli töö on tehtud?" Ega alati meeldi ka õppida ja jookseks parema meelega õues sõpradega. Mis ütleks aga õpetaja, kui sul tööd tegemata on? Võibolla, et ema teeks ka midagi muud parema meelega esmaspäeva õhtul, kui meid eesti kooli sõidutada. Aga kuidas ma eesti sõpradega kokku saaks, kui ema mind eesti kooli või skautidesse ei viiks? Küll see ema meist ikka hoolib, et ta nii palju oma aega meie peale kulutab. Missugused lapsed me oleks, kui ema ei õpetaks meid korralikult ja viisakalt käituma? Emal ei ole alati ka väga kerge. Ma arvan, see tüütab päris ära, kui peab kogu aeg meelde tuletama: „Lapsed rääkige eesti keelt, lapsed rääkige eesti keelt!" sest ingliskeel kipub ikka vahele segama. Palju vaeva ja kannatlikust on emadel vaja, et meist eestlasi kasvatada. Kui tihti meie lapsed ütleme aitäh emale selle suure vaeva eest? Kas me kõik üldse mõtleme, et see töö ja vaev on? Me mõtleme, et emadel meeldib meid lihtsalt taga ajada! Peame veel palju kasvama, et ema hoolest ja armastusest õieti aru saada. Kuidas me võime oma tänu näidata? Mõnedes kodudes lapsed teevad emadepäeval hommikusöögi ja toovad emale. Me valmistame ise, või ostame kingitusi ja toome värvirikkaid kevadlilli. Eestlastel on ilusaks kombeks emasid austada emadepäeva aktusel, kus emadele kinnitatakse lilled rinda ja lapsed rõõmustavad neid oma ettekannetega. See on tänu hoole ja armastuse eest. Usun, et järgmine luuletus ütleb kõik meie tänud ja mõtted.

Kus ma nopiks lillekimbu,
leiaks sõnu ilusaid,
avaldada oma tänu,
oma hella emale?
Kes mind ööd kui päevad hoiab,
rõõmuga mul abiks on,
kes mu kallim mängusõber,
kes mind juhib, õpetab?
Kust ma võtan tänu sõnu,
kangelase tegusid,
tänada su lahkeid silmi,
pikka vaeva tasuda?
Aga oota! Las ma sirgun,
las ma jõudu kasvatan,
siis on emal ustav sõber,
memmel abiline ka.

Toomes Kütti

Vanaema

Minu vanaema nimi on Tiina Teder. Tema elab minuga koos. Igal hommikul, kui mu ema läheb tööle, tõuseb vanaema üles ja läheb alla kööki. Tema keedab kogu meie perele söögi iga päev. Kui koolist tulen koju, vanaema valmistab kohe mulle eine. Siis kui väiksem olin, istus vanaema minu kõrval õhtuti, kuni magama jäin. Ja kui olin alles õige tilluke, oli vanaema iga minut minuga, kui ema töötas. Nüüd ta töötab ikka ainult meie pere heaks. Kui mul ei oleks olnud sellist kuldset vanaema, siis poleks mu eesti keel mitte nii hea. Vanaema aitab ja õpetab mind alati ka eesti keeles, mis on mulle suureks kasuks. Tema ütleb, et armastab mind üle kõige, sest ma olen perekonnas kõige väiksem ja õpin hästi koolis. Mina hoian väga oma vanaema.

Eve Teder
Toronto E. S. Täienduskool
Keele tän.

Ema ja mina

Algan enesega. Ma sündisin juulis 1965. Ema ja isa olid väga õnnelikud, sest ma olin esimene laps. Sellel ajal elasime New-Torontos, seitsmendal tänaval ühes kolmekordses majas. Vanaema elas esimesel korrusel, meie teisel, minu tädi ja onu elasid kolmandal korrusel. Siis kolisime Long Branchi memmega ühte maja. Mary Curtis park ja Ontario järv olid meil kohe üle tee. See oli suur maja. Seal oli meil suur aed, kus ma mängisin. Aias oli palju lilli, põõsaid ja puid. Kasvatasime ka palju igasugust aedvilja. Seal oli emal ja minul lõbus. Kaks ja pool aastat pärast mind, sündisid mu kaksikud vennad: Martin ja Peeter. Meile tuli siis probleem, sest poisse oli raske sööta. Neid oli kaks, aga ema ainult üks. Elasime seal majas kaks aastat peale poiste sündi. Ema tahtis kolida, aga isa tahtis veel oodata, kuni poisid suuremaks kasvavad ja ema ning isa vaidleisd selle üle. Ema võitis. Oleme nüüd Mississaugas.

Ema päev möödub järgmiselt: ta tõuseb igal hommikul kell 7.55. Isa läheb kell 7 tööle. Ema keedab hommikutoitu, kamandab meid kuni meie läheme kooli. Ema siis koristab, õmbleb, läheb kauplusesse ehk kõneleb telefoniga. Siis ootab meid koolist, valmistab einet, teeb muid majatalitusi kuni õhtuni. Kuid meid ei unusta ta minutikski. Oh, kui kallis on mulle mu ema!

Oona Mällo
Toronto E. S. Täienduskool
Keele tän.

Õhtu

Päike vajun'd uperkuuti ilmaaare taha. Künnimustal vagudel on seisma jäetud saha.

Õhtu saabund salamahti, varjutades ilma. Mets kõik tukub, öökull oksal pilgutamas silma. Taevatelgi ääretusest kiirgab tähevalgust, ööbik kuulutamas niidult õhturahu algust. Järvepind omal uduloori katteks tõmmand üle, õhtulillat kanarbikku täis siin mõmme süle.

Kuu eks noorusnõrkusest veel veidi viltu vajuv, kastemärja ristikheina lõhn on õhus hajuv.

Konnakoor vist joovastusest viisist läinud ära, õhturahus unustatud tüli, vaen ja kära.

Vaikseks jäänud tuulesosin, kahinat ei kuule — öö on musta sametmantli riputanud puule.

Helle Reikman

Omakultuuri viljelemisest

Põlveneme rahvast, kel peale rikkaliku omakultuuri on ergas loomisvõime. Sellepärast kõigi rahvuspäraste kultuurialade viljelemine on üks oluline tegur eestluse säilitamisel. Edasi on tarvis välja arendada rahvuslikkude organisatsioonide võrk sinna, kus see veel puudub ja kõigil neil aladel, kus tegutsemiseks eeldusi, eriti kodu ja noorsoo küsimusi silmas pidades.

Kui meie kodud on eestluse säilitamise kolded, siis on eesti organisatsioonid neis koldeis hõõguva rahvusliku vaimsuse rikastamisele kaasaaitajad, süvendajad ja rahvusliku leegi suurendajad.

Artur Ekbaum
(Raamatust „Eesti Põllumeeste Poliitika")

ILME IVAND

Hommikulaul

Illuke, tilluke,
memme kullakilluke.
Päev ju paistab laugele,
alles uneraugele.

Illuke, lilluke,
memmetütar tilluke,
kas veel silmad unevaevas?
Päike käib ju pooles taevas!

Väljas laulab lõoke,
lõoke, käoke.
Oma pehmet terekätt
pakub roosa kiisukäpp.

Illu-lillu-tilluke,
memme kullakilluke.
Kirjutäpi lepatriinud
une juba silmast viinud!

V. A. Kimberg-Kotkas

KÄGU

Üle kevadvärskusest lõhnava looduse paistis soe päikene. Oli õhtueelne. Putukate monotoone sumin meenutas liginevat ööd. Lilled liigutasid tasases tuules omi kauneid päid ja nende meeldiv aroom hõljus kaugele. Metsa all vilksatasid jänesepoegade valged sabatutid, siilipere nuhkis ümber mätaste ja linnud vidina vadina saatel kandsid veel viimaseid udupehmet pesaseinteks.

Siis korraga, loodus nagu oleks tarretanud — läbi õhu vuhises hallikas-pruunikirju suurem lind. Ta võttis metsaserval kõrgel kuusel istet, silmitses hoolsalt väikeste lindude sagimist ja jäi kõigega rahule. Eriti meeldis talle väikeste lepalindude värskelt valminud pesa, kus juba kaks muna sees. Ta nägi selle asukoha täpselt sealt kõrgelt kuuseoksalt. Seejärele algas ta oma rõõmuhüüet: „Kukku — kukku — kukku — kukku..."

Õhk helises kaunist hüüdest, mets kajas vastu ja talupere jättis viivuks oma töö — seisatas ja kuulatas. Uksenajal toetusid peremees ja perenaine, nad naeratasid, käo kukude rida aina jätkus.

„Palju sa neid lugesid ...?" küsis naine. „Kägu on täna helde — õhtul õnnekägu, ta kukkus meile palju õnneaastaid". Mees ainult naeratas ja kägu aina kukkus.

„Kägu... kägu on kuuse otsas ...!"" hüüdsid talulapsed ja pidasid isegi hinge kinni, et kuulata kukkumiskaja metsast. See oli võrratu.

Kägu lõpetas kukkumise, vaatas veelkord eemalolevat lepalindude pesa, seal ei olnud nüüd kedagi. Kiiresti lendas ta, istus mõnusalt üle kahe muna. Natuke hiljem ta lahkus kibekiirelt.

Väikesed linnud saabusid. Nad vaatasid üllatunult ja ei uskunud omi silmi, tõesti seal ilutses nüüd kolmas muna. Imelik, see oli mitukorda suurem, kui kaks eelmist kokku. Nad olid ainult väikesed lepalinnud, nad mõistsid, et nende äraolekul oli siin midagi juhtunud. Nad alistusid looduse seadusele. Rohkem mune pessa enam ei mahtunudki. Emalind algas haudumisega.

Ühel päeval avanes tibatillukese munakoor ja sealt väljus veelgi tillukesem pojuke. Linnud olid õnnest ärevil, selline verisuline ja väetike... Isalind lendas kibekiirelt toitu hankima, emalind jätkas haudumist.

Siis purunes suure muna koor. Linnud hüppasid ehmunult pesaäärele imestades uustulnukut. See oli kogukas, kohmakas ja täielikult pime. „Kas selline ongi meie pojuke" — vangutasid nad päid. Neil ei jäänud palju aega uudistamiseks ega ka arutluseks, sest uustulnuk ajas lahti oma kollase noka, see tähendas, ta oli kohe näljane. Kurguke oli punane, et kasuvanemad hästi näeksid kohta, kuhu tohutul hulgal usse ja igasuguseid rasvaseid tõuke nüüd sisse laadida tuli.

Üsna varsti tundis pime ja alasti käopoeg, et tema sulgedeta keha vastus oli midagi, mis teda segas. Ta pidi sellest ilmtingimata vabanema. Ta ülitundelik nahk ei kannatanud kedagi enda lähedal. Ta võttis kõik oma jõu kokku, lükkas ja tõukas, rabeles ja upitas. Viimaks ometi, ta oli segajast vaba. Väike abitult piiksuv lepalindude pärispoeg oli üle pesääre välja tõugatud.

Linnud jõudsid suurte nokatäite toiduga, neil oli kibe — kiire, kaks poega oli toita. Üks oli nii täitmatu ja ablas| Aga nad seisatasid taas kohutava tõsiasja ees: pisipojukese elutu keha lamas puude all. Loodud instinkt keelas neid appi ruttamast. Nad olid liiga väetid, et midagi veel päästa. Pealegi nende suur poeg oli ikka veel näljas, neil ei jäänud aegagi muuks, kui uuesti toidu järele rutata.

Käopojal ei olnud ikka veel mugav. Veel segas teda midagi ja see oli pooleldi hautatud muna. Ta püdi ka sellest lahti saama, ka see töö nõudis palju füüsilist jõudu. Muna aina veeres pesapõhja tagasi, jälle ja jälle tuli otsast alata. Lõpuks ometigi, ta tundis end vabana, midagi ei seganud enam. Ta kohendas end mugavalt ja laialt pessa. Nüüd tarvitses ainult nokka avada ja toitu neelata — kõik oli temale.

Varsti avanesid käopojal silmad, sulerüü kasvas. Vanemate hoolel ja armastusel ei, näinud lõppu olevatki. Ta oli nende kõrval nagu hiiglane. Ta kasvas otse silmnähtavalt. Väikesed linnud olid unustanud oma kurbuse. Nad olid isegi uhked oma hiigelkasvu võsukesele. Käopojuke oli ka üsna kuulekas, kui vanemad teda õpetasid. Nad julgustasid teda pesa äärele ja sealt ka avara sinitaeva poole lendama. Varsti istuski pesa äärel kaunis pruunikirju noor kägu. Ta oli juba tugev küllalt ja igatses suuremate avaruste poole. Tuligi aeg, kui tiibu lehvitates tõusis käopoeg pesalt ja lahkus sealt jäädavalt. Ta oli nüüd iseseisev.

Väikesed lepalinnud jäid kahekesi, neil ei olnudki peret nagu oli teistel. Iial elus ei pöördunud käopoeg tagasi oma kasuvanemate poole, iial elus ei näinud ta oma pärisvanemaid. Ialgi ei pööranud ka emakägu väiksete lepalindude pesa poole, et kordagi oma pojukest näha. Loodus oli täitnud oma seaduse. Järgmisel kevadel võisid inimesed jälle käo kukkumist kuulata. Selline elu on ainult kägude eesõigus.

Lõpukõne

Lugupeetavad koolijuhataja, õpetajad, armsad vanemad ja külalised.

Jälle on üks kooliaasta lõppenud ja paljud meist lõpetavad Eesti Täienduskooli. Miks käime eesti koolis ja mida meie seal õpime? Seal õpime eesti keelt lugema ja kirjutama ehkki selle käänamise ja pööramisega tuli teha mehe tööd, aga selgeks ta sai.

Ajaloos õppisime, kuidas meie esivanemad elasid, kuidas nad oma vabaduse eest võitlesid ja kuidas Eesti sai vabaks. See kasvatas ka meis võitlustahet ja annab indu jääda eestlaseks ka siin paguluses. Ja ma usun, et kord saab õigusepäike tõusma ka eesti rahvale.

Maateaduses õppisime tundma Eestimaad põhjalikult. Kõik saared, jõed, järved ja linnad on selged ja kaartilt kõik järgi uuritud.

Eesti on küll väike maa, aga looduslikult ilus ja rikas maa. Mõnikord on tunne, nagu oleksin seal ise käinud. Olen hakanud oma väikest vanemate sünnimaad Eestit armastama.

Siis õppisime veel ilusaid eesti laule. Alati, kui on aktus või pidu laulame eesti laule. Oleme ju lauluarmastav rahvas.

On raske uskuda, et kuus aastat nii kiiresti möödus. Mäletan hästi oma esimest koolipäeva. Tundsin vaevalt tähed, lugeda ei osanud ja puudus ka arusaamine, milleks on minul eesti kooli vaja ja, et seal peale lugemise ja kirjutamise veel palju muud õpib.

Aga meie ei tohi unustada, et need on meie vanemad, kes meile selle on võimaldanud. Kõik need aastad on nemad meid kooli toonud ja kannatlikult oodanud kuni tunnid lõpevad ja alati meelde tuletanud, et koolitööd oleksid tehtud. Kui mõnest harjutusest aru ei saanud, on nad heameelega kaasa aidanud. Tänu teile kallid vanemad selle eest.

Lõpuks tänan kõiki neid toredaid õpetajaid, kes nende aastate jooksul palju aega ja vaeva on näinud, kes on armastuses sisendanud meisse rahvustunnet ja rääkinud eestluse säilitamise tähtsusest paguluses.

Arvan kõik meie tänased lõpetajad viivad kaasa ilusaid mälestusi koolielust.

Richard Laanvere
Toronto E. S. Täienduskool

Jäätis sulas

Olime perega Floriidas. Ma soovisin väga jäätist. Läksin välja ja ostsin jäätise torbiku. Õues oli tore olla ja ma vaatasin ringi viis minutit. Tahtsin siis hakata oma jäätist maiustama, mul oli õige kuum. Mul aga ei olnud enam jäätist, see maiustus oli nii kiiresti kõik sulanud...

Erik Holmberg, 2 klass
Toronto E. S. Täienduskool
Keele tän.

Mälestus

Vaimu ette õrnalt tõuseb
kauge aja mälestus —
lapsepõlve kallim vara,
paleus ja igatsus.

Need on lihtsad lood ja laulud,
ennemuistsed jutud sääl,
vanaeide lahke nägu,
tema armas, mahe hääl.

Need on — lillerikas vainu,
mängumuru, karjatee,
kauge õnn, mis läbi udu
virvendab veel hingesse.

Aastad läevad, ja mu ema,
ühes kaob nendega,
aga lapsepõlve vara —
luule — ei või kaduda.

Ikka kostab kaugelt lugu,
laul nii vaikne sumaja...
ja ma õnne-unenäos
pean seda kordama.

K. E. SÖÖT

Ema on haige

Juba hommikul tõustes sul tunne on paha,
pea valutab otsas ja siüa ei taha.
Jalad tunduvad keedetud nuudlite moodi,
õige koht sul minna oleks pikali voodi.

Kuid siiski sa kuidagi ennast ringi veel vead,
nõusid pesed, voodeid teed, tubasid sead,
kuni lõpuks sa enam teisiti ei saa —
pead voodisse heitma puhkama!

Kohe uksel kolm ehmunud silmapaari —
kuidas küll tuleb, et ema täna ei vaari?
Pole lõhnamas kodutehtud sai ega kook,
laual puudub isegi soe shokolaadijook!

Aga kohe nad nõus on üle võtma su töö —
sa ainult ole pikali, maga ja söö!
Nii kööki tõttavad kolm abivalmis hinge,
hõikad järgi: „Ärge omavahel kaklema minge!"

Nüüd tegevust ja kolinat täis on köök,
varsti kandikul voodisse tuuakse söök.
Sulged silmad, sul ängistus pigistab kurku, kuna
näed liual liuglemas rasvast, pooltoorest muna.

Ümber laste uhke, ootav silmadesära —
kas tapku või maha, sa sööd selle ära!
Nüüd viirusele lisaks veel süda on paha,
elust enam midagi teada ei taha.

Sa ohkad ja patja peidad valutava pea —
mis iganes juhtub, parem, kui sellest ei tea!
Siis äkki köögist kõlab üks hädaldav hääl:
„Liiga kõvasti kaan on purgil pääl!"

Sa oma valutavad kondid jälle ülesse vead,
kööki appi ruttama hädasti pead.
Ent põrandale pillatud hapukoor, jalad lendavad alt — pole ju enam nii noor.

Ja ongi sul juures üks viga uus — selg valutab vähe, kuid hambad on suus!
Tagasi voodisse ennast jälle sa vead, terveks saama küll varsti kuidagi pead!

Rammestus võidab, tukud, ei kuule kõhku —
kuni põsel äkki tunda on hingeõhku!
Kohkunult silmad avali a'ad — kuus silma sul vastu vaatavad!

Näod täis hoolt, nii süütud, vagad:
„Tahtsime näha, kas sa magad!"
Nüüd tead, et kus iganes olgu sul valu,
seda voodisolekut ei enam sa talu!

Sa naeratad nõrgalt, lastel silitad pead;
nad püüdnud teha sul ainult head!
„Altäh selle abi eest, mis andsite varem —
emal on tervis nüüd jälle parem!"

HELLE REIKMAN

Me keel ja süda

Keelte õppimine on hea kapital, mis kannab kauneid intresse. Kui meie sellejuures peaksime unustama omaenda keele, siis muutume kurttummadeks ja poolpimedateks teekäijateks, kes elu lõpuni liiguvad käsikaudu, ka sel korral, kui nad sõidavad lennukiga... Meie süda aga häälitseb, laulab, nutab ka ajutiselt kaotatud kodule ja armastab oma vanemate maad.

Jaan Lattik

SAADAVAL

Valdek Lenk

Õpeta mind lugema II

Hind $4.00

Postiga tellides lisada juurde saatekulu 50 ¢.

„MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave.,
Toronto, Ont. M4K 2R6

Lehekülg „Meie Noored" ilmub Kanada Eesti Õpetajate Ühingu ürituse na. Toimetajad: Hella Leivat ja Helle Reilsman. Toimetuse aadress: c/o Hella Leivat, 16 Cortland Ave., Toronto, M4R 1T8 Ont.

KIRJANDUS-KUNST KULTUUR

Montreali Eesti Meeslaulu Seltsi laulumehed esinesid „lõbusa kavaga", kui külakosti tõi Toronto Eesti Meeskoor. Ees MEMS koorijuht Eerik Kokker. Foto — O. Haamer

Aktiivseid noori

HARRY MÜRK

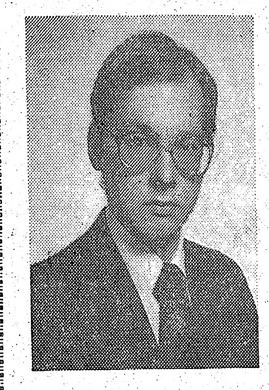

Harry Mürk on Eesti ühiskonnas hästi tuntud kuju näitelavalt. Huvi teatri vastu algas tal õige varakult, kuid siiski hiljem kui eesti keele õppimine. Seda õpetasid kodus isa ja ema. Täienduskoolis Harry ei ole käinud. Ta lõpetas hiljuti Toronto ülikooli romaani keelte alal, eriala prantsuse keel. Kavatseb õpinguid jätkata magristrikraadi omandamiseks ja kui võimalused vähegi lubavad, siis ka soome-ugri keeli Soomes.

Rahvatantsu Harry hakkas õppima 7 aastaselt ja tantsib pidevalt kaasa. Ees seisab sõit Euroopasse rahvatantsurühm Kungla koosseisus. Kavas on esinemised Rootsis, Saksamaal ja Prantsusmaal. Kuulub ka Eesti Etnograafilisse Ringi.

Rahvatantsu kõrval teiseks suuremaks huvialaks on lavaline tegevus ja näitlemine. Ta on neutraalne meie teatrite suhtes ning valmis kaasa lööma igaühega nendest, kui midagi huvitavat tahetakse lavale tuua. Viimaseks suuremaks teatri sündmuseks oli opereti „Havai Lill" lavale toomine Torontos. Lavastajaks oli Lydia Vohu. Harjutused algasid jõulu ajal. Igal nädalalõpul oli 2 harjutust ja vahepeal veel mõned osalised harjutused. Kõik see meeldis Harry'le, kuid edasiõppimise kavatsust teatri alal tal siiski veel ei ole.

Äsjases Toronto E. Teatri lavastuses „Mees, kelle käes on trumbid" oli Harril ulatuslik osa.

Harry hindab eestlasi kui tublit ning töökat rahvast, kes oma piiratud võimaluste juures on saavutanud silmapaistvaid tulemusi. Tulevikus peaks ta küll tugevamalt kokku hoidma, et mitte kaduda teistesse rahvastesse.

Paheks on liigne kadedus. Sellest tuleks üle saada ja õppida üksteist rohkem hindama ning mõistma. Teatud pessimism on tal eesti noorte suhtes. Paljudel on kalduvus sulada kohalikku rahvasse ja hoida eemale eestlaste rahvuslikest üritustest. Toetuste andmisel ollakse kitsi.

MEES KASUTAMATA TRUMPIDEGA

Hooaja hilisetenduseks, mis lausa kevadhakatusse pürgis, lavastati Kanada Eesti Teatri poolt 30. aprillil juba tuttavaks saanud Monarch Park Secondary kooli aulas Hugo Raudsepa komöödia „Mees, kelle käes on trumbid".

Vaatamata kaunile kevadilmale ja teatriks ebatavalisele pärastlõunasele ajale läks etendus peaaegu täissaalile, mis meie publiku armastust omakeelse teatri vastu veelkordselt kinnitas.

Hugo Raudsepa ühe uuema komöödia lavaletoomist meie siinseis teatreis teiste varemnähtute kõrval võib pidada heaks valikuks.

Ükski H. Raudsepa näidendeist pole samavõrdne „Mikumärdiga", mis kui kulutuli vallutas Vabariigi ajal näitelavad üle kogu maa ja mida pagulasteatreiski edukalt mängitud on, ent oma erineva ainevalla poolest suudab „Mees, kelle käes on trumbid" tungida vaataja huvifookusse ja vaatamata oma mõneti paradoksiküllasele tegevusväljale sunnib pealtvaatajat jälgima ja arutades mõtlema: ehk on samasuguseid tegelasi meie ühiskonnas tänapäevalgi?

Kahtlematult on H. Raudsepp meie komöödiakirjanduses meister. Sellelaadseks loominguks on annud kõik eeldused ta kirjandusala tagapõhi: Hugo Raudsepp tegutses hulk aega vestekirjanikuna (nime all Milli Mallikas), sealt sai või õppis ta oma vaimukuse ning lopsaka keelepruugi ja kirjandus- ning teatriarvustajatöö (1920—24. a. „Vaba Maa" juures) andis talle terava kriitikupilgu koos teadmistega teatritööst. Hiljem saigi tast peamiselt näitekirjanik, kes andis tõuke algupärase näitekirjanduse virgumisele. H. Raudsepp on oma näidendeis leidlik situatsioonikoomikas, ent peamiselt ületamatu on ta paradoksiküllaste ütlemiste ja ääretult lopsaka keelevara poolest. Vaimukad on paljude ta näidendite pealkirjadki, nagu „Põrunud aru õnnistus", „Salongis ja kongis" j.t.

Sisult on „Mees, kelle käes on trumbid" paljukasutatud ainevallast, kus positsioonile tõusnud mees oma naise kõrval veel näitlejatarist armukest peab, kuna aga naise endine austaja on oma kätte saanud mehe ühe kompromiteeriva kirja ja seda oma võistleja vastu trumbina kasutada kavatseb. Tekib koomilisi ja raskeid olukordi, kusjuures lõpplahendus endastmõistetavalt on komöödiale omaselt õnnelik ja kõik kolm paari ilusasti kokku viib.

„Mees, kelle käes on trumbid" lavastas Rein Andre talle omase korraliku ja läbimõeldud lavatööna. Ansamblimäng oli antud voolavalt, milleks kaasa aitas ehk ka tegelaste väikene arv ja suhteliselt vilunud tegelaskond. I vaatus, milles peamiselt tegelasi ja olukordi alles tutvustatakse, tundus pisut venivat enam küll tekstivaru kui näitejuhi töö tõttu ja komöödiale omaseid naerupurskeid ta publiku hulgas välja ei kutsunud. Asi paranes järgmiste vaatustega ja muutus paiguti üsna lõbusaks.

Lavapildi oli loonud Arthur Mihkelsoo, tõusikliku elutoa tagapõhjaks tuues värvirõõmsa vaate meie üli-koolilinnast. Laitmatu tehniline kontroll oli Eddy Kungla ja Eric Soostari kätes ja ajalisist hüvedest olgu märgitud, et etendus algas täpselt ja oli paraja pikkusega. Rekvisiitide osas hakkas silma, et oli kasutatud ajastule vastavalt meie endisaegseid ajakirju ja ajalehti, stiiliühtseid kostüüme ja sobivaid parukaid (V. Andre, E. Vähi).

Näidendi tegelasile on kõigile antud oma eriline kaal, ega ole jäetud kedagi otseselt kõrvaltegelaseks. Osadejaotus oli sobiv, kusjuures enimkogenuist Rein ja Valve Andre mängisid notar Manivald Sinisalu ja ta naist Ellenit.

Valve Andre suurlinna daamina andis isikupärase ja väljaehitatud karakteri, aeglaselt rahuliku ent miimikalt väljendusrikka kuju toreda ja osakohase kätemänguga. Rein Andre notar Sinisaluna võinuks olla enam rafineeritum ja tundus ehk liialt lihtsakoeline mehe kohta, kes tuulelipuna mitmeis poliitilisis ringkondades patrioodina liigub, Üksmeele-ministrikohale jõuab ja oma naise kõrval näitlejatarist armukest ...naab. Kokkumäng kaasnäitlejaiga ...

Ernst Vähi — Hubert Lehmus, ...ees, kelle käes on trumbid, oli kõigiti sobiv ja keskendatud kuju. Usutavalt vanapoisilik, kelle hingeelu ta enda arvates keegi ei tunne, ent kes siiski osavalt abielusadamasse juhitakse. Näidendi koomilisimad stseenid olid E. Vähi ja H. Mürgi koosesinemisist.

Harri Mürk — üliõpilane Oku, oli saanud kirjanikult kõige mahlakamad ütlemised, mida ta noorusvärskelt ja talle omase koomikutooniga esitada oskas. Oma „hingekäärimised" eriti patriootlikult kodumaasaadust — valget viina — kasutades esitas ta toreda bravuuri ja uljusega.

Noori naisosalisi mängisid Rita Sui ja Tiiu Kask, neist viimatimainitu külalisena Stokholmi Eesti Teatrist.

Näitlejatar Olli Naano Rita Sui esituses andis vajaliku segu „rikutud" tüdrukust, kes elus suurt rolli tahaks mängida, ent armukesena seda siiski ei saavuta ja vanapoisi vallutamisega lepib. Oma suhete kohta Sinisaluga ütleb ta selle naisele: „Mul on vahekord teie mehega selline, nagu ta teil oma mehega pole. Kas te seda meest üldse vajategi?" Tabavalt raudsepalik ütlemisviis.

Tiiu Kask — üliõpilane Kati, oli sobivalt siiras ja nooruslik. Algul hakkas kõrvu kuidagi ta skandeeriv kõneviis, mida hiljem ei märganud. Selge diktsioon viitab loomupärasele (või õpitud?) heale kõnetehnikale. Paremaks tutvumiseks oleks huvitav näha lootusiandvalt näitlejatarilt teisigi osaesitusi.

Publik lahkus näidendi lõppedes rahuldatult ja kinnitas oma kiitust näitlejaile saadetud lilledega.

LY KRABI-PARMA

Auhinnad ajaloouurijaile

STOKHOLM (EPL) — Dr. Puksovi testamendiga Eesti Üliõpilaste Seltsile pärandatud varanduse protsentidest määras EÜS-zhürii koosseisus prof.dr. Gustav Ränk, prof. dr. Evald Blumfeldt ja dotsent fil.dr. Herbert Salu tänavused teaduslikud auhinnad Rootsis tegutsevatele eesti ajaloolastele kokku 6000 US-dollari (Rkr. 25.200) suuruses.

Kolm ajalooteadlast, kellele auhinnad anti, olid järgmised:

1) Dr. Aleksander Loitile doll. 3000 tema rootsikeelse doktori väitekirja eest „Kampen om Feodalräntan. Reduktionen och domänpolitiken i Estland 1655—1710, I" ühes saksakeelse resümeega „Der Kampf um die Feodalrente. Die Reduktion und Domänenpolitik in Estland 1655—1710, I".

2) Dr. Hain Rebasele 2700 doll. tema rootsikeelse doktori väitekirja eest „Infiltratsioon ja kaubandus. Uurimusi. Põhjamaade hiliskeskaegses Baltikumi poliitikas ca 1440—1479" ühes saksakeelse resümeega.

3) Dr. Ilmar Arensile 300 doll. kahe töö eest: a) Korbe vasallisoost Lennowe ning isiklike vabaduste säilitamisest mõnedel Lääne- ja Pärnumaa aladel Rootsi aja alguseni ja 2) Kus toimusid Korbe talupoegade kaitselahingud.

Vastavalt määrustele ei tohi töö olla ilmunud mitte varem kui kaks aastat enne töö esitamist zhüriile. Tööde esitamise viimaseks tähtpäevaks igal aastal on 3. oktoober.

Auhinnad anti üle Ilmar Arensile ja Hain Rebasele EÜS-i aastapäeval Hasselbacklenis, Stokholmis.

Baltiainelisest uurimistööst

AABS Newsletter nr. 2, mida seekord trükitud 3,000 eksemplaris, toob hulga teateid balti-ainelise uurimistöö põllult.

AABS konverents Torontos on tuleval aastal 11—14. maini (väike muudatus kuupäevas). Ettekanded on 20 minuti pikused, referente palutakse enesest teatada juba enne augusti kuu lõppu vastava osakonna koordineerijale. Need on: arheoloogia ja õige vana aeg — Marija Gimbutas; bibliograafia — Ritvars Bregsis; rahvaluule ja mütoloogia — Vaira Freibergs; keeleteadus — Dzintra Bond; kirjandus — Rimvydas Silbajoris — keskaeg (ajalugu) — James A. Brundage; uus aeg — Toivo Raun; majandus- ja õigusteadus ning geograafia — Zigurds Zile; poliitilised teadused ja sotsioloogia — Toivo Miljan. Erisektsioon „juudid baltikumis" — Romuald Misiunas. Aadresse saab AABS liikmetelt või E. Aruja'lt tel. 447-8958.

Käesoleva aasta 10—13. juunini peetakse Stokholmis samalaadiline baltiaineline konverents. „Kolmas balti kirjanduse konverents peeti 29. ja 30. aprillil s.a. Wisconsin'i ülikoolis (Madison), kus on ka näitus „430 aastat leedu raamatut".

Lätlastel on ees tuleval aastal huvitav sümpoosion „Lätlased saartel (West Indies) ja Lõuna-Ameerikas", mis algab 9. juunil (1978) Venezuelas ja siirdub Trinidadi ja lõpeb Tobagal 28. juunil.

AABS on huvitatud ka kirjastustegevusest — ja tahab saada teateid autoreilt kellel on kavas raamatupikkuseid käsikirju balti-ainelistel teemadel. Teatada toimkonna juhatajale — Mardi Valgemäele.

Edasi loeme, et Läti matemaatikutel ja keeleteadlastel on Riias valminud käsikiri läti tehnilisele-teaduslikule sõnaraamatule milles nüüd üle 1,200,000 sõna koos seletustega. Lisatakse et lähemate aastate jooksul peaks sellest välja kasvama põhiline sõnaraamat mis peegeldaks tänapäeva läti keele tuuma.

Toronto ülikooli regulaarne ajalookursus „History 354Y" käsitleb rahvuste küsimusi, Vene impeeriumi ja Ida-Euroopa ajalugu 1780—1945, nende seas ka balti rahvaste küsimusi. Professorid sellel kursusel on P. de Brock, H. L. Dyke, J. L. H. Keep ja A. Rosos. Peale tavaliste üliõpilaste võiks see kursus huvitada ka vanemaid eestlasi — eriti teades, et pensionäriealised on õppemaksust vabad. Samas on nimetatud ka, et õhtukursusena on eesti keele kursus edasijõudnutele, Vello Salo poolt.

E. A.

PUUDUB PIKEMAAJA TEGEVUSE PROGRAMM

Eesti Kirjanike Kooperatiivi juhataja B. Kangro jutuajamne „Meie Elule" suurteose Eesti Rootsis" ilmumise puhul

Ühemehe peagu elutöö väärtusega suurteos „Eesti Rootsis" (paralleel-väljaanded eesti ja rootsi keeles) oma üle 500 pildiga, üle 10.000 isikunimega ja 2.000 ettetellijaga on suursaavutus, mille puhul pöördusime selle toimetaja-koostaja mag. phil. Bernard Kangro poole kõigepealt küsimusega, kui kaua võttis tegelikult aega selle hiigeltöö sooritamine.

„Esimestest labidatäitest 1974. a. lõpupoole kuni raamatu esimeste eksemplaride kättesaamiseni 17. detsembrini 1976 pisut üle kahe aasta", tunnistab koostaja. „Teekond ideest kuni raamatu valmimiseni ja turustamiseni on ju õieti pikk ja komplitseeritud, kuigi väljaspool seda vaevalt tuntakse. Eriti niisuguse teose puhul, nagu „Eesti Rootsis". Et säärane ettevõte on seotud suure riskiga nii isiklikult kui ka majanduslikult kirjastusele, siis tuleb kõigepealt küsida: Kas niisugust raamatut on tingimata vajalik? Kui vastus on jaatav, siis kaalud: Kas see on võimalik? Kokkuvõte ühe pagulasgrupi saatusest on hädavajalik nii sellele grupile endale kui ka teistele vähemustele võõrsil. Aga see on kasulik ka sellele maale, kus see grupp tegutseb, sel korral Rootsile, kus uus sisserändajate poliitika vajab hädapärast asjalikku materjali, kuidas üks selline grupp funktsioneerib."

— Kas ollakse eestlaste osas seda vajadust õigeaegselt taibatud?

„Kahjuks ei. Eesti osas hakkas see juba veidi hiljaks jääma. Kolmekümne aasta tagused materjalid kaduma, sündmused ununema. Teiseti poolt on sündimas põlvkonna vahetus. See tähendab, et vajadus suureneb, et algaegade tegevus saaks kirja pandud, võimalused selleks aga vähenevad. On ju teada, et kirjastusvõimalused on kriitilises järgus, kui seninе ümberrahvustumise protsess jatkub, kui me veel oma heaolu saavutamise agaruses kaotame ka teise generatsiooni eestlasi. Nüüd on veel Eesti Kirjanike Kuuperatiiv, ...es nii suure teose väljaandmise riski võib enesele võtta."

— See oli siis lähtepunktiks? Väga suur usaldus meid ümbritsevate pidevate tagasilöökide keerises. Kas tõesti oli kõik nii lihtne?

„See oli üheks lähtepunktiks, kuid nii lihtne see muidugi ei olnud. Teiseks tingimuseks oli, et koostamine ei tohi üle kahe aasta kesta ja et see tuleb läbi viia, finantseerides väljaandmist ettetellimiste korras. Et neid tingimusi täita, jäi üle ainult üks moodus — teose eest vastutab üks isik. See peaks olema isiklikult pidevalt meie kultuurielust osa võtnud — on ju arusaadav kõigile. Lihtsalt öeldes — valik langes minule.

Ülesanne oli juba ette näha ulatuslik ning nõudlik. Et see nii suureks kujunes, et meie tegevus nii laialdane ja komplitseeritudki oli, ei osanud ma ette kujutada. Elasin läbi ka kahtlemise silmapilke. Kuid paljude inimeste abi ja osavõtt, mitte vähem üsalduse andmine kirjastusele olid ergutavaks teguriks. Ka mõte, et meie tegevus Rootsis kaoks peagu jäljetult, eriti Rootsi üldsuse silmis, kui me ise ja just nüüd oma rahvusgrupi tegevusele ajaloolist kokkuvõtlikku ülevaadet ei annaks. Seda nii sõnas kui ka pildis."

— See ülesanne ja kohustus ebaõnnestub ja luhtub ning kannab ilmselt väga raskeid tagajärgi, kui tõsieestlus ei tule ka omalt poolt ühemehe-riskile majanduslikult kaasa. Teose tähendus on suur mitte ainult eestlastele Rootsis, vaid vabale eestlaskonnale üle kogu maailma. Pilt teose saamisloost ei oleks aga selge ja täiuslik, kui sa ei jutustaks kunagi samal rajal katsetajaile veidi üksikasjalikumalt toimetamistehnikast, mida sul tuli kasutada.

„Kui vastata küsimusele materjali kogumisest, koostamisest jne., siis esimeseks ülesandeks oli eksposee kirjutamine, et endale konkreetselt selgeks teha, mida, kui suures ulatuses ja kuidas seda 30-aastast elu ja tegevust nii kirjeldada, et oleks kaetud kogu eksiilis olemise aeg algusest peale, et oleks vaadeldud olulisemad elualad ja kogu maa-ala oleks kaetud ka geograafiliselt eesti keskusi arvestades. Ja lõpuks, et kõiki peatükke illustreeriks pildimaterjal. Nii vaatlengi elu kolmes suures osas, arvestades aega, tegevusalasid ja geograafilist paiknemist. Seejuures tuli hoiduda kordamistest ja jaotada peatükid niimoodi, et neid saaks ühtlaselt fotodega varustada.

See tehtud, alles siis alustasin materjali kogumisega. Saabunud andmed jaotasin süstemaatiliselt. Eriti kehtis see piltide kohta, et vältida üleuputust, sest vaatasin läbi vist küll ligi 15—20 tuhat pilti. Nii nägin ka, mis puudu jäi, mida tuli otsida. Samal ajal lehitsesin läbi ajakirjanduse, kogusin kõik vastavad teosed ja ülevaated, mis trükis ilmunud. Arvesse tuli kiri, telefonikõne, intervjuu — kõik pidevat valvel olekut ja mälu nõudvad mooduseid. Kokku olen registreerinud 230 kaastöölist. Tegelikult oli nende arv suurem. Kasutasin kõiki mulle kättesaadavaid pildikogusid, nende seas ajalehtede (eriti „Eesti Päevaleht") toimetusi, organisatsioone ja eraisikuid. Avalikud üleskutsed ei andnud palju abi, ise tuli initsiatiiv võtta."

— Sellise töö sooritamisel julgen iseloomustada seda tööd mitte kirjanikuna, vaid rohkem teadlasena-spetsialistina. Teame aga, et kirjanik-looja jagab luues endast alati ja tükkhaaval osi lugejale, teadlane aga ammutab oma töös uusi kogemusi ja muljeid, mis lähendavad teda tõdedele. Kuidas kujunes selles mõttes hiigelteose kujundamisel olukord sinuga?

„Jah, üldiselt on see õige ja nõnda küll. Mis puutub olemasolevasse trükitud materjali, siis olid need kaunis napid ja lünklikud. Mõnel alal olid head sirged vaod küll aetud, kuid enamasti algaegade kohta. Paljudelgi aladel puudusid igasugused kokkuvõtlikud ülevaated. Leidsin neid kokku kogudes palju üllatavat, mida ei olnud kunagi märganud, vähem teadnud. See oli õpetlik kogemus — kui palju meie tegevusest tähelepanematult meist mööda libiseb, ununeb ja igavesti kaob. Ka meie probleemid avanesid palju teravamalt ja nördimus selle puhul, mis me oleme tegemata jätnud, oli kohati masendav. Pidin konstanteerima meie juhtkonna pikema aja programmi puudust, kuigi praktilises poliitikas on oldud agarad."

— Tõenäolikult kujunes kogutud materjali raamatuks vormimine üsna tapvaks ülesandeks. Alustasin ise kord aastate eest midagi taolist prof. J. Uluotsa mälestusteose osas, kuid väsisin raskes leivateenistuslikus argipäevas. Seda tööd jätkab nüüd samuti üle 500-fotolise suurteose kujundamisel minust noorem ja elujõulisem Eerik Uluots, Jüri Uluotsa poeg. Kui lisaksid veel üht-teist oma kogemustest, küllap see tuleks talle tema ääretult raske ülesande täitmisel kasuks.

„Materjali kogumine täiendamine ja võimalike vigade kontrollimine kestis kogu aja, kuni viimase korrektuurini. Kui peamine osa koos, alustasin teksti kirjutamisega. See on ju alati kõige meeldivam osa tööst. Seekord raskendas asja see, et tuli arvesse võtta, et tekst tuleb tõlkida rootsi keelde ja väljaanne on mõeldud ka rootslaste jaoks. Tuli kirjutada lihtsamalt, nn. normaalproosas. Aga meie probleeme ja nõudmisi tuli esitada ikkagi nii, et see meile kahju ei teeks, kuid kõik ära öeldud oleks, et „kari oleks terve ja susi söönud". Pärast tõlkimisel, mida tegi mu tütar Eeva Merike (kontrollis pärast rootslane Gustaf Törnqvist), tuli veel kord eesti osa täiendada, et tekstid oleksid sama pikad ja sobiksid sama pildimaterjali juurde. Eesti keel on nimelt lühem kui rootsi keel.

...Kui mõlemad tekstid laotud ja korrigeeritud, algas pikk, tööpäev kokkumurdmisega. Ladu toimus fotolaoinasinaga, trükkimine offsettehnikas. Fotode valik, nende sobitamine sisuga, suuruse määramine, lehekülgede kujundamine on aeganõudvad. Seekord eriti, sest fotomaterjal oli ka tehniliselt väga erinev. Paljusid pilte tuli uuesti filmida, et saada ühtlast resultaati. Olin sageli iseenda kaasas fotolaboratooriumis.

Mu eesmärgiks oli, et lahtilööduc raamat ükskõik kust kohalt oleks ka tasakaalus, ja et lehekülgede kujundus oleks vaheldusrikas, et pildid aitaksid vastava teksti lähedal ja lõpuks, et oleks nii palju kui võimalik pilte, kus inimesed on atksioonis, ei istuks reas fotograafi ees nagu suurem osa pilte ju on.

Lõpuks oli vaja kujundada ümbrisepaber ja kõide eesmärgiga, et see oleks lihtne ning sümboolne, kuid — siiski võimalikult odav. Kõige viimane etapp raamatu valmimisel oli valvata trükkimist, tagant tõugata kõiteköda, et raamat jõuaks Rootsis jõululauale. Seda ta napilt jõudis kuid väljasaatmisel tuli töötada kogu pühade aeg kaugele jaanuari sisse. Sellega ei ole aga raamatu elukäik kaugelt veel lõpul."

Ei, ühe eestlaste pagulasaja suurima saavutuse — teose „Eesti Rootsis" — elukäik ei ole selle valmimisega kaugeltki lõpul. Võib-olla on see üks uusi avatakte. Raamat peab leidma tee iga rahvusliku eestlase kodusse, peab kujunema arutlusaineks, peab täienema andmetega võib-olla täiendava köite jaoks, eriti koostaja arvastuste tulemusena, ja — mis ülimalt tähtis — juhtima meie võitlusteed kuni vabaduseni. Kõik seeme selleks lõppsaavutiseks on teosesmeisterlikult külvatud ja pandud idanema. Põlluks on meie rahvusühiskond tervikuna ja edu eelduseks see, kuidas tahame, oskame ja suudame hoida selle põllu umbrohuvaba.

JOHANNES KAUP

„MEIE ELU" talituses on müügil kõik paguluses ilmunud ilukirjandus ja suures valikus heliplaadid.

MALE

Treening turneerid Ü.E.P. Stokholm, 1980

Esimene ainult eestlastele, toimub Eesti Majas neljapäeval, 5. mail kell 7 õ.

Teine soomlastele ja eestlastele toimub Eesti Majas neljapäeval, 19. mail kell 7 õ.

Viis mängu, 15 min. mängu aeg osavõtjal.

18 a. ja vanemad $1.00 osavõtumaks. Noored vabad.

Kõik malehuvilised teretulnud.

TORONTO EESTI MALEKLUBI

Torontost Vancouveri Eesti Päevadele lennu asjus

Teatavasti toimus Torontos hiljuti Lääneranniku Eesti Päevadele lennuhuviliste koosolek, kus otsustati kasutada odavat 222-dollarilist lennuvõimalust. Inimesi paluti kohe sissemaksud teha. Kõik kohesed registreerijad said reservatsiooni. Hiljem võeti aga käigust ära kaks lennukit ja sellega ühenduses ka odavad lennuvõimalused meile soovitud ajal. Sellepärast on ligi 70-ne inimese sõiduküsimus praegu lahtine.

Möödunud kahe nädala jooksul on mitmesuguseid võimalusi uuritud ja ka mõjukas pöördumine CP lennuliini poole odavama sõidu saamiseks nurjund. Sellepärast soovitame lende Toronto—Vancouver—San Francisco —Toronto või Toronto—Vancouver —Los Angeles—Toronto. Esimene neist maksab $313.50 pluss $8 taks, teine maksab $320 pluss $8. Mõlemal puhul ei ole tähtis gruppis sõit, kuid Los Angeles või San Franciscos peab olema vähemalt ühe öö. Ümber USA on lendajail ka võimalus varem koju jõuda. Selle skeemi alusel on minimaalne äraoleku aeg 7 päeva kuna 222-lise lennu puhul on see 10. Seega võiksid ka kõik uued registreerijad Vancouverisse Torontost ära sõita eestlaste põhigrupiga reede, 9. juuli õhtul. Sellele grupile korraldab bussisõidu ülikooli ööbimiskohtadesse L.E.P. Peakomitee.

Eesti Päevad Vancouveris lõpevad balliga reede, 15. juuli öösel. Järgmisel hommikul hakkavad tagasisõidud. Kuigi võimalusi on rohkem, soovitame inimesi registreerida Vancouver—San Francisco lennukile, mis lahkub kell 2.15 p.l. ja on San Franciscos kell 4.20 p.l. Lend Los Angelisse kell 3.30 p.l., milline on L.A.-s kell 6 õhtul. Lend Los Angelisest Torontosse kell 1.30 p.l. — Torontos kell 8.45 p.l., San Franciscost kell 1.10 p.l. ja Torontos kell 10.19 p.l. Seega Los Angelisse lennuühendus on pisut parem. Kui soovite sõidukaaslasi — pühapäeval on Los Angelisest tulijaid.

Palume kohe ühendus võtta reservatsioonide tegemiseks Edward Tidey, Lawson, McKay, Tours, 11 Adelaide St. W., Suite 903, Torontos, tel. (416) 364-0622.

Odavad tubade reservatsioonid koos sissemaksuga Vancouveri ülikooli maa-alal tulevad teha enne 1. juunit. Toronto jaoks on esialgselt kinni pandud 200 ekstra tuba. Võtta ühendus: H. Muld, 7362 Sussex Ave., Burnaby I, B.C., tel. (604) 434-1466.

Eesti Liit Kanadas Juhatus

SÜDAMLIK TÄNU!

Ülemkarjaseile, ametivendadele, Peetri kogudusele ja kogudustele — Eesti Vabariigi esindajale — ja paljudele organisatsioonidele ning sõpradele, kes mind mu tähtpäeval kaunite kingituste ja siirate tervitustega on rõõmustanud ja hellitanud.

„Meie Issanda Jeesuse Kristuse arm olgu teie kõikidega!"

õp. OSKAR PUHM

TÄNUAVALDUS

Toronto Eesti Ap. Õigeusu kogudus tänab kõiki lahkeid annetajaid ja külalisi, kes oma panusega aitasid kaasa näitemüügi perekonnaõhtu heaks kordaminekuks.

Eriline tänu käsitööringi liikmetele, eesotsas esinaise pr. J. Lõugasega, kes nii suurel hulgal ilusate käsitöödega rikastasid oksjonit ja loosilauda.

Samuti südamlik tänu koguduse naisringile rikkalikult kaetud kohvilaua eest.

Suur, suur aitäh kõigile!

Juhatus

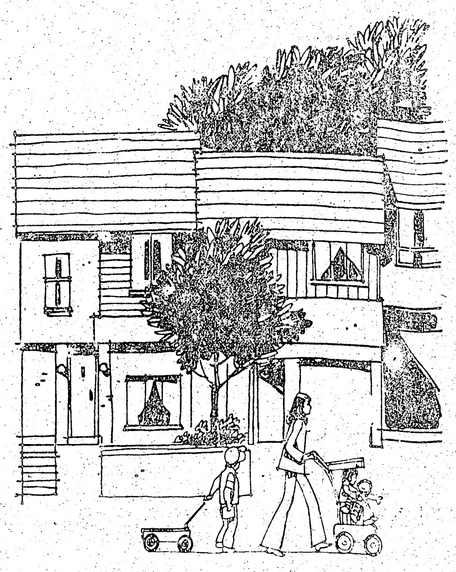

ROHKEM INIMESI KUI KUNAGI VAREM TAHAVAD OMANDADA OMA ELUMAJA.

ONTARIOL ON PLAAN SELLE SAMMU KERGENDAMISEKS.

AHOP/HOME (Assisted Home Ownership Program/ Home Ownership Made Easy Plan) kujutab endast föderaalset ja provintsi programmi, mille eesmärgiks on aidata kaasa keskmise ja madala sissetulekuga perekondadele elumajade muretsemiseks finantsilise abiga laenude, kinkide ja toetuste näol. Teile antav abistamissumma oleneb teie perekonnast, sissetulekust ning igakuisetest väljamaksudest teie uue kodu tasumiseks.

Abistamisprogrammi alla kuuluvad kõik uute majade tüübid kui nad kuuluvad Central Mortgage and Housing Corporationi otsuse kohaselt AHOP'i kvalifikatsiooni alla ning kui neid müüakse teie omavalitsuse piirkonnas AHOP'i maksimum hindade piirides.

AHOP' Interest Reduction Loan'i abil redutseeritakse esimesel aastal hüpoteekide mahamaksude intress 8 protsendile. Maja valdamise esimesel aastal on teil võimalik saada kuni 750 dollarilist AHOP'i toetust, mistõttu teil ei tule maksta rohkem kui 25 protsenti oma sissetulekust hüpoteegi mahamaksudeks ja omavalitsuse maksudeks. Teie võite kvalifitseeruda ka provintsi HOME kinkesummale kuni 750 dollari ulatuses kui teie hüpoteegi mahamaksud ja maksud ületavad 30 prots. teie perekonna sissetulekust. Toetusi ja kinkesummasid ei ole vaja tagasi maksta. Laenude tagasimaksmine algab hüpoteegi seitsmendal aastal.

Kui teie olete huvittud elumaja ostmisest AHOP/HOME programmi alusel, siis vaadake ajalehtede kinnisvara vahenduse osakondadest, millised ehitajad tegutsevad selle programmi alusel.

Detailsema informatsiooni saamiseks kirjutage:
Communications Branch
Ministry of Housing
56 Wellesley Street West, 2nd Floor
Toronto, Ontario M7A 2N5

John Rhodes, Minister of Housing

William Davis, Premier

Province of Ontario

Paul Juttus AUTOSÕITJATELE

1972. aastal Ontarios maksma pandud automüügi seadus (Motor Vehicle Dealer's Act) on teinud autoturul tõhusat puhastustööd. Need sellel alal töötanud ärimehed, kelledel aususe mõiste oli ähmane ja kes tihti dollari teenimiseks kasutasid ebaausaid meetode, on kas pankrotti läinud või pidanud hakkama milgil muul viisil omale leiba teenima. Kõikide automüügi alal töötajate eluloo kontrollib nüüd vastav valitsusasutus väga põhjalikult üle ja enne vastava müüja-litsentsi saamist tuleb kas sisse maksta kautsjon või muretseda kindlustusseltsi tagatis (Bond).

Müügitehingud toimuvad valitsuse poolt heaks kiidetud lepingutel ja nendest täpselt kinnipidamist kontrollivad revidendid suure põhjalikkusega. Viimastel kuudel on Ontario valitsuse tähelpanu suundunud autoparanduse ja korrashoiu alal ilmenud väärnähtustele. Selle alal loodetakse esialgu muutust tuua õpetuskampaanijaga, kuidas vältida asjatuid kulusid ja pettuse ohvriks sattumist. Töökodade ja müügikohtade omanikud ei eita, et sellel ärialal on palju ruumi paremuse suunas. Üheks nendepoolseks vabanduseks on vastavalt väljaõppinud tööjõu puudus, kuna vaatamata suurele töötute arvule, olevat siin mandril puudu ca. 40.000 automehaanikut. Väga sageli olevat aga töökodade ja tarbija vaheliste arusaamatuste põhjustajaks tarbija ise, kes ei oskavat tekkinud olukorras asjalikult ega õieti toimida. Võibolla siis on allpool-toodud viidetest lugejale mõnikord veidi kasu.

1) Peaks sõiduk olema veel vabriku garantii all, tuleks garantii-tunnistus veelkord täpselt järeluurida ja kindlaks teha, kes maksab mida. Kuigi tavaliselt uue auto kättesaamisel teile müüja poolt garantii enamvähem seletati, ei saa seda lühikese aja jooksul teha põhjalikult ja uue auto kättesaamise tuhinas ununeb seegi. On juhuseid, kus on kasuks olnud auto müüjafirma poole pöörduda ka siis, kui garantii on juba möödas. Vabrikud teevad sageli müügikohtadele erikorraldusi ja muudavad garantii norme teatud osade või mehhanismide osas.

2) Enne kui auto viite töökotta, on kasulik uurida auto tarvitamise käsiraamatut. Sagedasti leiate vastuse oma probleemile sealt.

3) Auto töökotta üleandmisel seletage oma probleemi nii põhjalikult kui võimalik ja kui on kahtlust, et vastuvõtja ei saanud asjast aru, kutsuge ta proovisõidule. Kui keelega on raskusi, võtke kaasa tõlk, kes kujuneb lahkarvamuste korral tunnistajaks. Ärge häbenege esitamast küsimusi, eriti aga seda, mis töö võib maksma minna. Pole midagi katki, kui sama protseduuri kordate mitmes garaashis ja olles kindel, et diagnoos on sama ja teie arvates õige, ning hind teile vastuvõetav, langetate otsuse kuhu selle parandusele jätate. Mitmes provintsis on juba maksev seadus mille kohaselt töökojad peavad tarbija nõudel andma kirjaliku eel-kalkulatsiooni iga töö kohta. Ontarios on see kõne all olnud, kuid tegelikult tehakse neid ainult kindlustusseltsidе poolt kaetud tööde osas.

4) Ärge kunagi kirjutage alla tühjale töökorraldusele, aga andke üldvolitust auto korda tegemiseks. Kui teete seda, siis peate ka valmis olema auto kättesaamisel maksma mis iganes arve näitab. Seadus lubab töökohtadel teha ainult seda tööd, mida teie palusite ja heaks kiitsite. Peaks pärast auto töökotta üleandmist selguma, et vea kõrvaldamiseks on vaja midagi muud või rohkem maksma-minevat tööd teha, peab töökoda tarbijaga uuesti ühendust otsima ja tööks nõusoleku saama. Teeb töökoda või mehhaanik töö ilma nõusolekuta, ei pruugi selle eest maksta. Arve maksmisel nõudke seletust iga teile arusaamatu summa kohta. Suurtes töökodades teevad ametnikud sageli vigu ja mõned osad või tööd võivad sattuda teie töökorraldusele lihtsalt inimliku vea tõttu. Kui paranduse juures on uusi osi tarvitatud, on teil õigus vanu tagasi nõuda. Kas parandusel on tarvitatud uhiuusi, pruugitud või parandatud (rebuilt) osi peab tööarve selgelt näitama. Autode lammutusfirmadelt on saadaval igasuguseid pruugitud osi, milledest küllalt üsna uutelt puruks-sõidetud autodelt võetud. Neid osi saab odavamalt osta ja aitavad töökoja kasumit tõsta, kui neid uute pähe kasutatakse.

5) Ärge ajage asju anonüümselt vaid tehke alati kindlaks, kellega räägite või kauplete. Kui sagedasti juhtub, et mees, kes ei usalda oma 7000 dollarilist uhket auto oma naisele sisseostule minekuks ega pojale „pruudiranda" sõiduks, aga töökojas jätab selle esimesele vastutulejale ilma, et teaks kes ta on, või mis ta seal üldse teeb. Niipea kui olete ametimehe nime küsinud võite kohe märgata tema suhtumise muutumist teisse. Esiteks läheb asjaajamine rohkem isiklikule laadile ja teiseks teab ta, et kui ta oma kohustust korralikult ei täida, on teil alati võimalik sellest ülemusele teatada ehk sellelt abi otsida. Nime tuleks küsida ka alati, kui telefoni teel asju aetakse. Tuleb alati silmas pidada, et vabavõistluse põhimõttel töötavate ettevõtete juhid on teile väga tänulikud, kui ausa ja õiglase kriitikaga aitate neil oma töötajate seast „musti lambaid" välja otsida. Ei ole ettevõtet, kus lohakaid ja vastutustundetuid töötajaid ei leidu. Sagedasti langetatakse nende üksikute pärast negatiivne otsus terve organisatsiooni kohta.

6) Kui annate auto paranduseks üle, juhtige tähelpanu missuguses olukorras see on mainides, et soovite seda samas olukorras tagasi saada. Töökodades on tavaliselt kitsal maa-alal palju autosid ja äpardused juhtuvad ka kõige kuulsamatel töötajatel. Parkimisplatsidel kriipsutakse sageli autosid ka teiste ärisõprade poolt. On hea, kui auto äratoomine sünnib ajal, mil töökoda täies tööhoos ja kõik asjamehed kohal. Kui peaks siis lahkarvamisi tekkima on „kõrgemad võimud" vahekohtunikkudeks käepärast ja kui mõni väike parandus on kahe silma vahel jäänud, saab selle veel töölolev mehaanik ära korraldada. Laupäeviti töötab suur enamus garaashe pool päeva ja poole töötöga, mispärast selle päeva valimisel võib tekitada omale pettumusi ja meelehärma. Ainult väga hädalisi parandusi püütakse siis ära teha ja kui midagi aeganõudvamat on kavas, tuleb ikkagi nädala sees tagasi minna. Nagu kingsepa poolt saapaid ära tuues igamees kontrollib, kas ka tallad on alla löödud, tuleb ka auto vastuvõtmisel kontrollida, kas soovitud töö on korralikult tehtud. Kui ei, tuleb seda kohe mainida ka siis, kui kojusõidul märkate, et auto töötamises neid muudatusi ei ole, mida lootsite parandusega saada.

7) On kasulik, kui sama töökoda kasutades pöördute oma hädaga alati ühe ja sama isiku poole. Normaalsete, õiglaste inimeste vahel tekib siis varsti sõbralik, usalduslik vahekord ja arusaamatused kaovad iseendast. Ka õpib see mehhaanik või töö vastuvõtja (Service Representative) teie auto elulugu teadma-tundma ja olles teadlik missuguseid parandusi sellele on varem tehtud, oskab viimati tekkinud riket kiiresti ja õieti diagnoosida. Paljudel autoomanikkudel on selline usaldusmees olemas kas siis kodukoha läheduses või auto ostukoha töökojas ja nendel on harva ebameeldivaid kogemusi sõiduki sõidukorras hoidmisega.

8) Säilita meelerahu ja käitu asjalikult, viisakalt, rahulikult. Äge meel, sõim ja kaklemine ei muuda tekkinud olukorda paremaks. See, kelle poole pöördute abi saamiseks, polé teie sõiduriista ehitanud, juhtunud õnnetust tekitanud, seda rikki ajanud jne. „Hea sõna võidab võõra väe" ja võibolla sellega ongi seletav, miks ühele tarbijale teatud töökoda on aastast aastasse olnud igati vastuvõetav, teine aga samas arvab, et see ei kõlba kuskile.

EESTLASTE EDUKAS SUUSAHOOAEG

Pühapäeval, 17. aprillil 1977 peeti Kalevi Suusaklubi talvise hooaja viimane kokkutulek Eesti Maja noorteruumis. Klubil on 121 liiget, kellest kohal oli 51.

Koosoleku avas Suusaklubi esimees Peter Pajos. Klubi abiesimees Mark Olo andis aruande 1976/77 tegevusest. Klubi liikmeid on Muskoka Loppetist osa võtnud juba 7 aastat. 1977. a. jaanuaris toimunud Loppetil oli neid registreeritud 52. 30 km sõitsid läbi 18 liiget ja 8 km 23 liiget. Poiste 16 ja alla klassis oli klubi liikmetest ainuke võistlussõitja 13 aastane Riki Tae, saavutades 14. koha ajaga 43.09.

8 km. meeste matkasõidul tuli esimeseks klubi liige Rein Vares, ajaga 40.19 ja kolmandale kohale Peet Vähi ajaga 41.17.

Järgmise aasta Loppetile tuleb aga juba varakult registreerida, kuna üldine suur huvi selle ettevõtte vastu on tekitanud suure tungi. Üle 300 isiku registreerimised lükati tagasi ja osavõtjaid oli sellel aastal 1104.

Kalev'i Suusaklubi astus ka Southern Ontario Division'i liikmeks, mille liikmekaartiga on klubi liikmetel õigus osa võtta Ontarios toimuvatest suusavõistlustest.

1977. a. Põhja-Ameerika Balti Suusapäeva

korraldamine lasus tänavu „Kalev'i" Suusaklubi õlgadel. Korraldamisel aitas kaasa aga ka Eesti Suusaklubi liikmeid. Mäesuusatamisest võttis osa 9 klubi liiget, murdmaa suusatamisest 24 liiget. Majanduslikult lõppesid võistlused kahjuga, peamiselt just murdmaa osas, kuna osavõtjate arv oli seal allpool ootusi.

Suttoni Talikarnevali murdmaa suusavõistlusest võttis osa 4 klubi liiget. See toimus 13. veebruaril 1977. Meeste klassis saavutas 2. koha Martin Jõgi, 3. koha Lembit Saar ja 4. koha Ants Purje. Poiste klassi 2.5 km distantsil tuli 3. kohale Mikk Jõgi.

Klubi oma Suusapäev

6. veebr. 1977 Yonge-Finch hydroliinil tõi kokku üle poolesaja suusataja. Võistlustest võttis osa 34 suusatajat, matkasõitjaid oli 10. Tulemused olid järgmised:

Poisid 10. a. ja alla (1,82 km) 1. Margus Kask, 14:32, 2. Mark Holmberg 15:41.

Poisid 11—12. a. (1,82 km) — 1. Ilmar Kütt 11:27. 2. A. Mikk Jõgi 12:03.

Poisid 13—14. a. (2,5 km) — 1. Hillar Heine 11:38. 2. Ricki Tae 12:19. 3. Robert Rass 13:42.

Poisid 15—16. a. (2,5 km) — 1. Elmar Oiling 11:48. 2. Arnold Tralla 11:52.

Noored mehed 17—18—19 a. (5 km): — 1. Peeter Pajos — 24:04.

Mehed 20—34 a. (10 km): — 1. Martin Jogi — 54:00. 2. Riki Rass — 1.05:04.

Seniorid 35—44 a. (10 km): — 1. Jaan Lepp — 57:50.

Veteranid 45—54 a. (10 km): — 1. Valdin Sadul — 47:39. 2. Helmut Jaaguste 56:37. 3. Silver Kask — 1.00:53.

Vanad poisid 55 ja üle (10 km): — 1. Ants Purje 58:44.

Väikesed tüdrukud 11—12 a. (1,82 km): — 1. Monica Kask 12:52.

Vanemad tüdrukud 13—16 a. (1.82 km): — 1. Maret Tae 9:24. 2. Tiina Pajos 9:51. 3. Tiina Tigane 9:59.

Neiud 17—19 a. (5 km): — 1. Katrin Kannel 24:59.

Naised 20 ja üle (5 km): — 1. Endla Kannel 29:44. 2. Siiri Lepp 35:45. 3. Mai Kask 36:46.

Samas toimus ka gaidlipkondadevaheline teatevõistlus, mille võitis „Põhjala Tütarde" naiskond koosseisus Maret Tae, Silvia Loite ja Tiina Pajos.

Kanada suusa-maratonist — „C.S. M. 77"

tegi lühikese ülevaate Arnold Tralla, kes ise juba teist aastat on sellest osa võtnud ja ka sellel aastal „16 a. ja alla" klassis bronksmedali saavutas.

Kogu suusaraja pikkus Montreal —Ottawa, on 100 miili — (160 km) jagatud kümnesse ossa.

Kalevi suusaklubist suusatasid veel Maret Tae ja Helmut Jaaguste. Sel aastal suusatajate arv oli 3350. Ainult 176! läbistas kogu raja.

Koosoleku jatkudes

luges kassaaruande ette klubi kassapidaja Evi Jaaguste,

samuti kirja Torontost eemale kolinud klubiliikme Kaljo Mandre-Manno käest koos tervituste ja tubli rahalise toetusega klubile.

Loenguid kanadlastele murdmaa suusaspordi kohta on talve jooksul raamatukogudes peetud neli korda. Lektoriteks olid Peeter Pajos, Riki Räss ja Martin Jõgi. Tänu klubikaaslasele Harald Raignale, kes neid noori lektoreid treenis ja kes ise on ka veel „Pioneer" Suusaklubi organiseerija ja suusainstruktor.

Järgnevalt jagati välja klubiliikmete Balti Murdmaa ja klubi oma Suusapäeva võistluste medalid. Kohvi juures jälgiti huviga Lembit Saare häid valguspilte viimasest Muskoka Loppetist ja Agu Kiili lühifilme suusastiilidest ning 1969 a. Udora Soome murdmaa võistlustest.

KIRIKLIKKE TEATEID

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid.
10 Lamport Ave., Apt. 307
Toronto 5, Ont.
M4W 1S6
Tel. 961-8391
Ch. Kipper — organist

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL
kl. 3 p.l. WHLD 1270 kc.

Pühapäeval, 8. mail, kell 10.15 PÜHAPÄEVAKOOL.

Kell 11 hom. EMADEPÄEVA JUMALATEENISTUS. Sisustavad lapsed. Noortekoor.

Kell 6 õhtul, kõneleb K. Raid: „Austa oma isa ja ema." Noorte ansambel.

MONTREALI PAULUSE EESTI EV. LUTHERI USU KOGUDUS

Kirik: 5220 Sherbrooke St. West.
Esimees Ilmar Kurrusk,
P. O. Box 914, Alexandria, Ont.
K0C 1K0, tel. 613-525-2321
Laekur H. Oja
4505 Powell Ave. Montreal, P.Q.
H4P 1E5, tel. 733-7950

JUMALATEENISTUS on laupäeval, 14. mail kell 11 hommikul.

OTTAWA EESTI EV. LUTERI USU PAULUSE KOGUDUS

Kirik: King Edwardi ja Wilbrodi tänavate nurgal

JUMALATEENISTUS on laupäeval, 14. mail kell 5 p.l. Jumalateenistusele järgneb koguduse täiskogu koosolek kiriku saalis.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS

Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.
Õp. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto M0G 3K6
Tel. 656-5248, kirikus: 923-5172

Pühapäeval, 8. mail EMADEPÄEVA JUMALATEENISTUS kell 5 p.l. Jumalateenistusele järgneb aktus. Aktusekõne pr. Evi Jaaguste. Pühapäevakooli laste näitemäng. Juhatab Ene Neps-Swallow. Kohvilaud.

Neljapäeval, 5. mail kl. 8 õht. Korp! Frat. Estica 70. a.p. PIDULIK JUMALATEENISTUS.

Pühapäeval, 15. mail JUMALATEENISTUS kell 11 hom.

Õpetaja kõnetunnid igal teisipäeval ja neljapäeval kl. 6—8 õhtul kiriku käärkambris.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS

20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223.
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077.

Pühapäeval, 8. mail kell 11 hom. EMADEPÄEVA JUMALATEENISTUS. Noorte ettekandeid. Kõneleb jutl. E. Saraoja.

TORONTO EESTI ADVENTKOGUDUS Christuskirches

804 Broadview Ave.
(Eesti Maja lähedal)

Laupäeval, 7. mail kell 11 hom. JUMALATEENISTUS. Jutlustab John Hannes.

Teisipäeval, 10. mail kell 7 õhtul kõne teemal: „Jumala sõna vägi."

Laupäeval, 14. mail, kell 11 hom. kõneleb jutl. John Hannes.

Kõik teretulemast.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church,
45 Davenport Rd.
Jutlustaja H. RÜDMIK
P.O. Box 234, Toronto 18.
Tel. 233-5390.

Laupäeval, 7. mail kell 7 õhtul, VÄLISMISJONI ÕHTU. Misjonilaule, valguspildid, teateid misjonipõldudelt. Kõneleb Linda Reins.

Pühapäeval, 8. mail kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Pühapäevakoolilaste ettekandeid Emadepäevaks. Jutlustab Euroopa misjoni juhataja pastor G. Derkatch.

„USUSÕNUMI" RAADIOJUMALATEENISTUSED

iga pühapäeva hommikul kella 9.30—10.00, lainel CHIC — 790 kc

Raadiojutluse teema 8. mail: „EMADEPÄEV".

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS

817 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8
telefon 483-4103

EMADEPÄEVA jumalateenistus pühapäeval, 8. mail kell 11 hommikul. Laulab pühapäevakooli koor Margit Viia juhatusel. Emade austamine.

PIIBLITUND kell 10 hommikul. Pühapäevakool. Lastekoori harjutus. Leerieelsed.

Noortekoor LOOTUS'e KEVADKONTSERT 15. mail, kell 7 õhtul. Lembit Avesson'i juhatusel.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO	
POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES:	**376 College St.**
	319 Danforth Ave.
	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	**484 Queen St. W.**
Balint Book Store	**246 Spadina Ave.**
„Meie Elu" talitus	**858 Broadview Ave.**
Broadview Delicatessen	**141 Danforth Ave.**
Taara Saun	**26 Ladysmith Ave.**
THUNDER BAY	
Finnish Book Store	**168 S. Algoma St.**
SUDBURY	
Wolfe's Bookstore	**133—135 Durham St. E.**

MEIE ARMAST EMA

VAIKE TENSUDA'T

surnud 1. mail 1977

mälestavad

Ta elu oli muusika
ja ta lapsed, keda ta
üksinda kasvatas!

pojad PETER ja WILLIAM TENSUDA

ARMAST ONUPOEGA JA RISTIISA

jur. HANDU KARI'T

sünd. 7. 8. 1905 Järvamaal
surn. 16. 4. 1977 Floridas

mälestavad leinas

ALEKS KUUDRE abikaasaga Vancouver, B.C.
TAIMI LAUBA perekonnaga U.S.A.
TIIU FEIRN, perekonnaga U.S.A.

ARMAST SUGULAST

LIISA ROSALIA POOBUS

neiuna Vilu
sündinud 1919 Kihelkonnal — Saaremaal
maetud 30. aprillil 1977 Saaremaal

mälestavad leinas

Puhka rahus
kodumaa mullas!

HERMIINE ALBO perekonnaga Torontos

Armast sugulast

HEINO REIO'T

mälestavad

EVALD PÜSS abikaasaga
SUGULASED Kodumaal

Armast kooliõde

VAIKE TENSUDA-ORAV'AT

surnud 1. mail 1977

mälestavad

KAASÕPILASED E. LENDERI GÜMNAASIUMIST

Oma armsat

VAIKE TENSUDA'T

mälestavad

STELLA ja ANTS KERSON

Armast koolivenda

EDUARD TENT'I

mälestavad kurbuses

SIGDUNALASED KANADAS

Endist E. V. Välispolitsei komissari

HANDO KARI

mälestab leinas

EESTI END. POL. AM. KOGU.

Kallist kooliõde ja sõpra

VAIKE TENSUDA'T

neiuna Orav
surnud 1. mail 1977 Bad-Wiessee's, L.-Saksamaal

mälestavad leinas

TIIU ja AKSEL
HILJA ja RICHARD
LAINE ja ARNOLD perega

Eesti arst valvekorras

7. ja 8. mail
dr. H. Tari **922-3824**
14. ja 15. mail
dr. R. Pahapill **921-7777**
21. ja 22. mail
dr. M. Leesment **487-6834**
dr. T. Kuutan **751-6141**
28. ja 29. mail
dr. A. Peters **766-7611**

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1912
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalve

Andres Olvet, LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
Bigelow, Hendy & Shirer
789 Don Mills, Rd.
Tel. 429-3110, kodus 699-2395

MÜÜGID

Seedriorul 24 x 32

MAJA MÜÜA

Õliküte, puurkaev, topeltkrunt, saun keldris. Helistada tel. (519) 846-5494

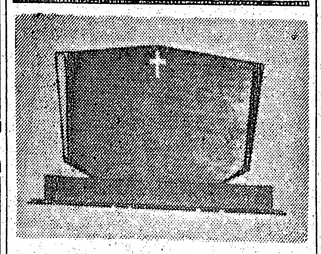

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147, õhtuti 447-1206
NIGUL VIRRO

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepäärl
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251

PRILLID
parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.

KELLAD
Omega, Tissot, Bulova, Accutron

VEOD

Veod Metro piirides
BALTIC MOVERS
30 Dewson St., Toronto. 534-1403

SUUR VEOK KOLIMISEKS
J. KRULL
Tel. 493-1485, helistada õhtul.

KORTERID

High Parki lähedal üürile anda
3 TUBA ja KÖÖK, või
2 TUBA ja KÖÖK
Telefon 536-5531

Uues majas üürile anda omaette ruumikas korter
2 TUBA, KÖÖK ja VANNITUBA
Kahele või üksikule. Soodsa hinnaga. Omaette Garaash. Tel.: 699-7323

ARSTID

Leo Kann, D.C.
CHIROPRACTOR
212 Dinnick Cr.
Tel.: 489-0562
VASTUVÕTT KOKKULEPPEL

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002
(lõunapool Eglintoni)

Müügil mitmesuguseid

- ★ *EHTEASJU,*
- ★ *Skandinaavia KINKEESEMEID,*
- ★ *HELIPLAATE,*
- ★ *RAAMATUID j.m.*

„MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave., Toronto, Ont.
M4K 2R6
(Eesti Majas). Tel. 466-0951

Baltimaade Budausu peapiiskop

F. V. LUSTIG 65 AASTANE

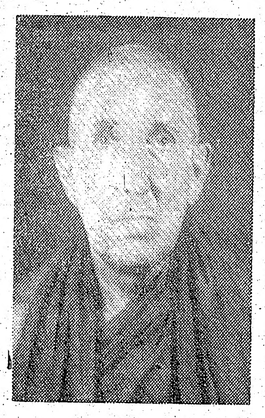

Friedrich Voldemar Lustig, kes elab juba ligi kolmkümmend aastat Birmas, sündis Narvas 26. aprillil 1912 kullasepp Friedrich Lustigi pojana. Ta isa oli eestlane, ema lätlane. L. Lõpetas Narva gümnaasiumi ja Narva muusikakooli klaveri alal prof. Välbe juhatusel. Lahkus Eestist novembris 1930 ja 18-aastasena õnnistati 27. nov. 1930 Riias Imanta buda templis budausu mungaks peapiiskop Karlis Tennisonsi (vend Vahindra) poolt. Saades munganimeks Ashin Ananda, sõitis L. Riiast Pariisi, kus õppis hiina, tiibeti ja sanskriti keeli kahes õppeasutuses: Ecole Nationale des Langues Orientales Vivantes ja College of France. Prantsusmaalt rändas ta Siiami (praegune Tai) ja elas aastail 1935—1936 Hiinas. Koos peapiiskop Tennisonsiga reisis palju. Indias, Nepalis ja teistes Aasia maades. Birmasse jõudsid nad 3. sept. 1949, kus juubilar elab praeguni pealinnas Rangoonis kuulsas Shwedagon pagoodis (templis), mis on uhkemaid ja kuulsamaid Birmas.

Nepali pealinnas Kathmandus andis Nepali kuninganna Ratna Rajya Lakshmi Devi F. Lustigile 20. nov. 1956 väärtusliku kuju „White Tara", mis on pika elu kindlustamise talismaniks. Kui peapiiskop Tennisons 1962. aastal suri, kinnitas Dalai Lama 9. mail 1962 Friedrich Lustigi baltimaade budausu peapiiskopiks.

Birma Kultuuriministeerium andis 1952. a. välja F. Lustigi poolt klaverile seatud birma klassikaliste viiside kogu. Aastail 1967—1969 ilmus L. sulest neli köidet birma klassikaliste ja moodsate luuletuste tõlkeid inglise keelde, trükitud rööbiti birmakeelsete originaaltekstidega. Aastail 1969—1970 ilmutas L. kaks köidet ingliskeelseid oma luuletusi: „Fluttering leaves" ja „Wingik candles and blazing trails". Indias ilmuvas ajakirjas „The Aryan Path" on ilmunud mitmeid L. artikleid. Rangoonis ilmuvas ingliskeelses kuukirjas „The Guardian" ilmub enamasti igas numbris juba aastaid F. Lustigi kirjutisi või luuletusi. Alates septembrist 1976 võib neid avaldada mitte enam F. V. Lustigi, vaid ainult Ashin Ananda nime all. Birma on nüüd „sotsialistlik vabariik" ja seal ei sobi autori nime juures enam mainida balti riike.

15. oktoobril 1968 anti juubilarile Californias Sunnymeadi linnas toimunud auhindade jagamisel luuletajaile tema tegevuse eest luule alal tiitel „Lilac laureaate poet — USA".

Juubilar tegutseb Birmas inglise keele õpetajana ja kirjanikuna. Käsikirjas on valmis suur ja põhjaliik peapiiskop Tennisonsi elulugu, pealkirjaga „Mahatma of the Baltic", mis ootab kirjastamist. Võiks mainida veel seda, et F. Lustig omab ikka veel isikutunnistusena Eesti Vabariigi passi, mis on välja antud Eesti peakonsulaadist New Yorgis.

Soovime heale rahvuslasele ja haruldaste annetega õnnistatud juubilarile pikka iga ning edu ja püsivust tema senises tegevuses.

H. Salasoo

KUHU MINNA?

☆ Neljap., 5. mail Korp! Fraternitas Estica 70. aastapäeva pidulik jumalateenistus Vana-Andrese kirikus algusega kl. 8 õ. ja pidulik aktus laup., 7. mail. Eesti Majas algusega kl. 1 p.

☆ Laup., 7. mail Harbourfront'i kohvikus „Mitmekultuurilisuse kabaree" tantsu ja muusikaga algusega kl. 7 õ.

☆ Laup., 7. mail T. E. Evangeelse koguduse „Välismisjoni õhtu" Stone Church, 45 Davenport Rd. algusega kl. 7 õ.

☆ Pühap., 8. mail T.E.S. Täienduskooli Emadepäeva aktus Eesti Majas algusega kl. 2 p.

☆ Laup., 14. mail Rahvatantsijate Rühma „Kungla" Mai-ball Harbour Castle Hilton Hoteli ballisaalis algusega kl. 8 õ.

☆ Pühap., 15. mail Noortekoor „Lootuse" kevadkontsert Peetri kirikus algusega kl. 7 õ.

☆ Neljap., 19. mail Eesti Pensionäride Klubi peakoosolek algusega kl. 2 p. Eesti Majas.

Verine esimene mai

Möödunud esimese mai traditsioonilised maipidustused toimusid üle maailma suurejooneliselt, kuid paljudes riikides veriste kokkupõrgetega ametivõimudega. Kõige suurejoonelisemalt toimusid maipidustused Moskvas ja Pekingis. Moskvas toimus suur paraad ja Pekingis leidsid aset teejoomised.

Kõige suuremad kokkupõrked toimusid Türgis Istanbulis, kus 37 inimest sai kokkupõrkes politseiga surma. San Salvadoris tulistas politsei rahva hulka, kuid surmasaanute arvu ei ole teada. Suured demonstratsioonid toimusid ka Hispaania suuremates linnades pahempoolsete, ametiühingute tegelaste ja politsei vahel toimusid kokkupõrged ja politsei jäi võitjaks. Pariisis heideti pahempoolsete rongkäigu hulka pomme. Kokkupõrked veriste vahejuhtumitega toimus ka Philipiinidel. Arvestatakse, et selle esimese mai pidustustel sai üle maailma mitusada inimest kokkupõrgetes surma ja haavata ning paljud vangistati.

EERIK PURJE

KINDLUSTUSBÜROO

Kõik kindlustusliigid.

958 Broadview Ave.

Suite 203

Toronto, Ont.

Tel.: 461-8900

Õlirüvetus peatati

Texase õliallikate imemees Red Adair sulges laupäeval lõpuks purskava õlitoru Norra rannikul, mis ligemale nädala aja jooksul purskas rohkem kui 7-se miljonit gallonit õli Põhjamerre. Õli on katnud juba 2,100 ruutmiili merd. Kuid arvatakse, et tuul ajas õli hulgumerele ja osa õlist auras merest ära. Kuid kahjud on siiski suured. Õlitorul oli surve tohutu suur ja selle tõttu ebaõnnestusid kõik varem tehtud katsed toru sulgemiseks. Red Adair pumpas torru suure hulga toru täitvat materjali.

UUS HELIPLAAT

Harjo Tari ja Georg Iltali orkester

MERIT CO. LP 4320 — Mälestusteedel, Armukadedus, Silva valss, Mehhiko teel, Kõik maailma uhked roosid, Suudle mind, Mind ära unusta, Üksainus õis, Serenaad, Lara valss, Kurbus, Kevadlaul, Poeem.

HIND $7.00 (Ontarios 49 ¢. jaemüügimaksu) Postiga tellides lisada postikulu 75¢.

Müügil MEIE ELU talituses

Eesti Majas, 958 Broadview Ave.

Toronto, Ont. M4K 2R6

JAAN ALMER

KATUSETÖÖD

Teeme uusi ja parandame vanu, samuti suvilate katuseid.

Helistada tel. 699-5295

YOUR Independent Insurance AGENT "SERVES YOU FIRST"

H. KIRIK INSURANCE AGENCY

23 WESTMORE DR.

SUITE 404, REXDALE,

Ont. M9V 3Y7 — Tel. 745-4622

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918.

USA kõige suurema levikuga päevaleht „New York Daily News" avaldas äsja oma seltskondliku-elu reportaashis silmapaistval kujul bikiinikostüümis oleva tuntud eesti modelli ja raamatu „How tõ Become a Successful Modell' autori Viiu Kreemi pildi. Sama lehe reporter on kõnetanud Viiu Kreemi ja pildile on lisatud vabas tõlkes umbes järgmine tekst:

— Viiu (Viju) on võimeline kirjutama raamatut ja ta omab südameid võitvat instinkti. Ta ütleb: „...ei ole vaja minna mehega voodi, et tööd saada modellina. Sa pead olema hea modell. Kui oled tark ja taibukas, oskad kohelda mehi ja oled teadlik ohtlikest probleemidest. Pead omama südameid võitvat instikti, seletab Viiu, kes on edukas autor ja modell (Viiu üteluse kohaselt on eduka modelli aastane tulu sada kuni kakssada tuhat dollarit).

Olles saanud hea hinnangu oma esimesele raamatule „Kuidas saada edu modellina", Viiu teine teos on huumorikas: „Rikkad mehed on paremad".

ILMUS

ENN NÕU

(II maksuraamat) — romaan armastusest

PÄRANDUSMAKS

Hind tellijaliikmetele: brosh. $5.90; köites $8.00

Kaanehind mitteliikmetele: brosh. $8.00; köites $10.50

Poolsari (6 raamatut) brosh. $33.00; köites $46.00

Sari (12 raamatut) brosh. $64.00; köites $89.00

EESTI KIRJANIKE KOOPERATIIV

Esindajad: A. Viirlaid, 63 Glen Davis Cres., Toronto, Ontario M4E 1X7; Estonian Publishing Co., „Meie Elu" 958 Broadview Ave., Toronto, Ontario, M4K 2R6; V. Kokla, 86 Stirling Ave. N., Kitchener, Ontario; E. Kivestu, 588 Westluke Ave., Montreal, Que. H4X 1P7; tel. 484-0685; V. Kurm, 368 Toledo St., Thunder Bay, Ont.; O. Laaman, 1415, 28 St. S. W. Calgary, Alta T3C 1L8; V. Lenk, 511 Lawson Rd., London, Ontario, N6G 1Y1; H. Lille, 1 Eriksdale Rd., Etobicoke, Ont. M9C 2B5; W. Metski, 6 Dawn Rd., St. Catharines, Ont. L2N 4M6; Mrs. L. Normet, 343 Cannon St. E., Hamilton, Ont. L8L 2C1; K. Pikker, 3876 Pandora St., N. Burnaby, B.C.; U. Veedler, 47 Kent Ave., Sault Ste. Marie, Ont.; V. Spargue, 2313 Samuel Drive, Ottawa, Ont. K1G 3C3.

SAABUNUD uus saadetis rootsi plastik vaipu jardiviisi

IITTALA klaas ● Hõbedast ehteasjad ● Pewter

Soome ARABIA nõud ● Lambid j.m.

SOBIVAID LEERI- JA PULMAKINKE

THE SCANDINAVIAN SHOPPE

41 Charles St. W., Toronto.

Tel. 964-3416

1 tänav lõunapool Bloori, Bay ja Yonge vahel

Omanikud eestlased

JOHN E. SOOSAAR, C.A.

Chartered Accountant

Suite 402 — 483-6308

725 Don Mills Rd. — 429-4944

Don Mills, Ontario

● Alumiinium uste ja akende ja välisseina katete tööd (siding).

● 5-tollised alumiiniumist veerennid ilma jätkudeta (ühes pikkuses), neljas värvis. Võtan tellimisi vastu nii linna kui suvemajade osas. Tasuta hindamine.

Helistada H. OSSO, tel. 884-4558, 832-2238

Eesti Alumiinium Kompanii. Met. lic. B888

Pedestri Jaan

TEADUSE KÕRGUSTE POOLE

Oma viimases laupäeva-hommikuses raadiosaates rõõmustas CBM'i teadustaja Paul Rush oma kuulajaskonda uudisega ühest silmapaistvast edusammust teaduse alal: Laurentian College'is Ontarios olevat katseliselt avatud üks uus kursus-joomine.

Jah, joomine. Ja ei mitte vee ega rõõsa piima, vaid alkoholiste jookide joomine.

Kursuse kava nägevat ette õpetuse joomakommetest ja inimese reageerimisest alkoholistele jookidele, koos praktikumiga.

Üliõpilased võtvat istet korralikult kaetud laua ümber ja joovat, nagu oleks pidu lahti. Ainsa erinevusega, et pärast iga õllekannu tühjendamist tulevat igaühel käia oma keres aset leidnud muudatusi ja oma reflekside erinevusi mõõta laskmas.

Kursus olevat üliõpilaskonna hulgas suure populaarsuse võitnud ja kuulajaskond kasvavat üha. Kas see kursus n.n. „credit course" on või mitte, seda ütles teadustaja mitte teadvat.

See Paul Rush'i sõnum täidab kindlasti rõõmuga igaühe meeled, kellele teaduse edusammud on südame lähedal. Eks langeta see nagu kae meie silmade eest, kes me senini ei osanud taibata, et joomine pole ainult kunst, vaid on tõeline teadus. Mõeldagu vaid kui kaua pidi inimkond uisa-päisa purjutama, enne kui talle sai osaks näha uut valgust, mille olid teaduse kõrgustele süüdanud teadlased Laurentian College'ist! Põlvkond põlvkonna järele oli pidanud joomise oskust suure vaevaga omandama omal käel, või õppima juhuslike isehakanud eriteadlaste juhtimisel ja eeskujul.

Jääb ainult loota, et teaduse maailm nüüd oma loorberitele puhkama ei jää, vaid Alma Materi uksed ka muudele analoogilistele teaduslikele distsipliinidele avab. Miks mitte asutada kursust ka söömise jaoks? Üliõpilased vitsutaksid oma kõhud mitmesugustest roogadest täis ja laseksid endid aeg-ajalt sellekohaste riistapuudega ära mõõta. Kindlasti pole seda veel teaduslikult uuritud, millised pingete erinevused mõne John'i, Bill'i või Jack'i püksirihmas esinevad olenevalt sellest, kas ta Kentucky kanareitest, või MacDonald'i hamburgeritest oma kõhu täis tuubib.

Hädasti oleks tarvis ka kursust, mille aineks oleks magamine. See oleks suurepäraseks täienduseks joomisteaduse kursusele, sest igaüks, kes joomise praktikumi vähemalt „bene" peale on ära teinud, peaks ju olema automaatselt kvalifitseeritud kas või ka kõige rangemale magamise testile — olgu see siis seljali, kõhuli või küljeli.

Kuid ka neile üliõpilastele, kes on suutlikud joomateaduse eksamilt omaljalal lahkuma, on magamisteaduse õppimisel omandatud teadmised suureks kasuks nende tulevases igapäevases elus, olgu see siis töölaua taga või ooperisaalis istudes, või kodus TV kasti ees konutades.

Oleme harjunud täielise enesestmõistetavusega võtma selliseid teaduseharusid, nagu psühholoogia, filoloogia, geoloogia jne., miks siis mitte ka joomaloogia, söömaloogia ja teised loogiad.

Kolmest kursusest, millest eelpool on olnud juttu, ei piisaks loomulikult teadusliku kraadi omandamiseks. Sellepärast peaks neile lisandatama veel teisi inimese kehalisi funktsioone käsitlevaid õpetusi. Sellistena tuleksid esmajoones kõne alla joomisest ja söömisest otseselt johtuvad funktsioonid aga samuti ka kursused hingamisest, higistamisest, punastamisest jne. Sellega olekski valmis üks ümmarik programm ühe uue teaduskonna avamiseks ükskõik millise Kanada ülikooli juurde.

Sellise teaduskonna üheks heaks küljeks oleks see, et seal ei tekiks keelelisi probleeme anglofoonide ja frankofoonide vahel, sest pea kogu kursuse ajal on üliõpilased kas neelamas või magamas. Neelates aga nii-kui-nii räägida ei saa ja magajate mõmin on kõigis keeltes ühesugune.

Kõnesolevate uute kursuste sisseviimine ülikoolidesse pidurdaks ka üliõpilaste arvu pidevat kahanemist. Ülikooli astuda soovijaile on praegu kõige suuremaks takistuseks keskkool. Gümnaasiumi lõputunnistuse nõudmine nendele kursustele minejailt oleks ainult üks väiklane formaalsuse tagaajamine, kuna kõigil kandidaatidel on küllaldased praktilised kogemused õppeaineist, millele nad pühenduvad. Uued kursused oleksid ka teretulnud neile, kelle ees teaduste templi väravad senini olid suletud, kuna nende pead „ei jaga", kuid selle asemel „kannavad" tublisti.

Peagi leviksid uued ideed ühiskonnas ja kasvaks arusaamine nendest kaaskodanikest, kes senini on olnud põlu ja pilke all oma ärahindamatute teenete tõttu kroonu viinamonopoli toetamisel. Kui paljusid neist, kes on pühendanud kogu oma varanduse ja kogu oma elu joomisele ja joomise edendamisele, saaks noppida kokku rentsleist ja kroonida joomaloogia audoktori kraadiga!

Prosit! Edasi teaduse kõrguste poole!

FINN HOME BAKERY & DELICATESSEN

281 DANFORTH AVE. — Tel. 463-3331

Soome pagarisaadused — kardemonisaiad, struudelid, soome tordid, küpsised. Lihapirukad.

Soome rukkileib

EUROOPAMAITSELISED JUUSTUD, KALAKONSERVID, DELIKATESSID

Avatud teisip., kolmap., neljap. 9—6, reedel 9—7, laup. 9—4. Esmaspäeval suletud.

GARDENIA

FLOWERS & GIFTS

Tel. (416) 466-1951

466-1502

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8

MEIE ÄRIS ON SAADAVAL RIKKALIKUS VALIKUS VALIK LILLI erisündmusteks ja tähtpäevadeks. ● Samuti käsitöö kinkeesemeid — KULLASEPA, MEREVAIGU-, KERAAMIKA-, NAHA ja PUUNIKERDUSE alal. Kõneldakse eesti, läti ja inglise keelt. Äri on avatud kl. 8.30—6 õ. Neljapäeviti ja reedeti kl. 9-ni õ.

Saadaval —

pagarisaadused ja delikatessid, soome kardemonisai, sepik ja rukkileib.

Maitsvad tordid ja muud kohapeal küpsetatud euroopamaitselised pagarisaadused.

Spetsiaal tordid ja sünnipäeva kringlid tellimise peale.

Euroopa delikatessid, konservid, juustud, suitsusingid, suitsuribid ja soolaheeringad. Suitsukalkunid tellimise peale.

HILLSIDE BAKERY

SOOME PAGAR.

2851 LAWRENCE AVE., E. (Brimley). — Tel. 261-2238